

Згідно з оригіналом

НАКАЗ

ГОЛОВНОКОМАНДУВАЧА ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ

12.01.2026

м. Київ

№ 23

Про затвердження Інструкції
із забезпечення якості
військової освіти у Збройних
Силах України

Відповідно до Указу Президента "Питання Головнокомандувача Збройних Сил України" від 27 березня 2020 року № 123/2020, з метою забезпечення належної якості військової освіти у вищих військових навчальних закладах, військових навчальних підрозділах закладів вищої освіти

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Інструкцію із забезпечення якості військової освіти у Збройних Силах України, що додається.
2. Наказ розіслати згідно з розрахунком розсилки.

Головнокомандувач Збройних Сил України
генерал

Олександр СИРСЬКИЙ

001101 *

ТКП 7-341-25

ІНСТРУКЦІЯ ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВІЙСЬКОВОЇ ОСВІТИ У ЗБРОЙНИХ СИЛАХ УКРАЇНИ

ГРУПЕЛЬ 2025

ОБМЕЖЕННЯ РОЗПОВСЮДЖЕННЯ

Для розповсюдження в Збройних Силах України й інших складових сил оборони держави. Виготовлення копій здійснюється з дозволу розробника військової публікації. Ця військова публікація є першим виданням.

ЦЕНТРАЛЬНЕ УПРАВЛІННЯ ВІЙСЬКОВОЇ ОСВІТИ
І НАУКИ ГЕНЕРАЛЬНОГО ШТАБУ ЗБРОЙНИХ СИЛ
УКРАЇНИ

Прим. № __

ТКП 7-341.25

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Головнокомандувача

Збройних Сил України

“ 12 ” 01 2026 року № 23

ІНСТРУКЦІЯ

ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ

ВІЙСЬКОВОЇ ОСВІТИ У ЗБРОЙНИХ

СИЛАХ УКРАЇНИ

Тактична військова
публікація
з організації
та здійснення заходів
із забезпечення якості
військової освіти
у Збройних Силах
України

ГРУДЕНЬ 2025

ОБМЕЖЕННЯ РОЗПОВСЮДЖЕННЯ:

Для розповсюдження в Збройних Силах України й інших складових сил оборони держави. Виготовлення копій здійснюється з дозволу розробника військової публікації.

Ця військова публікація є першим виданням.

**ЦЕНТРАЛЬНЕ УПРАВЛІННЯ ВІЙСЬКОВОЇ ОСВІТИ
І НАУКИ ГЕНЕРАЛЬНОГО ШТАБУ ЗБРОЙНИХ СИЛ
УКРАЇНИ**

ПЕРЕДМОВА

Тактична військова публікація “Інструкція із забезпечення якості військової освіти у Збройних Силах України” (далі – Інструкція) розроблена робочою групою представників Центрального управління військової освіти і науки Генерального штабу Збройних Сил України (далі – ЦУВОН) спільно з представниками військових навчальних закладів і Міністерства оборони України та погоджена із заінтересованими органами військового управління.

Ця Інструкція розроблена на виконання рішення Міністра оборони України від 03.06.2025 № 2897/уд.

Сучасні виклики безпеці держави вимагають від системи військової освіти України забезпечення високої якості підготовки особового складу (далі – о/с) відповідно до міжнародних стандартів. Зважаючи на інтеграцію Збройних Сил України (далі – ЗС України) в євроатлантичний безпековий простір особливої ваги набуває впровадження методики, підходів і вимог до підготовки о/с у сфері вищої, фахової передвищої та професійної військової освіти (далі – військова освіта), що застосовуються в арміях держав – членів НАТО, а також урахування потреб у підготовці о/с, обумовлених характером військової агресії рф проти України.

Військова освіта характеризується інтеграцію в академічну підготовку професійно-практичних складових, що потребує гармонійного поєднання теоретичних знань, практичних умінь і навичок і морально-психологічної готовності до виконання завдань у складних і невизначених умовах. Така система освіти має формувати в офіцерів здатність оперативно приймати рішення, діяти в умовах невизначеності, брати на себе відповідальність і здійснювати ефективне бойове управління діями підрозділів військ (сил) і підлеглими.

Якість військової освіти безпосередньо пов'язана із національною безпекою та обороноздатністю держави, тому надзвичайно важливою є інтеграція механізмів забезпечення якості освітньої діяльності у вищих військових навчальних закладах, військових навчальних підрозділах закладів вищої освіти та закладів фахової передвищої військової освіти (далі – ВНЗ) у загальну систему стратегічного управління сектором безпеки й оборони.

Крім того, якість військової освіти нерозривно пов'язана із загальнодержавними підходами у сфері освіти та підготовки, визначеними законодавством України, рекомендаціями, прийнятими в європейському освітньому просторі та імплементованими Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Ця Інструкція розроблена з метою встановлення єдиних підходів і вимог до забезпечення якості військової освіти з урахуванням чинного законодавства України, нормативно-правових актів і Політики Міністерства оборони України із забезпечення якості професійної військової освіти (далі – Політика), а також Спільної директиви стратегічних командувань НАТО Bi-SCD 075-007 “Освіта та індивідуальна підготовка” (далі – Директива НАТО).

Реалізація вимог цієї Інструкції дозволить підвищити рівень довіри до військової освіти, зміцнити кадровий потенціал ЗС України та інших утворених відповідно до законів України військових формувань, забезпечить формування сталого освітнього середовища, здатного належно й оперативно реагувати на виклики сучасної безпекової ситуації.

Ця Інструкція передбачена для використання органами військового управління та іншими державними структурами в системі ЗС України та Міністерства оборони України (далі – МО України) як регламентуюча військова публікація та організаційно-методичний документ для розроблення внутрішньої відповідної документації ВНЗ із забезпечення якості військової освіти, а також для використання під час здійснення відомчих заходів (процедур) із зовнішнього забезпечення якості військової освіти у ВНЗ, зокрема моніторингу стану (рівня) їх освітньої діяльності з питань підготовки військових фахівців, інспекційних перевірок, консультаційних заходах тощо.

Апробацію положень цієї Інструкції передбачено здійснити починаючи з грудня 2025 року. У подальшому, у разі надходження актуальних та обґрунтованих зауважень і пропозицій від заінтересованих сторін, передбачається видання нової редакції цієї Інструкції до грудня 2026 року.

Ця Інструкція може застосовуватись іншими складовими сил оборони України (далі – ІССОУ) під час правового режиму воєнного стану (особливого періоду) (посилання 1–4). Вона може бути застосована в установах, закладах та організаціях усіх форм власності, що займаються питаннями військової освіти.

Усі питання, що стосуються цієї Інструкції, надсилати за таким адресами:

03049, м. Київ, проспект Повітряних Сил, 6, Центральне управління військової освіти і науки Генерального штабу ЗС України, електронна поштова адреса: cmsd@post.mil.gov.ua або “СЕДО М” – індекс 323 (контактні телефони розробників для надання зауважень і пропозицій – 33-663, 33-512);

10014, м. Житомир, вул. Велика Бердичівська, 17а, Центр оперативних стандартів і методики підготовки ЗС України, електронна поштова адреса: standart@post.mil.gov.ua або “СЕДО М” – індекс 360 (контактні телефони розробників для надання зауважень і пропозицій – (68) 44-781; (68) 32-066), у частині, що стосується оформлення та надання йому відповідного позначення (присвоєння реєстраційного номера).

ЗМІСТ

	ПЕРЕДМОВА	2
	ВСТУП	6
1	ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	7
1.1	Головна мета функціонування системи забезпечення якості військової освіти у ЗС України	7
1.2	Реалізація головної мети функціонування системи забезпечення якості військової освіти у ЗС України	7
1.3	Основні завдання системи забезпечення якості військової освіти у ЗС України	7
1.4	Основні суб'єкти забезпечення якості військової освіти та повноваження, які вони реалізують для досягнення основних завдань в системі забезпечення якості військової освіти у ЗС України	8
2	ПРОЦЕДУРИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВІЙСЬКОВОЇ ОСВІТИ	12
2.1	Інструменти та процедури	12
2.2	Критерії та показники якості військової освіти	14
2.3	Механізми зворотного зв'язку та постійного вдосконалення	15
3	ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ПРОВЕДЕННЯ ОЦІНЮВАННЯ СТАНУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВІЙСЬКОВОЇ ОСВІТИ	18
3.1	Поточне оцінювання	18
3.2	Моніторингове оцінювання	19
3.3	Звітність за результатами оцінювання	23
4	ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ	28
4.1	Загальні положення	28
4.2	Шляхи забезпечення академічної доброчесності	28
4.3	Механізми запобігання академічній недоброчесності	29
Додатки:		
1	Типовий перелік керівних і організаційно-методичних документів, які регламентують питання, пов'язані з формуванням освітнього середовища, організацією освітнього процесу та внутрішнім забезпеченням якості військової освіти у військових навчальних закладах	31
2	Типова матриця відповідності керівних і організаційно-методичних документів процесам забезпечення якості військової освіти	34
3	Типова матриця відповідності процесів забезпечення якості військової освіти відповідальним за їх реалізацію структурним підрозділам	38
4	Типові процедури забезпечення якості військової освіти у військових навчальних закладах	40

5	Критерії оцінювання освітніх і управлінських процесів військового навчального закладу та внутрішньої системи забезпечення якості військової освіти	59
6	Методика оцінювання освітніх і управлінських процесів військового навчального закладу та внутрішньої системи забезпечення якості освіти з використанням Критеріїв якості військової освіти	85
7	Орієнтовні цільові показники ефективності (крі) функціонування військового навчального закладу на навчальний рік	89
8	Форма відомостей про самооцінювання стану (рівня) освітньої діяльності з питань підготовки військових фахівців	91
9	Орієнтовні форми зведених таблиць про види забезпечення освітньої діяльності	93
10	Форма доповіді за результатами моніторингу стану (рівня) освітньої діяльності з питань підготовки військових фахівців	104
	ПОСИЛАННЯ НА НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ ТА ВІЙСЬКОВІ ПУБЛІКАЦІЇ	106
	ПЕРЕЛІК СКОРОЧЕНЬ ТА УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ	107
	ОСНОВНІ ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ	109
	СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ (ДЖЕРЕЛ)	111
	ДЛЯ ЗАМІТОК	113

“Освіта повинна бути істинною, повною, ясною і міцною”.

(Унсур Аль-Маалі)

ВСТУП

У сучасних умовах ведення бойових дій і трансформації безпекового середовища питання якості військової освіти набуває особливого значення. Високопрофесійний, підготовлений і вмотивований військовослужбовець є основою ефективного функціонування сил безпеки й оборони держави.

Забезпечення якості військової освіти є системним процесом, що охоплює всі етапи підготовки військових фахівців – від розроблення й оновлення освітніх програм і навчально-методичного забезпечення до оцінювання результатів навчання.

Метою цієї Інструкції є визначення умов і єдиних підходів до реалізації Політики у військових навчальних закладах, а також координації дій між замовниками, військовими навчальними закладами та іншими заінтересованими сторонами з питань забезпечення якості військової освіти.

Ця Інструкція передбачає дотримання вимог Директиви НАТО, що забезпечує сумісність системи військової освіти України з євроатлантичними вимогами та синхронізує зусилля представників органів військового управління щодо розбудови комплексної Системи забезпечення якості військової освіти.

Для отримання необхідних електронних версій військових публікацій (методик, збірників нормативів, курсу стрільб тощо), які наведені в додатках “Посилання на нормативно-правові акти та військові публікації” та “Список використаної літератури (джерел)” до цієї Інструкції, або інших військових публікацій (методичних рекомендацій тощо) інструкторам (викладачам, керівникам занять тощо) пропонується скористатися розділом першим “Порядок користування веб-сайтом “Єдина електронна база стандартів підготовки та військових публікацій військ (сил) ЗС України” АСУ ЗС України “Дніпро” Інструкції “З порядку отримання електронних або друкованих військових публікацій, відеоматеріалів, проведення дистанційних курсів ЗС України та країн-партнерів” (посилання 7).

На офіційних діючих вебсайтах / вебресурсах, зокрема в Єдиній електронній базі стандартів підготовки та військових публікацій військ (сил) ЗС України, розміщуються військові публікації / стандарти підготовки з довідковим матеріалом до них із максимальним грифом обмеження доступу “відкрита інформація”. Завантаження / перегляд деяких військових публікацій, розроблених за досвідом підготовки та ведення бойових дій, доступні лише для авторизованих користувачів системи електронного обігу документів “СЕДО-М”. Для офіційного отримання таких військових публікацій необхідно звертатися до їх розробників.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Головна мета функціонування системи забезпечення якості військової освіти у ЗС України

Головною метою функціонування системи забезпечення якості військової освіти у ЗС України є створення та постійне вдосконалення умов для здійснення освітньої діяльності, які гарантують досягнення здобувачами військової освіти запланованих результатів навчання (сформованості програмних компетентностей) відповідно до стандартів освіти та професійних стандартів військового фахівця ЗС України у визначені строки та забезпечення довіри до системи та військових навчальних закладів.

1.2. Реалізація головної мети функціонування системи забезпечення якості військової освіти в ЗС України

Реалізація головної мети функціонування системи забезпечення якості військової освіти в ЗС України забезпечується своєчасним виконанням суб'єктами освітньої діяльності визначених завдань, спрямованих на об'єкти військової освіти, із застосуванням перелічених нижче внутрішніх і зовнішніх інструментів (методів) впливу (вимірювання).

1.2.1. *Внутрішні* – спостереження, опитування, анкетування, тестування, фокус-групове інтерв'ю, бесіди зі здобувачами військової освіти, інструкторським складом, педагогічними, науковими та науково-педагогічними працівниками (далі разом – викладацький склад) і представниками замовників, традиційні та сучасні методи вхідного (попереднього), поточного, проміжного, підсумкового та відстроченого контролю якості знань, умінь і навичок здобувачів освіти та інші.

1.2.2. *Зовнішні* – стандартизація, ліцензування освітньої діяльності, акредитація освітніх програм, інституційна акредитація, зовнішнє незалежне оцінювання результатів навчання, інституційний аудит, моніторинг якості військової освіти, атестація та сертифікація викладацького складу, громадський нагляд та інші.

1.3. Основні завдання системи забезпечення якості військової освіти в ЗС України

До основних завдань системи забезпечення якості військової освіти в ЗС України належать:

забезпечення належного рівня підготовки військових фахівців на всіх рівнях вищої (фахової передвищої) освіти та професійної військової освіти відповідно до вимог стандартів вищої (фахової передвищої) освіти, професійних стандартів і актуальних потреб замовників;

постійне вдосконалення освітньої діяльності у ВНЗ, упровадження в освітній процес процедур і стандартів, прийнятих у збройних силах держав – членів НАТО, досвіду підготовки та об'єднаного застосування сил і засобів складових сил безпеки й оборони, втілення передових методів навчання здобувачів військової освіти, забезпечення викладання освітніх компонентів на високому науковому та методичному рівнях;

підвищення професійного рівня підготовки викладацького складу;

інтеграція освітньої діяльності ВНЗ в європейський освітній простір (з урахуванням її специфіки).

1.4. Основні суб'єкти забезпечення якості військової освіти та повноваження, які вони реалізують для досягнення основних завдань у системі забезпечення якості військової освіти в ЗС України

Основними суб'єктами забезпечення якості військової освіти в ЗС України є:

начальник ГШ ЗС України (через ЦУВОН);

керівники ОБУ ЗС України, які є замовниками на підготовку військових фахівців;

керівники ОБУ ЗС України, яким безпосередньо підпорядковані ВНЗ;

керівники (начальники) та структурні підрозділи ВНЗ;

викладацький склад ВНЗ;

здобувачі військової освіти.

1.4.1. Начальник ГШ ЗС України (через ЦУВОН) здійснює організаційно-методичне керівництво процесом забезпечення якості військової освіти у ВНЗ.

1.4.2. ЦУВОН ГШ ЗС України:

бере участь у проведенні інституційного аудиту системи військової освіти; здійснює планування, організацію, координацію та контроль заходів із забезпечення якості військової освіти у ВНЗ;

забезпечує координацію та контроль діяльності структурних підрозділів із забезпечення якості військової освіти у ВНЗ;

організовує та контролює виконання ВНЗ Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності, Критеріїв оцінювання якості освітніх програм, а також вимог стандартів вищої (фахової передвищої) освіти, професійних стандартів і Директиви НАТО;

організовує заходи з визначення потреб у матеріальних засобах, фінансових, інформаційних ресурсах, фондах, майні та послугах, необхідних для забезпечення якості військової освіти щодо підготовки військових фахівців у ВНЗ;

організовує взаємодію та координацію діяльності ОБУ з питань забезпечення якості військової освіти;

організовує надання та збір відгуків щодо випускників, аналіз набутих під час навчання компетентностей та ефективності їх використання

в професійній (службовій) діяльності, а також вироблення пропозицій щодо вдосконалення освітньої діяльності та внесення змін до змісту підготовки військових фахівців у ВНЗ.

1.4.3. Керівники ОВУ ЗС України, які є замовниками на підготовку військових фахівців:

організують визначення вимог до компетентностей здобувачів освіти ВНЗ, які навчаються за їхнім замовленням, організацію та розроблення професійних стандартів, проведення аналізу змісту військової освіти, змісту робочих програм навчальних дисциплін (далі – РПНД) і надання пропозицій до ВНЗ щодо внесення необхідних змін (оновлення) до зазначених програм;

організують участь представників замовників у проведенні інституційного аудиту системи військової освіти у складі екзаменаційних комісій, перевірок стану організації та здійснення підготовки військових фахівців із вищою освітою, на курсах професійної військової освіти та на курсах підвищення кваліфікації, а також вирішення проблемних питань, виявлених під час проведення зазначених заходів, про що звітують за формою 5.21 ОС відповідно до ТТД Д-8;

організують упровадження в освітні програми передових методик підготовки військових фахівців;

здійснюють контроль організації та якості підготовки військових фахівців, яка здійснюється у ВНЗ за їхнім замовленням, повноти виконання освітніх програм;

організують виконання вимог щодо забезпечення якісної підготовки військових фахівців, які навчаються за їхнім замовленням, підвищення кваліфікації викладацького складу ВНЗ;

беруть участь в організації та реалізації освітнього процесу та забезпечують впровадження в освітній процес військових навчальних закладів досвіду застосування ЗС України та ІССОУ, а також стандартів НАТО щодо планування та прийняття військових рішень (TLP, MDMP, OPP);

організують матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності ВНЗ;

організують проведення військового стажування, навчальної, наукової (науково-педагогічної), виробничої, ремонтної та інших видів практики здобувачів військової освіти, які навчаються за їхнім замовленням;

забезпечують інтеграцію освітнього процесу здобувачів військової освіти ВНЗ з підготовкою та завданнями військ (сил);

беруть участь у процесах зовнішнього забезпечення якості військової освіти уповноваженими державними установами (акредитація освітніх програм, ліцензування спеціальностей тощо).

1.4.4. Керівники ОВУ ЗС України, яким безпосередньо підпорядковані ВНЗ:

забезпечують підпорядковані ВНЗ озброєнням і військовою технікою, військово-технічним майном, удосконалення та розвиток матеріально-технічної

бази, упровадження сучасних освітніх та інформаційних технологій відповідно до номенклатури озброєння й майна, особливостей завдань і специфіки застосування видів (окремих родів) військ (сил);

сприяють проведенню ліцензування та акредитації освітніх програм у безпосередньо підпорядкованих ВНЗ;

забезпечують виконання у безпосередньо підпорядкованих ВНЗ заходів, визначених у висновках інституційного аудиту;

беруть участь в освітньому процесі та впровадженні в освітній процес ВНЗ досвіду бойових дій та об'єднаного застосування сил і засобів складових сил безпеки й оборони;

організують розроблення, погодження та затвердження у встановленому порядку статутів (положень) підпорядкованих ВНЗ;

створюють умови для кадрового, навчально-методичного, інформаційного та інших видів забезпечення, а також якісного підвищення кваліфікації викладацького складу безпосередньо підпорядкованих ВНЗ.

1.4.5. Керівники (начальники) та структурні підрозділи ВНЗ:

організують освітню, методичну, наукову, науково-технічну та інноваційну діяльність, здійснення внутрішнього моніторингу забезпечення якості військової освіти;

організують заходи щодо постійного вдосконалення освітньої діяльності, поєднання навчання та досліджень під час реалізації освітніх програм, упровадження в освітній процес досвіду підготовки та об'єднаного застосування складових сил безпеки й оборони, втілення передових методів навчання здобувачів військової освіти, забезпечення викладання освітніх компонентів на високому науковому та методичному рівнях;

забезпечують умови для підвищення професійного рівня підготовки о/с;

організують роботу з добору, призначення та ротації викладацького складу ВНЗ;

організують створення репозиторію та впровадження рекомендацій за результатом аналізу відгуків щодо випускників, узагальнення результатів професійної (службової) діяльності випускників у військах (силах), удосконалення освітніх програм і формування необхідних компетентностей і професійно важливих якостей під час навчання здобувачів військової освіти;

організують удосконалення матеріально-технічної бази, складання та подання заявок до відповідних служб забезпечення на одержання озброєння, військової техніки, паливно-мастильних матеріалів, іншого майна, що використовується для навчання, та літератури.

1.4.6. Викладацький склад ВНЗ:

безпосередньо провадить освітню діяльність;

здійснює підготовку інформаційного та методичного забезпечення закріплених за ними освітніх компонентів (навчальних дисциплін);

реалізовує технології дистанційного навчання;

здійснює підготовку та внесення пропозицій щодо покращення якості підготовки військових фахівців, що провадиться у ВНЗ;
упроваджує досвід застосування сил безпеки й оборони в освітній процес.

1.4.7. Здобувачі військової освіти:

беруть участь у заходах із внутрішнього забезпечення якості військової освіти у складі керівних, методичних, дорадчих та інших колегіальних органів;
сприяють іншим суб'єктам забезпечення якості військової освіти у реалізації їх завдань із забезпечення якості військової освіти.

Завдання, функції та повноваження зазначених та інших заінтересованих сторін визначаються законодавством України у сфері освіти, науки й оборони (Законами України "Про освіту", "Про вищу освіту", "Про наукову і науково-технічну діяльність", "Про військовий обов'язок і військову службу"), підзаконними актами Кабінету міністрів України (зокрема, Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності, Концепцією трансформації системи військової освіти), МО України та МОН України (Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти тощо), наказами Головнокомандувача ЗС України, ГШ ЗС України, іншими керівними й організаційно-методичними документами (посилання 4-16).

2. ПРОЦЕДУРИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВІЙСЬКОВОЇ ОСВІТИ

2.1. Принципи та процедури

Принципи та процедури забезпечення якості військової освіти є фундаментальними поняттями, які визначають напрями реалізації заходів у сфері провадження військової освіти та забезпечують основу для створення ефективної, сучасної та інноваційної системи підготовки військових фахівців.

2.1.1. Принципи функціонування системи забезпечення якості військової освіти

Система забезпечення якості військової освіти у ВНЗ повинна базуватися на принципах, наведених у таблиці 2.1.

Таблиця 2.1.

Принципи функціонування системи забезпечення якості військової освіти

№ з/п	Принципи функціонування системи забезпечення якості військової освіти	Визначення принципу
1	2	3
1	орієнтація на результат	чітке визначення цілей і завдань освітнього процесу, регулярне оцінювання результатів навчання здобувачів військової освіти та ефективності роботи викладацького складу для постійного вдосконалення освітнього процесу
2	прозорість і підзвітність	відкритість і готовність до співпраці із заінтересованими сторонами, звітування та надання інформації, що стосується освітньої діяльності; чітке визначення відповідальності керівників, викладацького складу, здобувачів освіти та інших учасників освітнього процесу за результати своєї діяльності; прозорість процесів ухвалення рішень
3	постійне вдосконалення	регулярний аналіз результатів моніторингу й оцінювання якості військової освіти з метою внесення необхідних коригувань в ОП, методи навчання та викладання, матеріально-технічну базу, інші види забезпечення освітньої діяльності тощо
4	трансформаційне лідерство	підтримка інновацій, адаптація до нових викликів, що сприяє розвитку лідерських якостей викладацького складу та здобувачів військової освіти; уміння взаємодіяти, мотивувати, ухвалювати рішення, керувати та вести за собою колектив для виконання завдань
5	академічна доброчесність	недопущення будь-яких форм обману, шахрайства, крадіжки інтелектуальної власності, корупції або інших форм неетичної поведінки в освітній і науковій діяльності; заохочення до вільного обміну ідеями

1	2	3
		й інформацією, що сприяє розвитку співпраці та творчості
6	людиноцентризм	підтримання академічної культури для забезпечення всебічного розвитку учасників освітнього процесу, врахування їхніх індивідуальних особливостей, здібностей, інтересів, потреб і можливостей
7	орієнтація на потреби здобувачів військової освіти (“студентоцентризм”)	першочергове врахування потреб та інтересів здобувачів військової освіти під час організації освітньої діяльності, включаючи реалізацію індивідуальної освітньої траєкторії
8	інтернаціоналізація	орієнтація на європейську систему цінностей і впровадження відповідної системи управління якістю освіти; розвиток співпраці з міжнародними партнерами (передусім державами – членами НАТО), обмін досвідом, участь у спільних навчаннях і проєктах (освітніх, наукових, професійних, громадських тощо)
9	відповідність ОП та процесів найкращим практикам держав – членів НАТО	використання у військових навчальних закладах сучасних підходів для підвищення якості підготовки військових фахівців

2.1.2. Документи, що розробляються в системі забезпечення якості військової освіти

Типовий перелік документів, пов’язаних із внутрішнім забезпеченням якості військової освіти у військових навчальних закладах, наведено в додатку 1 до цієї Інструкції.

Типова матриця відповідності керівних і організаційно-методичних документів у військових навчальних закладах процесам внутрішнього забезпечення якості військової освіти представлена в додатку 2 до цієї Інструкції.

Типова матриця відповідності процесів забезпечення якості військової освіти відповідальним за їх реалізацію структурним підрозділам представлена в додатку 3 до цієї Інструкції.

Залежно від внутрішньої організаційної структури та специфіки освітньої діяльності кожного ВНЗ відповідні переліки документів, процесів і відповідальних за їх реалізацію підрозділів, зазначені в додатках 1–3, можуть змінюватися (визначатися індивідуально в рамках автономності ВНЗ та повноважень його керівництва).

2.1.3. Типові процедури забезпечення якості військової освіти

Опис типових процедур і роль суб’єктів провадження освітньої діяльності у їх виконанні визначено в додатку 4.

Типовими процедурами забезпечення якості військової освіти, з урахуванням яких у військових навчальних закладах розробляються СОП, є:

1. Розроблення, затвердження, здійснення моніторингу та періодичний перегляд ОП із залученням усіх груп заінтересованих сторін (типові процедури 1–3).

2. Контроль та оцінювання результатів навчання здобувачів освіти, професійного рівня науково-педагогічних працівників (типові процедури 4–6).
3. Посилення практичної підготовки (типові процедури 7–9).
4. Забезпечення належної компетентності педагогічних, науково-педагогічних і наукових працівників (типові процедури 10–11).
5. Забезпечення всебічної підтримки учасників освітнього процесу (типова процедура 12).
6. Забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату в наукових працях наукових, науково-педагогічних працівників і навчальній звітності здобувачів освіти (типова процедура 13).
7. Запровадження та реалізація системи менеджменту якості освіти (за вимогами Спільної директиви стратегічних командувань НАТО “Освіта та індивідуальна підготовка (E&ITD) 075-007”) (типова процедура 14).

2.2. Критерії та показники якості військової освіти

2.2.1. За основу формування критеріїв якості військової освіти беруться показники, які визначають провадження освітньої діяльності у сфері військової освіти, а саме:

відповідність освітньої діяльності з питань підготовки військових фахівців установленим вимогам;

забезпечення належної теоретичної та практичної підготовки здобувачів освіти, достатньої для набуття ними відповідних програмних компетентностей і досягнення програмних результатів навчання, визначених відповідною ОП;

відповідність організації та реалізації освітнього процесу навчальному плану з підготовки військових фахівців (плану підвищення кваліфікації), що є складовою відповідної ОП;

наявність у нормативній і навчально-методичній документації з організації освітнього процесу (навчальному плані, робочих програмах тощо) визначених форм навчання, зокрема використання дистанційних технологій;

адаптацію освітнього процесу з підготовки військових фахівців під особливості навчання;

дотримання академічних прав здобувачів освіти, зокрема в частині надання їм доступу до матеріально-технічної бази, необхідного навчально-методичного та інформаційного забезпечення освітнього процесу з урахуванням вимог до захисту інформації;

вжиття заходів за результатами попереднього внутрішнього й зовнішнього забезпечення якості освіти, ефективність і результативність їх застосування.

2.2.2. З урахуванням зазначеного, основою для формування критеріїв якості військової освіти визначається синтез таких показників (з урахуванням особливостей провадження освітньої діяльності в конкретному ВНЗ):

ліцензійні умови провадження освітньої діяльності, затверджені КМ України на підставі подання МОН України;

критерії оцінювання якості освітніх програм, затверджені МОН України на підставі подання НАЗЯВО;

внутрішні критерії та вимоги МО України, ГШ ЗС України та інших ОВУ, до сфери підпорядкування яких належать ВНЗ;

вимоги Директиви НАТО.

2.2.3. Критерії оцінювання освітніх і управлінських процесів військових навчальних закладів і внутрішньої системи забезпечення якості військової освіти та Методику оцінювання освітньої діяльності наведено в додатку 5 до цієї Інструкції, а методику їх застосування – в додатку 6 до цієї Інструкції.

Вони є обов'язковими для внутрішнього забезпечення якості військової освіти у ВНЗ та використовуються під час внутрішніх і зовнішніх моніторингових перевірок (контрольних заходів).

Зазначений перелік може уточнюватися з урахуванням специфіки освітньої діяльності у ВНЗ та застосовуватися в ході внутрішнього забезпечення якості освіти.

2.3. Механізми зворотного зв'язку та постійного вдосконалення

2.3.1. Система зворотного зв'язку у ВНЗ є основою для циклічного вдосконалення освітньої діяльності відповідно до прийнятої моделі PDCA (Plan – Do – Check – Act). Усі суб'єкти освітнього процесу, зокрема курсанти (слухачі), викладацький склад, командири (начальники) підрозділів, представники замовників і партнерів залучаються до надання зворотного зв'язку.

Особливо важливою є участь представників бойових підрозділів, у яких проходять службу випускники, що дозволяє об'єктивно оцінити практичну ефективність освітнього процесу та оперативно адаптувати зміст навчання до реальних умов проходження служби.

2.3.2. Джерелами (об'єктами) зворотного зв'язку є:

здобувачі освіти – шляхом регулярних анонімних опитувань, анкетувань, фокус-груп і через електронні платформи для отримання пропозицій, скарг та інших форм надання всебічної підтримки;

викладацький склад – через звітність, обговорення на засіданнях кафедр, науково-методичних і вчених рад ВНЗ, а також шляхом внутрішніх моніторингових заходів, у тому числі опитувань;

замовники (випускники) – шляхом проведення круглих столів із замовниками, зустрічей із випускниками, участі в конференціях, опрацювання відгуків (рецензій) і результатів анкетувань (опитувань) щодо змісту освітніх програм і якості підготовки випускників, виконання протокольних вимог засідань Комітету з питань координації виконання в ЗС України завдань системи військової освіти;

НАЗЯВО, МОН України, ДСЯО, ДВОН, ЦУВОН, ГІМО тощо – шляхом опрацювання рекомендацій, аналізів тощо, виконання протокольних вимог засідань Комітету з питань координації виконання в ЗС України завдань системи військової освіти.

2.3.3. Аналіз і використання механізмів зворотного зв'язку здійснюється такими шляхами:

зібрані дані (відомості) систематизуються та аналізуються відповідними структурними підрозділами та відповідальними особами (науково-методичною радою, гарантами освітніх програм, керівництвом кафедр тощо);

результати проведеного аналізу обговорюються колегіальними органами ВНЗ для вироблення конкретних пропозицій;

на основі обговорень приймаються обґрунтовані рішення щодо внесення змін до ОП, методів навчання та викладання, критеріїв оцінювання, матеріально-технічного забезпечення та інших аспектів освітньої діяльності;

ефективність впроваджених змін контролюється через подальші цикли моніторингу та зворотного зв'язку для безперервного покращення якості освіти.

2.3.4. Реалізація механізмів зворотного зв'язку й удосконалення освітньої діяльності покладаються на підрозділи із внутрішнього забезпечення якості, навчальні відділи, колегіальні органи управління та дорадчі органи, робочі органи (групи, комісії), факультети та кафедри ВНЗ.

2.3.5. Типовий механізм зворотного зв'язку та вдосконалення освітньої діяльності ВНЗ наведено в таблиці 2.

Таблиця 2

Типовий механізм зворотного зв'язку та вдосконалення

№ з/п	Об'єкти зворотного зв'язку	Суб'єкти зворотного зв'язку	Форма зворотного зв'язку	Рівень обговорення (схвалення) результатів	Корегувальні дії за результатами
1	2	3	4	5	6
1.	Здобувачі освіти	Підрозділи з внутрішнього забезпечення якості освіти ВНЗ, факультети, кафедри (відділення)	Анкетування, анонімні опитування (із використанням електронних форм)	Засідання кафедр, вчених рад факультетів і ВНЗ	Внесення змін до ОП, їх НМЗ (у тому числі РПНД), зміна методів навчання, викладання та оцінювання
2.	Замовники	Факультети, кафедри (відділення)	Анкетування, збір відгуків (рецензій), матеріально-технічна співпраця	Засідання кафедр, вчених рад факультетів і ВНЗ	Корегування ОП та їх НМЗ, корегування видів забезпечення освітньої діяльності, вдосконалення МТБ, корегування професійної орієнтації здобувачів освіти

1	2	3	4	5	6
3.	Випускники	Факультети, кафедри (відділення), гаранті ОП	Анкетування, опитування	Засідання кафедр, вчених рад факультетів і ВНЗ	Коригування змісту освітніх компонентів, методів навчання і викладання для підвищення якості підготовки
4.	Академічна спільнота	Підрозділи із внутрішнього забезпечення якості освіти, факультети, кафедри, керівники ВНЗ та їх заступники	Анкетування, анонімні опитування, взаємні відвідування занять, пробні, відкриті, показові та інструкторсько-методичні заняття	Засідання кафедр, вчених рад факультетів та ВНЗ	Корегування ОП та їх НМЗ, удосконалення системи підвищення кваліфікації викладачів, прийняття кадрових рішень
5.	Інші зовнішні зацікавлені сторони (включаючи військові та цивільні навчальні заклади, наукові установи, підприємства, установи і організації)	Підрозділи, відповідальні за зовнішні зв'язки, факультети, кафедри (відділення), гаранті ОП, наукові підрозділи	Збір відгуків (рецензій), пропозицій	Засідання кафедр, вчених рад факультетів і ВНЗ	Різноманітні заходи з удосконалення освітньої діяльності, її поєднання з науковими дослідженнями та професійною діяльністю

2.3.6. Залежно від специфіки конкретного ВНЗ відповідні механізми зворотного зв'язку й удосконалення можуть доповнюватися, уточнюватися та іншим чином коригуватися в рамках автономності закладу та повноважень його керівництва.

3. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ПРОВЕДЕННЯ ОЦІНЮВАННЯ СТАНУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВІЙСЬКОВОЇ ОСВІТИ

3.1. Поточне оцінювання

3.1.1. Поточне оцінювання стану забезпечення якості військової освіти у ВНЗ проводиться з метою з'ясування стану та контролю:

проведення всіх видів навчальних занять;

проведення практик і стажувань;

навчальної звітності здобувачів освіти (курскових проектів, робіт, розрахункових, розрахунково-графічних, контрольних робіт тощо) – вибірково;

змісту навчально-методичного забезпечення навчальних дисциплін, включаючи РПНД, методичні розробки, екзаменаційні (залікові) питання тощо;

повноти та якості наповнення відповідних модулів на платформі дистанційного навчання (за навчальними дисциплінами);

належності та достатності всіх видів забезпечення освітньої діяльності (навчально-методичного, матеріально-технічного, кадрового, інформаційного);

результатів обговорень заходів, спрямованих на внутрішнє забезпечення якості освіти на засіданнях кафедр, вчених радах факультетів і ВНЗ та вжиття належних заходів із реагування;

інших складових (заходів, матеріалів, дій), пов'язаних з організацією, реалізацією освітнього процесу та забезпечення його якості.

3.1.2. Поточне оцінювання здійснюється, як правило, відповідно до затверджених планів (графіків) та/або розпорядчих документів керівництва (командування) ВНЗ, за типовими програмами перевірок ("чек-листами") та з офіційним документуванням їх процесу, результатів і рекомендацій у вигляді актів, доповідей, рапортів, протоколів, записів у спеціальних журналах, планів і порядків усунення виявлених недоліків і зауважень тощо.

3.1.3. У кожному ВНЗ повинен бути розроблений, впроваджений і реалізований внутрішній регламент проведення поточного оцінювання (увигляді окремого керівного або організаційно-методичного документа чи складової більш загального документа), який має включати такі елементи (зазначений перелік може корегуватися, залежно від специфіки освітньої діяльності ВНЗ у межах його автономії):

суб'єкти оцінювання – підрозділи, посадові та інші відповідальні особи, що їх здійснюють та ухвалюють розпорядчі або дорадчі рішення (індивідуальні або колегіальні) за їх результатами;

об'єкти оцінювання – навчальні (навчально-наукові) підрозділи, підрозділи забезпечення, їх військовослужбовці та працівники (педагогічні, науково-педагогічні, наукові, навчально-допоміжний персонал), освітні програми та навчальні плани, розклади занять і контрольних заходів, організаційне, інформаційне та навчально-методичне забезпечення освітнього процесу тощо;

функції та повноваження суб'єктів оцінювання;
 порядок підготовки до оцінювання;
 процедури (алгоритми) здійснення оцінювання (різними суб'єктами та за різними об'єктами);
 критерії (інші кількісні та якісні показники), які вивчаються під час здійснення оцінювання;
 порядок звітування, прийняття (ухвалення), затвердження та доведення рішень за результатами оцінювання.

3.1.4. Керівний (організаційно-методичний) документ, що визначає регламент проведення поточного оцінювання, затверджується вченою радою та вводиться в дію наказом начальника ВНЗ.

3.2. Моніторингове оцінювання

Моніторингове оцінювання стану забезпечення якості військової освіти поділяється на зовнішнє та внутрішнє.

3.2.1. *Зовнішнє моніторингове оцінювання* складається із таких заходів зовнішнього забезпечення якості військової освіти.

3.2.1.1. *Зовнішнє консультативне оцінювання* якості військової освіти, до якого входять:

акредитація освітніх програм, за якими здійснюється підготовка військових фахівців із вищою освітою (першого, другого та третього рівнів), та інституційна акредитація ВВНЗ, ВНП ЗВО – проводяться відповідно до Закону України “Про вищу освіту”, НПА, розроблених НАЗЯВО та затверджених МОН України, організаційно-методичних документів НАЗЯВО та регламентів роботи його експертних груп і галузевих експертних рад, а результати оцінювання визначаються звітами експертних груп, експертними висновками галузевих експертних рад і протокольними рішеннями НАЗЯВО;

моніторинг стану (рівня) освітньої діяльності ВНЗ представниками ЦУВОН спільно з представниками замовників – проводиться відповідно до Порядку, затвердженого Головнокомандувачем ЗС України, графіку проведення моніторингу на календарний або навчальний рік та інших керівних і організаційно-методичних документів ГШ ЗС України, а результати доводяться координаторами моніторингових груп.

3.2.1.2. *Зовнішні інспекційні та інші цільові перевірки* освітньої діяльності та видів її забезпечення державними органами (у тому числі ОБУ), що перебувають у юрисдикції МОН України та МО України:

цільові перевірки представниками Директорату фахової передвищої, вищої освіти та інших структурних підрозділів МОН України – проводяться відповідно до НПА та інших керівних і організаційно-методичних документів МОН

України, а також НПА (постанов, розпоряджень) КМ України, а результати перевірок визначаються актами та звітами про їх проведення;

цільові перевірки представниками ДСЯО – проводяться відповідно до НПА та інших керівних і організаційно-методичних документів МОН України і ДСЯО, а результати перевірок визначаються актами та звітами з їх проведення;

цільові перевірки ДВОН – проводяться відповідно до НПА та інших керівних, організаційно-методичних документів МО України, а результати перевірок визначаються актами та доповідями з їх проведення;

інспекційні (цільові) перевірки ГІМО – проводяться відповідно до НПА й інших керівних документів МО України, а результати перевірок доводяться актами, доповідями керівництву МО України та ЗС України;

цільові перевірки комісіями та посадовими особами ОВУ, яким підпорядковуються військові навчальні заклади, – проводяться відповідно до керівних і організаційно-методичних документів МО України та ЗС України, що визначають загальний порядок здійснення перевірок в ЗС України, а результати визначаються актами та доповідями.

3.2.1.3. *Дозвільні та інші регуляторні заходи*, позитивні результати яких дають підстави для провадження освітньої діяльності в сфері військової освіти (вищої, фахової передвищої, професійної) у ВНЗ та визнання результатів навчання та документів про освіту зовнішніми заінтересованими сторонами (у тому числі іноземними):

ліцензування освітньої діяльності в системі вищої та фахової передвищої військової освіти уповноваженими органами (комісіями, колегіями, департаментами, директоратами) МОН України – проводиться відповідно до Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності та відповідних керівних і організаційно-методичних документів МОН України, а результати ліцензування визначаються протоколами засідань ліцензійних комісій МОН, наказами міністра та отриманими ліцензіями на право провадження освітньої діяльності на відповідних рівнях військової освіти;

інституційний аудит професійної військової освіти – проводиться відповідно до Порядку проведення інституційного аудиту професійної військової освіти, затвердженого заступником МО України.

3.2.1.4. *Усі заходи із зовнішнього моніторингового оцінювання*, які проводяться МОН України, НАЗЯВО і ДСЯО, стосуються виключно формальної військової освіти, до якої належать вища й фахова передвища освіта.

Зовнішнє моніторингове оцінювання, яке проводиться МО України, ГШ ЗС України, ОВУ та експертами НАТО, стосується як формальної, так і неформальної військової освіти.

Водночас під час здійснення зовнішнього моніторингового оцінювання може здійснюватися верифікація порядку зарахування у формальній військовій освіті результатів навчання, отриманих у неформальній та інформальній освіті (як у військовій, так і цивільній), а також у формальній освіті, провадженій в інших закладах освіти (як військових, так і цивільних чи зі специфічними

умовами навчання; як українських, так і закордонних; як у сфері вищої, так і передвищої чи професійної освіти).

3.2.2. *Внутрішнє моніторингове оцінювання* складається з таких заходів внутрішнього забезпечення якості військової освіти, які проводяться силами й засобами ВНЗ та базових ЗВО.

3.2.2.1. *Внутрішній моніторинг стану (рівня) освітньої діяльності*, який охоплює як формальну (вищу, фахову передвищу), так і неформальну (професійну, перепідготовку та підвищення кваліфікації) військову освіту, та включає такі елементи:

самооцінювання (самоаналіз) стану забезпечення якості військової освіти всередині окремих навчальних (навчально-наукових) підрозділів (факультетів, кафедр), за окремими курсами та ОП безпосередньо внутрішніми суб'єктами провадження освітньої діяльності військового навчального закладу (суб'єкти й об'єкти перевірки або є тотожними, або перебувають у прямій функціональній залежності);

внутрішнє консультаційне оцінювання стану забезпечення якості військової освіти за окремими навчальними (навчально-науковими) підрозділами, курсами та ОП або в цілому в рамках ВНЗ автономними підрозділами (як правило, підрозділами забезпечення якості) та/або робочими органами (групами, комісіями), представники яких безпосередньо не задіяні в реалізації освітнього процесу в конкретних підрозділах (факультетах, кафедрах), із можливим залученням зовнішніх заінтересованих сторін (представників замовників, інших ОВУ тощо) за конкретними курсами й ОП (суб'єкти й об'єкти перевірок є автономними у провадженні освітньої діяльності за певними напрямками – курсами й ОП).

3.2.2.2. *Опитування учасників освітнього процесу та зовнішніх заінтересованих сторін* із подальшим опрацюванням їх результатів і формуванням аналітичних звітів (довідок, узагальнень), що включають оцінювання заінтересованими сторонами таких аспектів освітньої діяльності та суб'єктів її провадження:

задоволеність змістом і обсягом ОП та їх освітніх компонентів, зокрема – їх актуальності, належності, достатності та відповідності вимогам і потребам сьогодення;

задоволеність методами навчання, викладання й оцінювання;

задоволеність всебічною підтримкою учасників освітнього процесу та іншими складовими, які визначають освітнє середовище;

достатність і належність МТБ й інфраструктури освітньої діяльності;

компетентність (професійність) і ефективність діяльності активних суб'єктів реалізації освітнього процесу (науково-педагогічних працівників, адміністративно-управлінського штату, підрозділів забезпечення);

об'єктивність і неупередженість проведення контрольних заходів щодо набуття здобувачами освіти визначених програмних компетентностей

і результатів навчання (проміжних, підсумкових, атестаційних);

задоволеність якістю підготовки (перепідготовки, підвищення кваліфікації) здобувачів освіти (військових фахівців), зокрема набутими (поглибленими) ними спеціальними, військово-професійними та військово-спеціальними компетентностями, професійним рівнем (здатністю виконувати службові задачі та інші обов'язки), іншими морально-діловими якостями;

недоліки, зауваження до освітньої діяльності та її забезпечення, їх критичність і ступінь впливу на програмні цілі та результати навчання;

рекомендації щодо виправлення (усунення) недоліків, зауважень і вдосконалення (покращення) військової освіти.

3.2.2.3. *Моніторинг результатів навчання здобувачів освіти, який включає:*

опрацювання та систематизацію результатів контрольних заходів (поточного контролю, екзаменаційних сесій, захисту звітів за результатами практик і стажувань, підсумкової атестації тощо) компетентними підрозділами (підрозділом забезпечення якості військової освіти, навчальним відділом тощо) та колегіальними органами (кафедрами, профільними робочими групами й комісіями, вченими радами факультетів і закладів освіти тощо);

перевірки остаточних знань здобувачів освіти після проведення передбачених ОП та навчальними планами контрольних заходів (комплексні контрольні роботи, зрізи знань, повторні тестування тощо);

залучення зовнішніх заінтересованих сторін (замовників, представників інших ОВУ тощо) до проведення контрольних заходів (зокрема, підсумкової атестації у складі державних екзаменаційних комісій), у тому числі оцінювання теоретичних знань і практичних вмінь і навичок здобувачів освіти.

3.2.2.4. Зазначені види внутрішнього моніторингового оцінювання можуть поєднуватися (комбінуватися), інтегруватися одне з одним і доповнювати одне одного залежно від поточних цілей і потреб їх здійснення.

Порядок і регламент внутрішнього моніторингового оцінювання з урахуванням специфіки освітньої діяльності відповідних військових навчальних закладів повинен чітко визначатися внутрішніми керівними (організаційно-методичними) документами, які включають:

підстави для проведення різних видів моніторингу, зокрема – їх періодичність та/або епізодичність;

визначення суб'єктів моніторингу, їх функцій і повноважень;

визначення об'єктів моніторингу, їх властивостей та особливостей;

критерії та показники оцінювання якості різних складових військової освіти під час здійснення моніторингу;

звітність за результатами моніторингу, порядок її опрацювання, узагальнення та зберігання;

загальний порядок вжиття корегувальних заходів за результатами моніторингу (усунення виявлених недоліків, зауважень, слабких сторін і вдосконалення якості освітньої діяльності).

3.2.2.5. Основні процеси (процедури) та критерії (показники) внутрішніх моніторингових перевірок у військових навчальних закладах наведено:

у додатку 4 до цієї Інструкції – типові процедури забезпечення якості військової освіти у військових навчальних закладах;

у додатку 7 до цієї Інструкції – базовий перелік ключових показників ефективності (КРІ) діяльності військових навчальних закладів.

3.2.2.6. Для ВНП ЗВО порядок і регламент внутрішнього моніторингового оцінювання повинен узгоджуватися з відповідними керівними, організаційно-методичними та розпорядчими документами базових ЗВО, у складі яких вони перебувають. Адміністрація й уповноважені підрозділи базових ЗВО можуть проводити в підпорядкованих ВНП власні заходи моніторингового оцінювання й інші заходи із внутрішнього забезпечення якості освіти в межах своєї компетенції, визначеної установчими (статутними) документами ЗВО, положеннями про підпорядковані ВНП ЗВО, НПА та іншими керівними документами МО України та МОН України.

3.2.2.7. Для ЗФПВО порядок і регламент внутрішнього моніторингового оцінювання повинен визначатися взаємоузгодженими внутрішніми керівними (організаційно-методичними) документами ЗФПВО та відповідними документами ВВНЗ (ВНП ЗВО), у складі яких вони перебувають.

3.3. Звітність за результатами оцінювання

Звітність у питаннях забезпечення якості військової освіти є невід'ємною складовою її прозорості та ефективності з точки зору належної фіксації сильних і слабких сторін освітньої діяльності, реагування на виявлені недоліки й зауваження, вжиття заходів щодо їх усунення та вдосконалення якості освіти.

Звітність із забезпечення якості військової освіти поділяється на такі види.

3.3.1. *Зовнішня звітність*, до якої належать матеріали із зовнішнього та (частково) внутрішнього забезпечення якості освіти:

звіти експертних груп, експертні висновки галузевих експертних рад, протокольні рішення НАЗЯВО;

висновки експертних і колегіальних органів МОН України, розпорядчі документи з приводу цільових перевірок і ліцензування освітньої діяльності;

акти та звіти ДСЯО з проведених цільових перевірок освітньої діяльності;

акти інспекційних (цільових) перевірок освітньої діяльності комісіями ГІМО щодо дотримання вимог, які висуваються керівними документами до системи військової освіти;

акти й доповіді ДВОН щодо зовнішнього оцінювання освітньої діяльності та її якості;

довіді ЦУВОН за результатами моніторингу стану (рівня) освітньої

діяльності ВНЗ з питань підготовки військових фахівців (додаток 10 до цієї Інструкції);

акти й доповіді за результатами цільових перевірок комісіями та посадовими особами ОВУ, у підпорядкуванні яких перебувають ВНЗ, щодо оцінювання стану освітньої діяльності;

відгуки (рецензії) та результати опитувань (анкетувань) зовнішніх заінтересованих сторін щодо оцінювання змісту ОП, якості підготовки (перепідготовки, підвищення кваліфікації) військових фахівців, просування по службі (кар'єрного зростання) випускників тощо;

відгуки (рецензії) уповноважених осіб військових частин та ОВУ з проходження в них практики й військового стажування здобувачами освіти, викладацьким складом;

звіти та кваліфікаційні документи з підвищення кваліфікації викладацького складу, надані або погоджені військовими частинами, ОВУ, іншими закладами освіти, науковими установами, підприємствами, установами й організаціями;

інші документи та матеріали, які стосуються якості освітньої діяльності та її оцінювання, надані зовнішніми заінтересованими сторонами (третьими особами).

3.3.2. Внутрішня звітність, до якої належать матеріали внутрішнього та (частково) зовнішнього забезпечення якості освіти, включно з матеріалами й документами, підготовленими для їх опрацювання в системі зовнішнього забезпечення якості освіти:

матеріали за результатами контрольних заходів з оцінювання успішності здобувачів освіти (зокрема поточного, підсумкового контролю, атестації, перевірки залишкових знань тощо);

матеріали анкетувань (опитувань) учасників освітнього процесу, зовнішніх заінтересованих сторін та аналітичні довідки (висновки) за їх результатами;

довідки й висновки за результатами внутрішнього моніторингу стану (рівня) освітньої діяльності (за окремими ОП, підрозділами та ВНЗ в цілому);

рапорти, доповіді та звіти підрозділу забезпечення якості, навчального відділу, підрозділу з вивчення та впровадження досвіду та інших підрозділів і відповідальних осіб, задіяних в організації, реалізації, всебічному забезпеченні освітнього процесу та забезпеченні належної якості військової освіти;

звітні матеріали робочих органів (груп, комісій), задіяних у внутрішньому забезпеченні якості військової освіти (акти, протоколи, звіти);

матеріали колегіальних обговорень питань, пов'язаних із якістю військової освіти, зокрема результатів внутрішнього моніторингу стану (рівня) освітньої діяльності, опитувань заінтересованих сторін, перегляду освітніх програм тощо на засіданнях кафедр, науково-методичних комісій, вчених рад факультетів і ВВНЗ, ВНП ЗВО та базових ЗВО, педагогічних рад ЗФПВО, цільових комісій і робочих груп та інших колегіальних органів – у вигляді протокольних рішень (протоколів, витягів із них або додатків до них);

розпорядчі документи (накази, розпорядження, доручення, рішення,

резольоції тощо) керівництва (командування) військових навчальних закладів і відповідних ОБУ, МО України, ГШ ЗС України, які за результатами внутрішнього забезпечення якості військової освіти визначають заходи з її вдосконалення (зокрема усунення недоліків і врахування зауважень);

матеріали (доповіді, звітні таблиці) із внутрішнього самооцінювання стану (рівня) освітньої діяльності та видів її забезпечення;

відомості про самооцінювання освітніх програм (з долученими до них документами, посиланнями та матеріалами);

заповнені опитувальники із самооцінювання (із долученими до них документами, посиланнями й матеріалами), підготовлені для проведення інституційного аудиту професійної військової освіти;

доповіді та звіти за підпорядкованістю про стан (рівень) освітньої діяльності та якість військової освіти;

інші документи та матеріали ВНЗ, пов'язані з освітнім процесом, його всебічним забезпеченням і забезпеченням якості військової освіти.

3.3.2.1. За підготовку внутрішньої звітності, систематизацію внутрішньої та зовнішньої звітності з питань забезпечення якості військової освіти у військових навчальних закладах відповідають підрозділи та/або компетентні особи відповідно до свого функціонального призначення й обов'язків, визначених статутами ВВНЗ, положеннями про ВНП ЗВО та про ЗФПВО, положеннями про підрозділи та робочі органи ВНЗ, рішеннями колегіальних органів управління та розпорядчими документами керівництва (командування) відповідних ВНЗ та вищого командування.

3.3.3. Рекомендовані (типові) форми звітності для внутрішнього моніторингу стану (рівня) освітньої діяльності – як основного поглибленого виду внутрішніх моніторингових перевірок – наведено:

у додатку 8 до цієї Інструкції – форма внутрішніх відомостей про самооцінювання;

у додатку 9 до цієї Інструкції – форми звітних таблиць про види забезпечення освітньої діяльності.

3.3.4. За результатами діяльності ВНЗ готуються звіти, які направляються до ДВОН та ЦУВОН:

у частині формальної освіти – за навчальний рік до 15 вересня щороку за формою 5.15 ОС ТТД Д-8;

у частині професійної військової освіти – за календарний рік до 10 січня щороку за формою 5.19 ОС ТТД Д-8;

у частині курсів підвищення кваліфікації (перепідготовки) – за квартал до 10 числа місяця, наступного за звітним періодом, за формою 5.20 ОС ТТД Д-8.

3.3.5. Результати діяльності підрозділів забезпечення якості (уповноважених осіб) ВНЗ протягом звітних періодів відображаються

в аналітичних частинах звітів (5.15 ОС, 5.19 ОС, 5.20 ОС) і розкривають такі питання (в залежності від тематики звіту):

а) Опис основних чинників, що вплинули на діяльність ВНЗ протягом звітного періоду.

б) Основні результати (потрібно описати / пояснити тенденції, порівнюючи з попередніми звітними періодами, а в разі змін – стисло викласти причини для них).

1) Курси / Спеціалізації підготовки (наприклад для курсів: скільки проведено, якого рівня сертифікації, скільки завантажено в Каталог можливостей освіти та підготовки НАТО (ЕТОС), скільки запроваджено та внесено в Каталог курсів, затверджений МО України, рівень заповненості курсів).

2) Здобувачі освіти (наприклад: скільки осіб пройшли навчання, відсоток завершення навчання, зі скількох країн, скільки представників від підрозділів ЗС України, ІССОУ, країн-партнерів).

3) Викладачі (наприклад: кількість викладачів (внутрішніх / зовнішніх), нові викладачі, підготовка / підвищення кваліфікації, яку пройшли або заплановано для викладачів).

4) Обмін досвідом (наприклад: участь у конференціях (включно зі щорічними конференціями з питань напрямів освіти й підготовки, щорічними форумами з дисципліни), семінарах, аналізах потреб у підготовці, навчаннях, розробці доктрин).

в) Система управління якістю (на основі зібраного зворотного зв'язку від заінтересованих сторін слід описати основні результати, результати аналізу, сильні та слабкі сторони кожної сфери системи управління якістю та заплановані дії на наступний звітний період).

1) Політика та процедури (наприклад: зміни у структурі, відповідальності, нові основні зацікавлені сторони).

2) Розроблення та проведення викладання (наприклад: які курси пройшли успішно, які мали проблеми, в чому причини та який був план виправлення ситуації).

3) Оцінювання здобувачів освіти (наприклад: які методи та інструменти оцінювання виявилися ефективними, які потребують вдосконалення).

4) Розвиток персоналу та викладачів (наприклад: скільки викладачів взяли участь у скількох курсах, семінарах тощо).

5) Навчальні ресурси та підтримка здобувачів освіти (наприклад: які ресурси та види підтримки виявилися ефективними, що потребує вдосконалення).

6) Інформаційні системи та управління знаннями (наприклад: нові функціональні можливості, зміни в програмному забезпеченні).

7) Публічна інформація (наприклад: нова інформація, розміщена на вебсайті).

8) Інші акредитації (наприклад: НАТО, Міжнародна організація зі стандартизації (ISO, наприклад ISO 9001), національні чи інші системи).

г) Кращі практики (визначити сфери та рішення, які ВНЗ вважає успішними у своїй діяльності та може поділитися з іншими ВНЗ).

д) Стійкість (наприклад: плани/заходи з підвищення стійкості, які впроваджені у військовому навчальному закладі для забезпечення ключових результатів навчання під час кризових або дестабілізуючих подій, приклади впровадження таких планів або навчання для випробування системи на стійкість).

е) Виклики та можливі рішення (основні виклики, із якими стикалася установа або які очікуються найближчим часом, а також відповідні заходи чи запропоновані рішення).

ж) Безперервне вдосконалення (у контексті планування на наступний звітний період: опишіть основні цілі, виклики та перспективи).

4. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

4.1. Загальні положення

Забезпечення академічної доброчесності у ВНЗ здійснюється через: формування належної культури якості в освітньому середовищі; запобігання проявам академічної недоброчесності через превентивні заходи (програми протидії академічному плагіату, недопущення використання неналежних напрацювань і розробок тощо);

притягнення осіб, які допустили порушення правил академічної доброчесності, до академічної та/або дисциплінарної відповідальності.

Кожен учасник освітнього процесу несе особисту (персональну) відповідальність за дотримання академічної доброчесності під час організації та реалізації освітньої діяльності.

4.2. Шляхи забезпечення академічної доброчесності

4.2.1. Забезпечення дотримання академічної доброчесності всіма учасниками освітнього процесу у ВНЗ повинно здійснюватися в рамках чинного законодавства (зокрема законів України “Про освіту”, “Про вищу освіту”, “Про фахову передвищу освіту”), НПА КМ України, МО України та МОН України, рекомендацій НАЗЯВО та внутрішніх керівних і організаційно-методичних документів [4–16].

Культура якості, яка має підтримуватися у ВНЗ, заснована на принципі нульової толерантності до будь-яких проявів академічної недоброчесності.

Порушення академічної доброчесності є неприпустимим явищем у підготовці військових фахівців.

4.2.2. Кожен ВНЗ повинен мати власні керівні й організаційно-методичні документи, що визначають внутрішню політику та принципи дотримання академічної доброчесності, регламентують академічну відповідальність за її порушення та визначають технічні (програмно-технічні) засоби запобігання проявам академічної недоброчесності, у тому числі академічного плагіату.

У ВНП ЗВО відповідні документи мають узгоджуватися з документами, які регламентують дотримання академічної доброчесності в базових ЗВО, до складу яких входять відповідні ВНП. При цьому, ВНП ЗВО можуть безпосередньо використовувати принципи, підходи, документи та програмно-технічні засоби з дотримання академічної доброчесності та запобігання її порушенням, які діють у базових ЗВО.

4.2.3. Питання дотримання академічної доброчесності та запобігання її порушенням у ВНЗ належать до компетенції таких структурних підрозділів та/або відповідальних осіб:

підрозділ із забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти – у частині формування підходів, правил і принципів дотримання академічної доброчесності в освітньому середовищі;

навчальний відділ – у частині здійснення перевірок освітнього процесу з позиції дотримання його учасниками принципів академічної доброчесності;

науково-організаційний підрозділ – у частині перевірки наукових праць і навчальної звітності на текстові запозичення (академічний плагіат);

робочі органи (групи, комісії) з академічної доброчесності – у частині визначення заходів з її дотримання, розгляду питань щодо порушень;

підрозділ (посадові особи) з психологічної підтримки персоналу та юридична служба – у частині профілактики проявів академічної недоброчесності та притягнення порушників академічної доброчесності до дисциплінарної відповідальності;

начальники факультетів і їх заступники – у частині контролю за дотриманням академічної доброчесності на рівні факультетів;

начальники кафедр і відповідальні на кафедрах за якість освіти – у частині контролю за дотриманням академічної доброчесності на рівні кафедр;

усі суб'єкти (учасники) освітнього процесу – у частині власної відповідальності за дотримання академічної доброчесності та її порушення.

4.3. Механізми запобігання академічній недоброчесності

4.3.1. Основними заходами запобігання академічній недоброчесності у ВНЗ є:

формування в освітньому середовищі сталої культури якості та нетерпимості до академічної та професійної недоброчесності;

об'єктивний перехресний контроль за діяльністю всіх учасників освітнього процесу, зокрема моніторингові заходи (у тому числі опитування, функціонування “скриньок довіри” тощо), перевірки наукових робіт і навчальної звітності на текстові запозичення (академічний плагіат);

проведення профілактичної діяльності з усіма учасниками освітнього процесу щодо дотримання академічної та професійної доброчесності та неприпустимості її порушення – з реальними наслідками у разі таких порушень;

реальне притягнення порушників академічної та професійної доброчесності до академічної та дисциплінарної відповідальності згідно з чинним законодавством (зокрема, Дисциплінарним статутом ЗС України) та керівними документами ВНЗ;

обумовлення реальних і довготривалих репутаційних наслідків для порушників академічної доброчесності, зокрема – створення суспільного резонансу в академічному середовищі (як усередині свого ВНЗ, так і в інших) у разі таких порушень, що ускладнюватиме або унеможливуватиме подальшу наукову та педагогічну діяльність для таких порушників.

4.3.2. Виявлення академічної недоброчесності в наукових працях

учасників освітнього процесу та навчальній звітності здобувачів освіти, що містять інформацію з обмеженим доступом (“військова складова робіт”), здійснюється шляхом їх верифікації викладачами або спеціальними комісіями (групами) на рівні кафедр, факультетів (відділень) і ВНЗ (під час підготовки випускних кваліфікаційних робіт).

Начальник Центрального управління військової освіти і науки
Генерального штабу Збройних Сил України
полковник

Андрій ТРИСТАН

СЕР АСКОД - Центральне управління військової освіти і науки Генерального штабу Збройних Сил України
№ документа: 6702/НВГШ
Дата реєстрації: 25.12.2025 15:27
Сертифікат: 3F1FC23062171FDF0400000003A0000064070300
Дійсний до: 03.07.2025 00:00:00
Дійсний до: 02.07.2027 23:59:59
Підписувач: Тристан Андрій Вікторович
Мітка часу: 15.12.2025 11:11:56

Додаток 1
до ТКП 7-341.25
(пункт 2.1.2)

**ТИПОВИЙ ПЕРЕЛІК КЕРІВНИХ І ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНИХ ДОКУМЕНТІВ,
ЯКІ РЕГЛАМЕНТУЮТЬ ПИТАННЯ, ПОВ'ЯЗАНІ З ФОРМУВАННЯМ ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА,
ОРГАНІЗАЦІЄЮ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВНУТРІШНІМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯМ ЯКОСТІ ВІЙСЬКОВОЇ
ОСВІТИ У ВІЙСЬКОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ**

№ з/п	Назва документа	Питання, що регулює документ
1	2	3
I. Загальні та концептуальні документи, пов'язані з освітнім середовищем		
1.	Статут ВВНЗ	Правовий статус, структура та основні напрями діяльності ВВНЗ
2.	Положення про ВВП ЗВО, ЗФПВО	Правовий статус, структура та основні напрями діяльності ВВП ЗВО, ЗФПВО
3.	Концепція освітньої діяльності	Основні підходи до подальшого розвитку ЗВО
4.	Стратегічний план розвитку	План реалізації основних концептуальних положень із розвитку ЗВО
5.	Стратегія розвитку (на певний період)	Основні напрями розвитку та завдання освітньої діяльності на запланований період
6.	Стратегія і перспективні напрями розвитку освітньої діяльності та наукової роботи	Визначення дієвих шляхів підвищення якості підготовки військових фахівців і подальшого розвитку закладу освіти
7.	План реалізації концепції трансформації військової освіти	Деталізація та регламентація завдань із трансформації вищої, професійної військової освіти та підвищення кваліфікації
8.	Положення про рейтингове оцінювання професійної діяльності науково-педагогічних працівників	Рейтингове оцінювання всіх видів діяльності науково-педагогічних працівників
9.	Положення про протидію дискримінації за ознакою статі	Порядок запобігання дискримінації за ознакою статі та сексуальних домагань
10.	Положення щодо запобігання та протидії проявам булінгу (цькуванню)	Організація роботи щодо запобігання та протидії проявам булінгу (цькуванню)
11.	Положення про політику та процедуру врегулювання конфліктних ситуацій	Шляхи врегулювання конфліктних ситуацій під час виконання службових, трудових і навчальних обов'язків (функцій) в академічному середовищі

1	2	3
12.	Положення про підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників	Порядок і процедури підвищення кваліфікації наукових і науково-педагогічних працівників ВНЗ
13.	Політика всебічної підтримки учасників освітнього процесу	Порядок освітньої, соціальної та інших видів підтримки учасників освітнього процесу
II. Документи з організації та проведення освітнього процесу		
14.	Положення про організацію освітнього процесу	Регламентация організації та реалізації (проведення) освітнього процесу
15.	Положення про порядок визнання результатів навчання в інших ЗВО	Порядок і процедури визнання результатів навчання, отриманих здобувачами освіти в інших ЗВО (в т.ч. ВВНЗ і ВНП ЗВО)
16.	Положення про екзаменаційну комісію та атестацію здобувачів вищої освіти	Порядок роботи екзаменаційної комісії та атестації курсантів
17.	Положення про порядок реалізації курсантами (слухачами) права на вільний вибір навчальних дисциплін	Порядок вибору для вивчення вибіркових освітніх компонентів здобувачами освіти
18.	Положення про наукову роботу курсантів (слухачів, студентів)	Поєднання навчання та досліджень під час провадження освітньої діяльності
19.	Положення про гаранта освітньої програми	Функціональні обов'язки, відповідальність і права гаранта освітньої програми
20.	Положення про дистанційну форму навчання	Використання дистанційних технологій в освітньому процесі, в т.ч. у разі змішаного навчання
21.	Положення про силабус освітнього компонента (програма навчальної дисципліни, програма практики, атестація)	Підвищення якості освітнього процесу за рахунок інформування здобувача освіти щодо змісту освітнього компонента та пов'язаних із ним можливостей
22.	Порядок організації поточного, семестрового контролю та атестації здобувачів освіти із застосуванням дистанційних технологій навчання	Методична підтримка з питань організації оцінювання результатів навчання здобувачів освіти в дистанційному режимі
III. Документи із забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти		
23.	Кодекс академічної доброчесності	Основні положення, які регламентують дотримання академічної доброчесності та академічну відповідальність
24.	Кодекс етики, академічних взаємовідносин і доброчесності	Основні цінності для учасників освітнього процесу, етичні норми відносин в академічному середовищі
25.	Кодекс корпоративної культури	Розвиток норм ділової етики та службової культури
26.	Концепція підтримки політики рівності, різноманітності та інклюзивності	Доступність і якість освітніх послуг з урахуванням особливих освітніх потреб здобувачів освіти

1	2	3
27.	Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти	Структура системи забезпечення якості освіти, заходи та процедури його здійснення, основні напрямки її розвитку
28.	Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин	Норми, правила та принципи відносин щодо дотримання академічної доброчесності всіма учасниками освітнього процесу
29.	Положення про систему протидії (запобігання та виявлення) плагиату в наукових, навчальних і методичних працях наукових і науково-педагогічних працівників (курсантів, слухачів)	Порядок запобігання та виявлення академічного плагиату в наукових, навчально-методичних працях, навчальній та іншій звітності всіх учасників освітнього процесу, апеляційного оскарження результатів перевірок на наявність текстових заповнень
30.	Методичні рекомендації щодо розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм	Встановлення єдиних норм і правил до структури, змісту та оформлення освітніх програм і відповідно до вимог керівних та організаційно-методичних документів
31.	Положення про опитування учасників освітнього процесу	Порядок, процедура організації, проведення та аналізу опитувань серед учасників освітнього процесу та інших заінтересованих сторін
32.	Положення про моніторинг результатів навчання здобувачів вищої освіти	Систематичне оцінювання якості засвоєння навчальної інформації здобувачами вищої освіти та розробка пропозицій щодо вдосконалення їхньої підготовки
33.	Положення про критерії та систему оцінювання знань і вмінь і про рейтинг здобувачів вищої освіти	Визначення критеріїв і процедур оцінювання результатів навчання здобувачів освіти та їх застосування
34.	Положення про підрозділ забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти	Завдання та функції науково-методичного відділу (або іншого підрозділу) із забезпечення якості військової освіти
35.	Положення про групу сприяння академічної доброчесності	Порядок діяльності групи сприяння академічній доброчесності
36.	Положення про Комісію з академічної доброчесності та Комісію з етики та управління конфліктами	Функції, повноваження та порядок діяльності комісій з академічної доброчесності та з етики й управління конфліктами
37.	Положення про систему, критерії та порядок оцінювання здобувачів освіти (курсантів, слухачів)	Встановлення внутрішньої системи та критеріїв оцінювання здобувачів освіти військового навчального закладу
38.	Положення про внутрішній моніторинг стану (рівня) освітньої діяльності та визначення рейтингу навчальних (навчально-наукових) підрозділів і освітніх програм	Порядок проведення внутрішнього моніторингу стану (рівня) освітньої діяльності, її самооцінювання навчальними (навчально-науковими) підрозділами та визначення їх рейтингу

Примітка. Зазначений перелік документів є орієнтовним і може змінюватися залежно від специфіки освітньої діяльності.

Додаток 2
до ТКП 7-341.25
(пункт 2.1.2)

**ТИПОВА МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ КЕРІВНИХ І ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНИХ ДОКУМЕНТІВ
ПРОЦЕСАМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВІЙСЬКОВОЇ ОСВІТИ**

№ з/п	Назва документа	Критерії оцінки											
		1. Розроблення, затвердження, здійснення моніторингу та періодичний перегляд ОП	2. Контроль та оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти, викладацького складу	3. Посилення практичної підготовки	4. Забезпечення компетентності науково-педагогічних працівників	5. Забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу	6. Інформаційні системи для ефективного управління освітнім процесом	7. Забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації	8. Забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагиату в наукових працях працівників і здобувачів вищої освіти	9. Система менеджменту якості (за вимогами спільної директиви стратегічних командувачів НАТО "Освіта й індивідуальна підготовка" (E&ITD) 075-007")			
1.	Статут ВВНЗ	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
2.	Положення про ВНП ЗВО, ЗФЛВО	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
3.	Концепція освітньої діяльності (на певний період)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
4.	Стратегічний план розвитку (на певний період)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
5.	Стратегія розвитку (на певний період)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
6.	Стратегія та перспективні напрями розвитку освітньої діяльності та наукової роботи (на певний період)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
7.	План реалізації концепції трансформації військової освіти	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
20.	Положення про дистанційну форму навчання	X	X	X	X	X	X	X	X	X
21.	Положення про силабус освітнього компонента (програма навчальної дисципліни, програма практики, атестація)	X	X	X	X	X	X	X	X	X
22.	Порядок організації поточного, семестрового контролю та атестації здобувачів освіти із застосуванням дистанційних технологій навчання		X	X		X	X	X	X	X
23.	Кодекс академічної доброчесності								X	
24.	Кодекс етики, академічних взаємовідносин і доброчесності								X	
25.	Кодекс корпоративної культури								X	
26.	Концепція підтримки політики рівності, різноманітності та інклюзивності					X		X		
27.	Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти	X	X	X	X	X	X	X	X	X
28.	Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин			X			X		X	X
29.	Положення про систему протидії (запобігання та виявлення) плагіату в наукових, навчальних і методичних працях наукових і науково-педагогічних працівників (курсантів, слухачів)			X			X		X	X
30.	Методичні рекомендації щодо розроблення, затвердження,	X		X	X	X	X		X	X

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм									
31.	Положення про опитування учасників освітнього процесу	X	X	X	X	X	X	X	X	X
32.	Положення про моніторинг результатів навчання здобувачів вищої освіти		X							
33.	Положення про критерії та систему оцінювання знань і вмінь і про рейтинг здобувачів вищої освіти		X							
34.	Положення про підрозділ забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти	X	X	X	X	X	X	X	X	X
35.	Положення про групу сприяння академічній доброчесності								X	
36.	Положення про Комісію з академічної доброчесності та Комісію з етики та управління конфліктами								X	
37.	Положення про систему, критерії та порядок оцінювання здобувачів освіти (курсантів, слухачів)		X			X	X			X
38.	Положення про внутрішній моніторинг стану (рівня) освітньої діяльності та визначення рейтингу навчальних (навчально-наукових) підрозділів і ОП	X		X						X

Додаток 3
до ТКП 7-341.25
(пункт 2.1.2)

**ТИПОВА МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ ПРОЦЕСІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВІЙСЬКОВОЇ ОСВІТИ
ВІДНОВІДАЛЬНИМ ЗА ЇХ РЕАЛІЗАЦІЮ СТРУКТУРНИМ ПІДРОЗДІЛАМ**

ПРОЦЕСИ/ПІДРОЗДІЛИ	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
	Кафедри	Гаранти ОП	Факультети	Підрозділи професійної військової освіти та підвищення кваліфікації	Науково-методичний відділ забезпечення якості освіти/дільності та вищої освіти	Навчальний відділ	Науково-організаційне відділення	Юридична служба	Відділення психологічної підтримки персоналу	Відділ персоналу та строювни	Фінансово-економічна служба	Група міжнародного співробітництва	Відділення навчально-лабораторного забезпечення	Служби типу й озброєння	Науково-дослідна лабораторія	Позаштатна радниця (радики, група) з гендерних питань	Уповноважені особи з питань запобігання корупції	Примітка
1																		
1. Розроблення, затвердження, здійснення моніторингу та періодичний перегляд ОП із залученням усіх груп заінтересованих сторін	X	X	X	X	X	X												
2. Контроль та оцінювання результатів навчання здобувачів освіти, професійного рівня викладацького складу	X		X	X	X	X	X											
3. Посилення практичної підготовки	X		X	X		X			X									
4. Забезпечення належної компетентності викладацького складу	X	X	X	X	X	X												

ПРОЦЕСИ/ПІДРОЗДІЛИ

I	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
5. Забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи здобувачів освіти, за кожною ОП	X		X	X		X	X	X			X		X	X				
6. Використання інформаційно-аналітичних систем для ефективного управління освітнім процесом	X	X	X	X	X	X			X			X						
7. Забезпечення публічності інформації про ОП, ступені (рівні) вищої, фахової передвищої та професійної військової освіти та кваліфікації	X	X	X	X		X	X	X	X	X		X	X					
8. Забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату в наукових працях працівників і навчальній звітності здобувачів освіти			X		X	X		X	X							X	X	
9. Запровадження та реалізація системи менеджменту якості (за вимогами спільної директиви стратегічних командувачів НАТО "Освіта та індивідуальна підготовка (E&ITD) 075-007"	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

ПРИМІТКА. Під час опрацювання Типової матриці у ВНЗ пропонується диференціювати учасників процесів таким чином:

В – відповідальний (виконує завдання / діяльність у рамках забезпечення якості освіти).

П – підзвітний (гарантує, що завдання та відповідна робота буде виконана в інтересах забезпечення якості освіти).

К – консультування (надає вхідну інформацію (консультує, координує) під час діяльності).

І – інформований (отримує інформацію про реалізовані заходи, аналізує та використовує в подальшій діяльності).

Додаток 4
до ТКП 7-341.25
(пункт 2.1.3., підпункт 3.2.2.5)

ТИПОВІ ПРОЦЕДУРИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВІЙСЬКОВОЇ ОСВІТИ У ВІЙСЬКОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

1. ПОРЯДОК РОЗРОБКИ ТА ЗАТВЕРДЖЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

№ з/п	Етапи обговорення, узгодження та затвердження освітньої програми
1.	Формування проектної групи та призначення її голови.
2.	Оприлюднення проектною групою на ресурсі "Moodle" проекту освітньої програми.
3.	Повідомлення про внутрішнє обговорення, що включає відомості про розробника та контактні дані особи, яка є відповідальною за розроблення проекту освітньої програми.
4.	Повідомлення про строк і форму подання пропозицій і зауважень, а також про строк і спосіб оприлюднення результатів обговорення (зворотний зв'язок).
5.	Інформування розробником усіх заінтересованих суб'єктів про початок обговорень із надсиланням проекту освітньої програми (за попередньою домовленістю).
6.	Опрацювання проектною групою висловлених до проекту освітньої програми пропозицій / зауважень.
7.	Узагальнення та оприлюднення на офіційній сторінці факультету (на ресурсі "Moodle") результатів обговорення із зазначенням поданих пропозицій / зауважень, відомостей щодо їх урахування та обґрунтування причин неврахування.
8.	Додаткові форми (за потреби) публічного обговорення (конференції, форуми, засідання за круглим столом, зустрічі, інтернет-конференції, фокус-групи тощо).
9.	Аналіз отриманих за результатами публічного обговорення пропозицій / зауважень і в разі необхідності внесення змін до проекту освітньої програми.
10.	Результати розгляду отриманих пропозицій / зауважень оформлюються протоколом та оприлюднюються на ресурсі "Moodle".
11.	У разі внесення суттєвих змін оновлений проект освітньої програми додатково оприлюднюється на офіційній сторінці факультету (на ресурсі "Moodle") для ознайомлення всіх зацікавлених осіб.
12.	Після завершення публічного обговорення схвалений протоколом проектною групою проект освітньої програми подається розробником на погодження (ДВОН, ЦУВОН, замовникам на підготовку).
13.	Для проведення перевірки розробник подає: - підготовлений проектною групою варіант освітньої програми в електронному та паперовому вигляді; - оформлені результати обговорення із зазначенням поданих пропозицій / зауважень, відомостей щодо їх урахування та обґрунтування причин неврахування (1); - оформлені врахування загальних зауважень / рекомендацій за результатами обговорень, засідань кафедр, вчених рад факультетів (2).
14.	Висновок про необхідність доопрацювання проекту освітньої програми науково-методичний підрозділ забезпечення якості освіти надсилає проектній групі з обґрунтуванням необхідності її доопрацювання.

15.	У разі формування кінцевого варіанта ОП проектна група подає матеріали про актуальну ОП на засідання вченої ради факультету, позитивне рішення якого є підставою для передачі матеріалів на погодження до вченої ради закладу освіти.
16.	Позитивне рішення вченої ради закладу освіти є підставою для затвердження програми та введення її в дію.
17.	Освітня програма вводиться в дію наказом начальника ВНЗ або ректора цивільного ЗВО, до складу якого входить відповідний ВНП.
18.	Затверджена та введена в дію наказом керівника закладу освіти програма або витяг із неї публікується на офіційному електронному ресурсі.

(1) Форма оформлення результатів обговорення із зазначенням поданих пропозицій / зауважень, відомостей щодо їх урахування та обґрунтування причин неврахування

Результати обговорення освітньої програми

Заінтересовані сторони (вказати ПІБ та посаду, місце роботи)	Зауваження / Рекомендації	Враховано / частково враховано / не враховано	Примітка

Начальник факультету _____ Ім'я ПРІЗВИЩЕ

Гарант освітньої програми _____ Ім'я ПРІЗВИЩЕ

(2) Форма оформлення врахування загальних зауважень / рекомендацій за результатами зовнішнього забезпечення якості освіти

План врахування зауважень / рекомендацій за результатами зовнішнього забезпечення якості освітньої програми

Рекомендації, надані під час останньої акредитації	Період врахування (короткостроковий/ довгостроковий/не доцільно враховувати)	Заходи щодо врахування рекомендацій / Обґрунтування щодо недоцільності їх впровадження	Терміни впровадження заходів / відповідальні особи
Загальні рекомендації ЦУВОН			
Рекомендація 1			
Рекомендація 2			
...			
Рекомендація n			
Загальні рекомендації ДВОН			
Рекомендація 1			
Рекомендація 2			
...			
Рекомендація m			
Загальні рекомендації замовників			
Рекомендація 1			
Рекомендація 2			
...			
Рекомендація k			

Начальник Інституту _____ Ім'я ПРІЗВИЩЕ

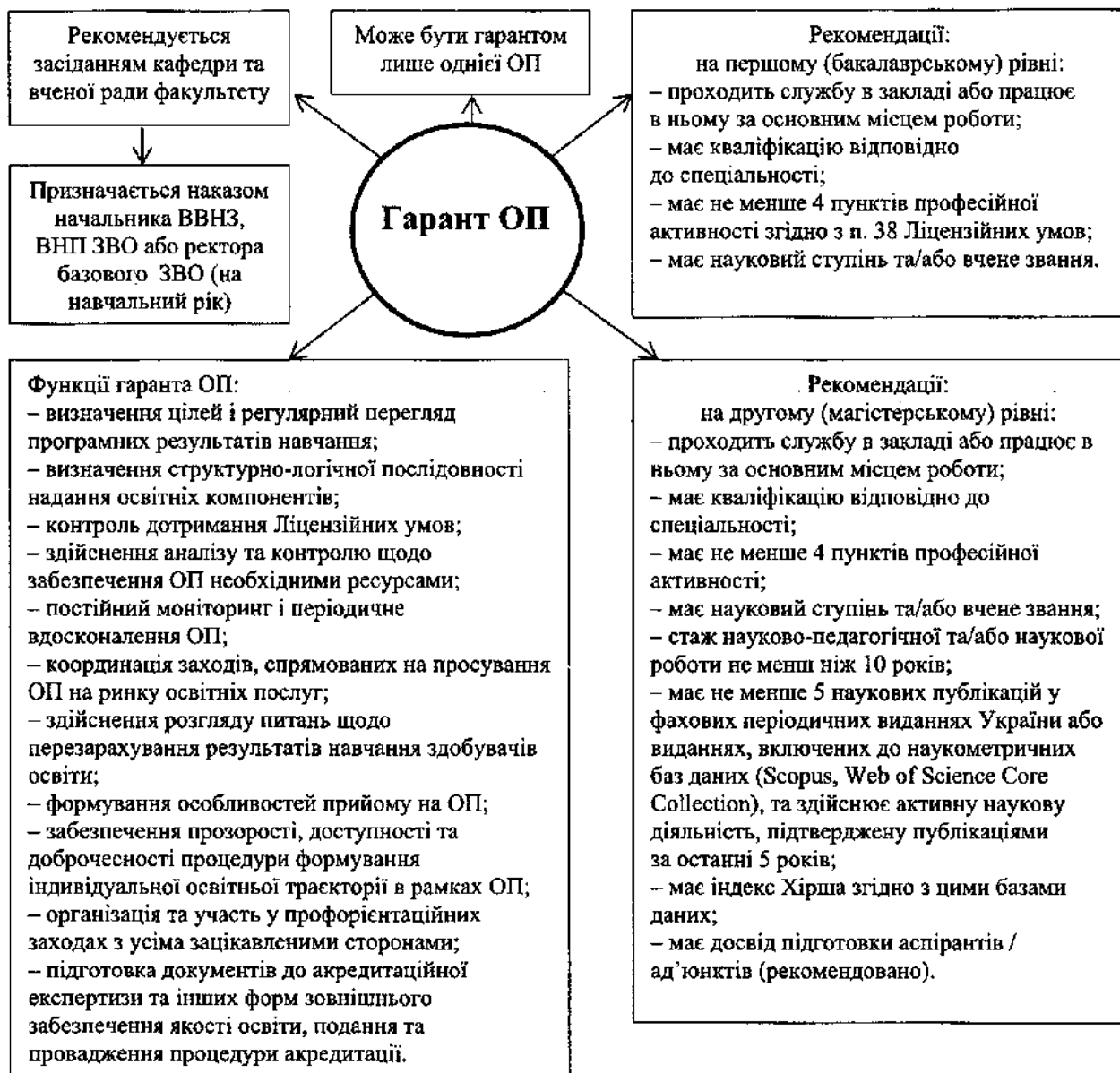
Гарант освітньої програми _____ Ім'я ПРІЗВИЩЕ

Примітка. Аналогічним чином опрацьовуються зауваження та рекомендації інших органів, задіяних у зовнішньому забезпеченні якості освіти (НАЗЯВО, МОН України тощо).

2. ПЕРЕГЛЯД ТА ОНОВЛЕННЯ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ

№ з/п	Дія	Документ	Відповідальний	Оцінювання
1.	Моніторинг ОП			Не оцінюється
2.	Розроблення проекту змін до освітньої програми	Проект змін до освітньої програми. Пояснювальна записка	Гарант ОП	Розроблено / не розроблено
3.	Розгляд пропозицій щодо внесення змін на рівні факультету		Гарант ОП	Рекомендовано / не рекомендовано до внесення змін
4.	Розгляд пропозицій щодо внесення змін на рівні закладу освіти	Витяг із протоколу засідання вченої ради закладу освіти	Гарант ОП	Рекомендовано / не рекомендовано до внесення змін
5.	Розроблення та затвердження нової редакції ОП	Нова редакція опису ОП	Гарант ОП, навчальний відділ	Розроблено, затверджено / розроблено, не затверджено / не розроблено, не затверджено
6.	Оприлюднення нової редакції опису ОП		Гарант ОП	Оприлюднено / не оприлюднено

3. МЕНЕДЖМЕНТ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ (ДІЯЛЬНІСТЬ ГАРАНТІВ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ)

4. ОРІЄНТОВНА МАТРИЦЯ ВИБОРУ АКТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ

(складено на основі вимог Спільної директиви стратегічних командувань НАТО
“Освіта та індивідуальна підготовка (E&ITD) 075-007”)

Рівень професіоналізму (ключові слова)	Рівень навчання	Методи навчання
100 Базовий рівень (“Rudimentary”) – слідувати, відповідати	Психомоторний Сприйняття, готовність і спрямована реакція	Демонстрація; групова вправа; виконання діяльності
	Когнітивний Запам’ятовування явних знань	Лекція; консультації; самостійна підготовка (наставництво)
200 Середній рівень (“Novice”) – допомагати, розпізнавати	Психомоторний Звичність і впевненість у виконанні маніпуляцій	Демонстрація; моделювання; виконання діяльності; стажування; групова вправа
	Когнітивний Розуміння, усвідомлення	Лекції; самостійна підготовка; консультації (наставництво); навчальна поїздка; мала група; групова вправа
300 Передовий рівень (“Independent”) – застосувати, виконувати, долучати	Психомоторний Точне виконання складної діяльності	Демонстрації; здійснення діяльності; групова вправа; моделювання; стажування
	Когнітивний Застосування	Лекція; дискусія під керівництвом; завдання для дослідження; самостійна підготовка; групова вправа; моделювання; панельна дискусія; навчання однокурсників; малі групи; метод кейсів
400 Експертний рівень (“Expert”) – консультивати, сприяти, ініціювати, формувати, впливати	Психомоторний Адаптація, формулювання	Здійснення діяльності; групова вправа; моделювання; стажування
	Когнітивний Аналіз, синтез, оцінювання, створення	Лекція; дискусія під керівництвом; самостійна підготовка; групова вправа; навчання однокурсників; панельна дискусія; малі групи; моделювання; метод кейсів; самостійна підготовка.

5. ПЕРІОДИЧНЕ ОЦІНЮВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ТА РЕГУЛЯРНЕ ОПРИЛЮДНЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ТАКИХ ОЦІНЮВАНЬ

У ВНЗ використовуються такі види контролю: вхідний (попередній), поточний, самоконтроль, проміжний семестровий, семестровий, підсумковий.

Порядок оцінювання результатів навчання здобувачів освіти визначається в Положенні про організацію освітнього процесу, Положенні про критерії та систему оцінювання знань та вмінь і про рейтинг здобувачів вищої освіти ВВНЗ (ВНП ЗВО, базового ЗВО).

№ з/п	Вид оцінювання	Зміст
1	Вхідний контроль	Вхідний контроль проводиться перед вивченням нової навчальної дисципліни з метою визначення рівня підготовки здобувачів освіти з навчальної дисципліни або суміжних навчальних дисциплін, які передують вивченню цієї навчальної дисципліни. За результатами вхідного контролю розробляються заходи з надання індивідуальної допомоги здобувачам освіти, корегування освітнього процесу.
2	Поточний контроль	Поточний контроль проводиться викладачами на всіх видах аудиторних занять протягом семестру (півріччя) за розкладом. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки здобувача освіти за визначеною темою (навчальним елементом). Інформація, одержана під час поточного контролю, використовується викладачем для корегування методів і засобів навчання та здобувачем освіти для планування самостійної роботи. Поточний контроль може проводитися у формі усного опитування, письмового експрес-контролю, виступів здобувача освіти під час обговорення теоретичних питань, розв'язання письмових завдань, практичних ситуацій, у формі комп'ютерного тестування тощо. Форми проведення поточного контролю та його кількісна оцінка за конкретним видом навчального заняття визначається за критеріями, що регламентовані робочою програмою навчальної дисципліни.
3	Самоконтроль	Самоконтроль призначений для самостійної перевірки здобувача освіти ступеня засвоєння навчального матеріалу з конкретної навчальної дисципліни (теми, заняття). Ефективність самоконтролю забезпечується спеціальними програмами самоконтролю та самооцінки, які є складовими частинами електронних підручників та автоматизованих навчальних курсів.
4	Підсумковий контроль	Підсумковий контроль проводиться з метою комплексного оцінювання рівня сформованості результатів навчання з навчальної дисципліни за семестр (півріччя), навчальний рік. Формами підсумкового контролю з навчальних дисциплін (освітніх компонентів) освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми є залік (диференційований залік) або екзамен. Якщо навчальна дисципліна викладається декілька семестрів, то

		<p>проміжний семестровий контроль, як правило, здійснюється у вигляді заліку.</p> <p>Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни, яка вивчалась протягом декількох семестрів, визначається з урахуванням результатів за попередні семестри.</p> <p>Підсумковий контроль може здійснюватися усно, письмово, за допомогою комп'ютерного тестування з використанням технологій дистанційного навчання з метою вимірювання рівня досягнення здобувачами освіти результатів навчання.</p>
5	Семестровий контроль	<p>Семестровий контроль – це вид підсумкового контролю, який виявляє рівень засвоєння здобувачем освіти навчальної дисципліни або її окремої логічної завершеної частини за семестр з урахуванням результатів поточного контролю.</p> <p>Семестровий контроль із навчальної дисципліни проводиться відповідно до навчального плану у вигляді екзамену або заліку (диференційованого заліку) в терміни, встановлені графіком-календарем освітнього процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою програмою навчальної дисципліни. Форма проведення семестрового контролю обирається відповідно до рівня компетентностей, які формуються. Зміст і структура екзаменаційних білетів (контрольних завдань), критерії допуску та оцінювання визначаються рішенням відповідної кафедри та зазначаються в робочій програмі навчальної дисципліни й доводяться до відома здобувача освіти на першому занятті.</p>

Атестація випускників проводиться у формі єдиного державного кваліфікаційного іспиту (атестаційного екзамену) та/або захисту випускної кваліфікаційної роботи (дипломного проекту), випускного іспиту з фізичної підготовки та комплексного випускного іспиту (для спеціальностей, здобуття ступеня освіти з яких необхідне для доступу до професій, для яких запроваджено додаткове регулювання).

Організація, порядок та особливості проведення атестації випускників визначається Положенням про екзаменаційну комісію та атестацію здобувачів вищої освіти, яке затверджується вченою радою ВВНЗ (ВНП ЗВО).

Рейтинг (оприлюднення результатів). За результатами щорічного оцінювання здобувачів вищої освіти складаються відповідні рейтинги як комплексна кількісна оцінка рівня сформованості визначених в освітній програмі компетентностей за певний період навчання курсанта, що фіксує його місце в ряді аналогічних оцінок інших курсантів на факультеті, інституті.

Механізм реалізації рейтингової системи оцінювання результатів, порядок проведення контролю та застосування рейтингового оцінювання здобувачів освіти визначається в Положенні про критерії та систему оцінювання знань та вмінь і про рейтинг здобувачів вищої освіти ВВНЗ (ВНП ЗВО).

6. ВНУТРІШНІЙ МОНІТОРИНГ СТАНУ (РІВНЯ) ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ З ПИТАНЬ ПІДГОТОВКИ ВІЙСЬКОВИХ ФАХІВЦІВ

Внутрішній моніторинг стану (рівня) освітньої діяльності з питань підготовки військових фахівців – комплекс заходів із внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності ВНЗ, який полягає у самооцінюванні та консультативному оцінюванні стану та якості підготовки військових фахівців, спрямованих на вдосконалення в ньому військової освіти шляхом виявлення сильних і слабких сторін відповідної освітньої діяльності та надання рекомендацій щодо підвищення якості освітнього процесу з підготовки військових фахівців.

Моніторинг поділяється на самооцінювання ОП, яке проводиться з певною періодичністю всередині відповідних навчальних (навчально-наукових) підрозділів ВНЗ та консультативне оцінювання, яке проводиться окремо визначеними моніторинговими групами.

Самооцінювання (самоаналіз) проводиться згідно з графіком, визначеним керівником (начальником) відповідного навчального (навчально-наукового) підрозділу (кафедри, факультету) або директором (академічним директором) курсу, але не рідше ніж раз на квартал, а також перед проведенням консультативного оцінювання.

Підставою для проведення консультативного оцінювання є **Календарний план внутрішнього моніторингу стану (рівня) освітньої діяльності військового навчального закладу на відповідний календарний або навчальний рік** (далі – Календарний план), проект якого готує підрозділ забезпечення якості та затверджується заступником начальника ВНЗ з навчальної (навчальної та наукової) роботи.

Моніторинг здійснюється щодо окремих ОП та навчальних (навчально-наукових) підрозділів, безпосередньо задіяних у провадженні освітньої діяльності (кафедр, факультетів, курсів) за ними та охоплює як саму освітню діяльність, так і всі види її забезпечення (матеріально-технічне, кадрове, навчально-методичне, інформаційне тощо).

Моніторинг є формою внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності, зокрема, вищої освіти. Основними його завданнями є:

оцінка відповідності освітньої діяльності за певними ОП та змісту її нормативно-методичної документації вимогам, встановленим нормативно-правовими актами та іншими керівними документами КМ України, МО України, ГШ ЗС України, МОН України, НАЗЯВО тощо;

оцінка відповідності всіх видів забезпечення освітньої діяльності підрозділів військового навчального закладу з питань підготовки військових фахівців (кадрового, матеріально-технічного, навчально-методичного, інформаційного тощо) вимогам законодавства України та зазначеним вище керівним документам;

оцінка якості освітнього процесу з підготовки військових фахівців відповідно до вимог керівних документів і навчально-методичних матеріалів;

оцінка фактичної успішності й ефективності підготовки військових

фахівців, зокрема шляхом аналізу та перевірки результатів їх проміжної та підсумкової атестації;

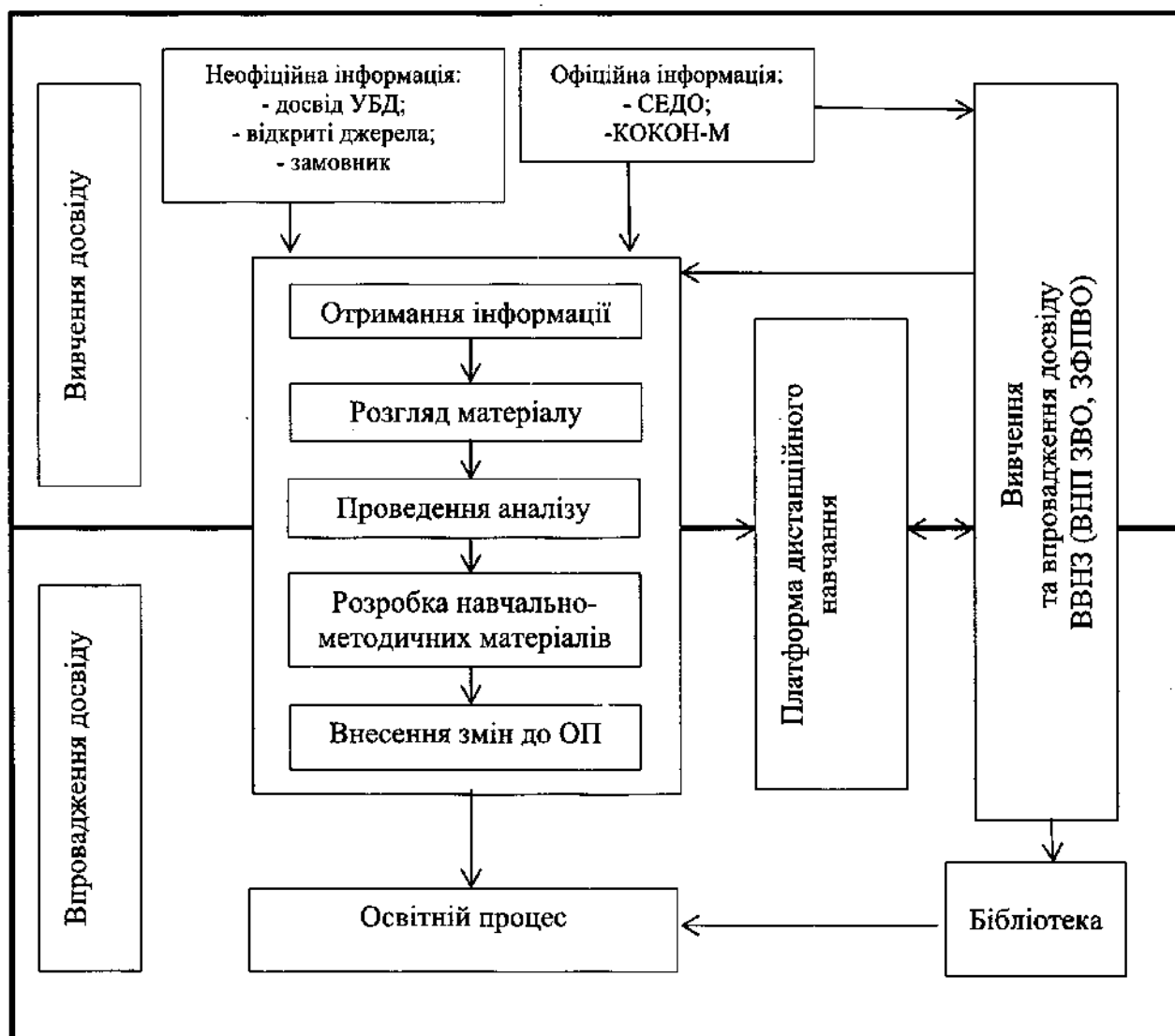
виявлення сильних і слабких сторін у реалізації ОП в частині їх відповідності заданим критеріям якості з питань підготовки військових фахівців;

надання та виконання рекомендацій щодо усунення виявлених недоліків і вдосконалення освітнього процесу навчальних (навчально-наукових) підрозділів військового навчального закладу, покращення видів його забезпечення;

підведення підсумків моніторингу, оцінка відповідності освітньої діяльності підрозділів військового навчального закладу встановленим критеріям якості;

формування, підрахунок і систематизація рейтингу ОП, які проводяться у військовому навчальному закладі, відповідно до бальної оцінки ступеня їх відповідності встановленим критеріям якості.

7. КООРДИНАЦІЯ ТА ОЦІНЮВАННЯ ПОВНОТИ ЗАХОДІВ ВИВЧЕННЯ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ ДОСВІДУ В ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС

8. ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ З ВКЛЮЧЕННЯ ДО ОСВІТНІХ ПРОГРАМ МАТЕРІАЛІВ ЩОДО ДОСВІДУ ЗС УКРАЇНИ ТА ІНШИХ УТВОРЕНИХ ВІДПОВІДНО ДО ЗАКОНІВ УКРАЇНИ ВІЙСЬКОВИХ ФОРМУВАНЬ

Етап алгоритму	Підрозділ (виконавець)	Дії
I етап Отримання	Відділ персоналу та стройового	Надходження стандартів і процедур, доведення до виконавців
	Науково-дослідний відділ вивчення впровадження досвіду	Отримання стандартів і процедур
	Кафедри	Отримання та опрацювання стандартів і процедур
II етап Вивчення	Науково-дослідний відділ вивчення впровадження досвіду	Проведення аналізу стандартів і процедур, відпрацювання пропозицій щодо впровадження досвіду
	Засідання кафедри	Розгляд пропозицій щодо впровадження досвіду, надання їх до навчальної частини факультету
	Вчена рада факультету	Попереднє опрацювання та схвалення пропозицій щодо впровадження досвіду
	Вчена рада ВВНЗ (ВНП ЗВО)	Опрацювання пропозицій щодо впровадження досвіду
III етап Впровадження	Науково-дослідний відділ вивчення впровадження досвіду	<ul style="list-style-type: none"> - здійснення аналізу отриманих інформаційно-аналітичних матеріалів, друкованих видань із досвідом військ, опрацювання цих матеріалів; - розроблення рекомендацій щодо впровадження досвіду в освітню, наукову та науково-технічну діяльність; - доведення до структурних підрозділів і виконавців інформаційних матеріалів щодо досвіду; - організація наукового супроводження вивчення та впровадження досвіду; - своєчасне внесення визначеної інформації до Порталу вивчення та впровадження досвіду застосування військ ЗС України.
	Начальник (завідувач) кафедри (НДЛ)	Внесення змін до робочих програм навчальних дисциплін, методичних розробок
IV етап Зворотній зв'язок	Науково-дослідний відділ вивчення впровадження досвіду	Звітність щодо впровадження стандартів і процедур
	Начальник (завідувач) кафедри (НДЛ)	Звітність щодо впровадження стандартів і процедур
	Науково-дослідний відділ вивчення впровадження досвіду	Звітність щодо впровадження стандартів і процедур до органів військового управління

9. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ПРОВЕДЕННЯ ВІЙСЬКОВОГО СТАЖУВАННЯ ТА ПРАКТИКИ КУРСАНТІВ І СЛУХАЧІВ

1. Мета:

Забезпечення єдиного підходу до організації, проведення, оцінювання та документального оформлення результатів військового стажування та практики курсантів і слухачів ВНЗ.

2. Область застосування:

Процедура застосовується всіма посадовими особами, відповідальними за підготовку, проведення та контроль військового стажування та практики здобувачів освіти у військових частинах, навчальних центрах і підприємствах, що залучені до практичної підготовки.

3. Визначення термінів:

Стажування – форма практичної підготовки, спрямована на виконання обов'язків за майбутньою посадою.

Практика – форма практичної підготовки з технічного обслуговування, ремонту ОВТ, іншої профільної діяльності.

4. Відповідальність:

Начальник ВНЗ – загальна відповідальність за організацію, планування, розподіл курсантів, контроль за підготовкою.

Керівник стажування / практики від військового навчального закладу – контроль виконання програми, щотижневе звітування, підсумки.

Безпосередній керівник у військовій частині / установі – щоденне керівництво, забезпечення умов, підготовка відгуку.

Курсанти, слухачі – відповідальність за виконання Програми практики (стажування), індивідуальних завдань, ведення журналів, підготовку звітів.

5. Опис процедури:

5.1. Підготовчий етап

Затвердження навчальних програм стажування / практики (не рідше 1 разу на 5 років).

Подання заявок на виділення місць для проходження стажування / практики курсантами та слухачами ВНЗ у військових частинах (установах, організаціях, підприємствах) на наступний календарний рік (крім слухачів, які здобувають оперативний рівень військової освіти) -- до 01 вересня, а слухачами, які навчаються на другому (магістерському) рівні вищої освіти та здобувають оперативний рівень військової освіти – до 31 жовтня.

Формування плану проведення стажування / практики курсантами та слухачами військових навчальних закладів (додаток 2 до наказу МО України від 12.01.2024 № 23) – до 31 жовтня, а слухачами, які навчаються на другому (магістерському) рівні вищої освіти та здобувають оперативний рівень військової освіти – до 20 листопада.

Призначення керівників стажування/практики, підготовка завдань і маршрутів.

5.2. Проведення

Ознайомлення курсантів із програмою, технікою безпеки, розпорядком дня.

Ведення журналу стажування / практики.

Виконання функціональних обов'язків за посадою.

Щотижневе підбиття підсумків керівниками.

5.3. Підбиття підсумків

Подання звіту курсантом / слухачем (у журналі або окремо).

Складання відгуку (додаток 6 до наказу МО України від 12.01.2024 № 23).

Захист звіту на комісії – не пізніше, ніж через місяць після завершення.

Виставлення оцінки та аналіз результатів на вченій раді.

6. Документи, що розробляються:

Заявка на виділення місць (додаток 1 до наказу МО України від 12.01.2024 № 23).

План проведення (додаток 2 до наказу МО України від 12.01.2024 № 23).

Індивідуальне завдання на практику.

План роботи керівника (додаток 4 до наказу МО України від 12.01.2024 № 23).

Звіт про підсумки практики (додаток 5 до наказу МО України від 12.01.2024 № 23).

Відгук про стажування / практику (додаток 6 до наказу МО України від 12.01.2024 № 23).

Журнал стажування / практики.

7. Фінансування:

Відповідно до кошторису МО України.

Забезпечення харчуванням, житлом, проїздом, спецодягом – відповідно до законодавства.

8. Контроль:

Постійний моніторинг із боку керівників стажування.

Письмові звіти, відгуки, аналіз результатів на рівні факультетів і кафедр.

9. Схематичне відображення процесу військового стажування

Етап	Опис
1. Підготовчий етап	Розробка програм, оновлення документів, інструктажі.
2. Планування та заявки	Подання заявок до МОУ, узгодження планів.
3. Розподіл курсантів	Формування списків, розподіл за рейтингом, призначення керівників.
4. Проведення стажування / практики	Практична робота на посадах, ведення журналів, виконання завдань.
5. Контроль та оцінювання	Моніторинг, щотижневі підсумки, звіти керівників.
6. Захист звітів	Захист звіту перед комісією, виставлення оцінки.
7. Підсумки	Обговорення результатів на вченій раді, узагальнення досвіду.

10. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЛЕЖНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВИКЛАДАЦЬКОГО СКЛАДУ

Забезпечення належної компетентності викладацького складу має відповідати процедурам і критеріям, установленим у ВНЗ:

- встановлює зрозумілі, прозорі та об'єктивні процедури щодо прийому на службу (зарахування на роботу) та умов проходження служби (зайнятості);

- заохочує наукову діяльність для зміцнення зв'язків між освітою та дослідженнями;

- здійснює моніторинг графіку та якості виконаних наукових досліджень науковими та науково-педагогічними працівниками;

- заохочує інновації в методах навчання, викладання та використання новітніх (інноваційних) технологій;

- забезпечує підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників, удосконалює систему формування педагогічної компетентності (майстерності) молодих викладачів і науковців;

- щорічно оцінює діяльність викладацького складу: навчальну діяльність, наукову, методичну та організаційну роботу, якість проведення занять, контрольних заходів шляхом аналізу показників звітів кафедр, виконання індивідуальних планів тощо, опитування здобувачів освіти, інших учасників освітнього процесу та зовнішніх заінтересованих сторін.

Якісне наповнення викладацького складу є одним із провідних факторів якості освітньої діяльності.

Підвищення кваліфікації розглядається як процес безперервного професійного розвитку викладача, спрямований на забезпечення якості провадження освітньої діяльності та проведення наукових досліджень, а також стимулювання впровадження в науково-освітню діяльність досягнень науки та інноваційних технологій навчання.

Метою підвищення кваліфікації та стажування представників викладацького складу є вдосконалення професійних компетенцій і педагогічної майстерності, які сприяють підвищенню якості управлінської, навчальної, методичної, наукової, інноваційної та організаційної діяльності.

11. ПОРЯДОК ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПРОВЕДЕННЯ РЕЙТИНГОВОГО ОЦІНЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ВИКЛАДАЦЬКОГО СКЛАДУ

№ з/п	Виконавець	Дія	Документ	Час
1.	НПП	Формує звіт досягнень і розрахунок рейтингу	Звіт досягнень і розрахунок рейтингу	до 20 червня
2.	Засідання кафедри	Обговорення результатів рейтингу викладацького складу	Протокол засідання кафедри	до 1 липня
3.	Структурний підрозділ внутрішнього забезпечення якості військової освіти	Формування комісії рейтингового оцінювання	Наказ начальника ВВНЗ (ВНП ЗВО)	до 15 липня
4.	Комісія рейтингового оцінювання	Перевірка звітів досягнень		з 15 липня по 15 серпня
5.	Комісія рейтингового оцінювання	Визначення рейтингу викладацького складу	Протокол Комісії рейтингового оцінювання	до 20 серпня
6.	Структурний підрозділ внутрішнього забезпечення якості військової освіти	Формування рейтингу НПП	Рейтинг викладацького складу	до 25 серпня
7.	Вчена рада ВВНЗ (ВНП ЗВО)	Затвердження рейтингу	Протокол засідання вченої ради	до 31 серпня
8.	Науково-дослідна лабораторія, кафедри	Оприлюднення рейтингу	Рейтингові таблиці на відповідних інформаційних ресурсах	до 15 вересня

12. ПОРЯДОК ОРГАНІЗАЦІЇ ВСЕБІЧНОЇ ПІДТРИМКИ УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Всебічна підтримка учасників освітнього процесу ВНЗ є невід'ємною складовою системи внутрішнього забезпечення якості освіти та спрямована на створення сприятливого освітнього середовища, що відповідає потребам і викликам сучасної військової освіти та має на меті сприяння всебічному розвитку, професійній підготовці, соціальній адаптації та збереженню психоемоційного стану учасників освітнього процесу шляхом комплексної підтримки у ключових сферах їхньої освітньої та особистісної траєкторії.

№ з/п	Вид підтримки	Основні напрями	Підрозділ (виконавець)	Доступ до підтримки
1	Освітня підтримка	<ul style="list-style-type: none"> – індивідуалізація навчання – наставництво та менторство – розвиток навичок самонавчання та навчальної автономності – технічна, цифрова та методична підтримка – психоемоційна підтримка – підтримка професійного розвитку та облік досягнень – формування сприятливого освітнього середовища 	Навчальний відділ, факультети, кафедри	Електронне звернення на порталі (платформі) дистанційного навчання, звернення з використанням QR-коду
2	Організаційна підтримка	<ul style="list-style-type: none"> – розвиток системи самоврядування – підтримка неформального освітнього простору – кар'єрна орієнтація та професійна адаптація – розвиток нормативної бази для підтримки ініціатив – інституційна підтримка активності 	Навчальний відділ, факультети, кафедри	
3	Інформаційна підтримка	<ul style="list-style-type: none"> – прозора освітня інформація – система зворотного зв'язку – цифрова інфраструктура – інформаційна політика та управління комунікацією – підтримка освітньої автономії та самонавчання 	Відділення психологічної підтримки персоналу, факультети, кафедри	
4	Консультативна підтримка	<ul style="list-style-type: none"> – академічне консультування – юридичне консультування – медико-соціальні консультації – інформаційно-технічна допомога 	Підрозділ забезпечення якості освіти, факультети, кафедри, юридична служба, медична служба	

5	Соціальна підтримка	<ul style="list-style-type: none"> – психологічна підтримка – матеріальна допомога – соціальна адаптація – медичне забезпечення – соціально-культурні заходи – постійний зворотний зв'язок 	Відділення психологічної підтримки персоналу, медична служба	
---	---------------------	--	--	--

У ВНЗ провадиться такий алгоритм надання всебічної підтримки учасників освітнього процесу:

1. Безперервний доступ до всіх видів підтримки реалізується через електронне звернення на порталі (платформі) дистанційного навчання Moodle шляхом переходу за посиланням або сканування QR-коду, які опубліковані за внутрішньою електронною адресою на цій платформі: “Всебічна підтримка учасників освітнього процесу”.

2. Після переходу за посиланням (QR-кодом) учасник освітнього процесу коротко та по суті викладає за визначеною на порталі формою зміст свого звернення щодо відповідного виду підтримки.

У зверненні викладається суть проблемного питання, його невирішені складові та зазначаються (за необхідності) науково-педагогічні працівники або інші фахівці інституту, яких, на думку учасника освітнього процесу, стосується порушене питання.

Також у зверненні зазначаються контакти для зворотного зв'язку із суб'єктом звернення – для надання йому відповідної інформації чи матеріалу або призначення окремої усної консультації в порядку цільового прийому (аудієнції, додаткового заняття, цільового роз'яснення матеріалу, практичної допомоги тощо).

3. Фахівець відділення психологічної підтримки персоналу, відповідальний за опрацювання електронних звернень (визначений начальником відділення), на підставі аналізу змісту звернення визначає структурний підрозділ та/або посадову особу, який (яка) буде реалізовувати або безпосередньо надавати підтримку з порушеного питання, і передає йому відповідне звернення з реквізитами його суб'єкта.

4. Керівник структурного підрозділу, визначений(-на) як реалізатор підтримки, протягом трьох днів забезпечує для учасника освітнього процесу надання підтримки.

5. Своє ставлення учасник освітнього процесу може висловити під час періодичних опитувань та/або шляхом звернення до керівництва інституту встановленим порядком.

13. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОТРИМАННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ПЕДАГОГІЧНИМИ, НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИМИ, НАУКОВИМИ ПРАЦІВНИКАМИ ТА ЗДОБУВАЧАМИ ОСВІТИ

Нормативна база з академічної доброчесності	Інформаційна база з популяризації принципів академічної доброчесності	Інструменти моніторингу та контролю дотримання академічної доброчесності	Ступені реалізації академічної доброчесності
1. Положення про організацію освітнього процесу	<ul style="list-style-type: none"> - розділ "Академічна доброчесність" на офіційному вебсайті ВВНЗ (ВНП ЗВО); - інформаційні платформи в соціальних мережах; - матеріали, що популяризують принципи академічної доброчесності серед усіх учасників освітнього процесу військового навчального закладу (зокрема візуальний і відеоконтент); - інформаційно-методичні ресурси, спрямовані на пояснення процедур дотримання академічної доброчесності; - онлайн-курси та вебінари, організовані на базі ВВНЗ (ВНП ЗВО) та присвячені тематиці академічної доброчесності; - сертифіковані освітні програми, що включають модулі, пов'язані з питаннями академічної доброчесності. 	<ul style="list-style-type: none"> - проведення щорічного опитування науково-педагогічних і наукових працівників, а також здобувачів вищої освіти з метою оцінки рівня дотримання академічної доброчесності; - організація онлайн-комунікації з учасниками освітнього й наукового процесу для інформування про випадки порушення академічної доброчесності, зокрема через спеціальні скриньки для повідомлень; - обов'язкове здійснення перевірки кваліфікаційних робіт здобувачів освіти, текстів дисертацій, наукових і навчально-методичних видань на наявність плагіату. 	<ul style="list-style-type: none"> - рівень освітньої програми; - рівень кафебри; - рівень факультету, інституту, іншого навчально-наукового та/або наукового підрозділу (комісія з академічної доброчесності, комісія з етики та управління конфліктами)
2. Положення про політику та процедуру врегулювання конфліктних ситуацій			
3. Кодекс академічної доброчесності			
4. Кодекс корпоративної культури			
5. Кодекс етики, академічних взаємовідносин і доброчесності			
6. Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин			
7. Положення про систему протидії (запобігання та виявлення) плагіату в наукових, навчальних та методичних працях наукових і науково-педагогічних працівників (курсантів, слухачів)			
8. Положення про групу сприяння академічній доброчесності			
9. Положення про Комісію з академічної доброчесності та Комісію з етики та управління конфліктами			
10. Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти			
11. Положення про доброчесне використання шкучного інтелекту			

**14. ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ ІЗ ВКЛЮЧЕННЯ ДО ОСВІТНІХ ПРОГРАМ
МАТЕРІАЛУ ЩОДО МІЖНАРОДНОГО ВІЙСЬКОВОГО
СПІВРОБІТНИЦТВА ТА СТАНДАРТІВ І ПРОЦЕДУР, ПРИЙНЯТИХ
У ЗБРОЙНИХ СИЛАХ ДЕРЖАВ – ЧЛЕНІВ НАТО**

№ з/п	Етап алгоритму	Підрозділ (виконавець)	Дії
1.	Аналіз чинних робочих програм та іншого навчально-методичного забезпечення навчальних дисциплін	Кафедра, факультет, група міжнародного військового співробітництва	Формування робочої групи з числа фахівців закладу військової освіти
			Проведення аналізу чинних освітніх програм щодо відповідності принципам НАТО
			Визначення прогалів та сфер для впровадження стандартів НАТО
2.	Визначення релевантних стандартів і процедур, прийнятих у державах – членах НАТО	Кафедра, факультет, група міжнародного військового співробітництва	Ознайомлення згідно з переліком стандартів НАТО та стандартів у сфері оборони держав – членів НАТО, прийнятих у складових сектору безпеки й оборони
		Кафедра	Отримання стандартів НАТО у відповідних органах військового управління (МОУ, ГШ ЗСУ, Командування виду військ ЗСУ)
		Кафедра	Вивчення стандартів НАТО, навчальних програм країн-партнерів
		Кафедра	Збір прикладів кращих практик із проведення курсів за стандартами НАТО
		Кафедра, факультет	Визначення елементів, доцільних для інтеграції в навчальні дисципліни
3.	Розробка пропозицій до програм навчальної дисципліни	Кафедра	Розробка / адаптація змісту тем програм навчальних дисциплін, практичних завдань, кейсів тощо
		Кафедра, факультет	Узгодження змін на засіданні кафедри та затвердження в установленому порядку
4.	Проведення моніторингу й оцінювання ефективності	Кафедра, факультет, група міжнародного військового співробітництва, підрозділ забезпечення якості	Здійснення внутрішнього моніторингу якості викладання оновлених навчальних модулів
		Кафедра, група міжнародного військового співробітництва	Опитування здобувачів освіти та інших учасників освітнього процесу щодо зрозумілості, доцільності та прикладної цінності навчального матеріалу
			Уточнення / корегування змісту освітніх програм (їх освітніх компонентів) за результатами зворотного зв'язку

Додаток 5
до ТКП 7-341.25
(пункт 2.2.3)

**КРИТЕРІЇ
оцінювання освітніх і управлінських процесів ВНЗ
та внутрішньої системи забезпечення якості військової освіти**

Цей документ визначає критерії та індикатори для оцінювання якості освітньої діяльності та є основою для проведення моніторингових перевірок і самооцінювання.

Детальну процедуру оцінювання та методологію нарахування балів зазначено в Методичі оцінювання освітніх і управлінських процесів військового навчального закладу та внутрішньої системи забезпечення якості військової освіти (додаток 6 до цієї Інструкції).

Напряом оцінювання	Критерії якості військової освіти	Індикатори оцінювання
1. Політика та процедури забезпечення якості	1. У ВНЗ (ВНП ЗВО) затверджено стратегію та/або програму його розвитку, спрямовану на підвищення якості освітньої діяльності.	Стратегія та/або програма розвитку ВНЗ (ВНП ЗВО) відповідають особливостям і умовам його діяльності, передбачають заходи з підвищення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти, про що свідчать досягнуті результати та їх позитивна динаміка Наявність довгострокового плану розвитку, що охоплює основні напрями діяльності ВНЗ (ВНП ЗВО)
	2. У ВНЗ (ВНП ЗВО) запроваджено та затверджено Політику забезпечення якості освіти	Політика забезпечення якості освіти передбачає принципи та процедури забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти, процес її постійного вдосконалення Політика забезпечення якості освіти є загальнодоступною Розроблені та використовуються ключові показники ефективності (КРІ)
	3. Використання штучного інтелекту	Наявність Політики щодо використання штучного інтелекту
	4. Забезпечення Політики академічної доброчесності	Наявність Політики академічної доброчесності

5. Організація заходів з аналізу проведених дій	<p>У ВВНЗ (ВНП ЗВО) розроблено політику з аналізу проведених дій</p> <p>Аналіз проведених дій проводиться в кінці семестру</p> <p>Аналіз проведених дій проводиться наприкінці курсу</p> <p>Аналіз проведених дій проводиться наприкінці навчального року</p> <p>Аналіз проведених дій проводиться після завершення контрольних заходів, навчань, практик тощо</p>
6. Вивчення та впровадження досвіду	<p>У ВВНЗ (ВНП ЗВО) функціонує система вивчення та впровадження досвіду</p>
7. У ВВНЗ (ВНП ЗВО) річне планування та відстеження його результативності здійснюються відповідно до стратегії (концепції) та/або програми його розвитку	<p>План основних заходів на навчальний рік ВВНЗ (ВНП ЗВО) реалізує стратегію та програму його розвитку</p> <p>Учасники освітнього процесу залучаються до розроблення плану основних заходів ВВНЗ (ВНП ЗВО) на навчальний рік</p> <p>Керівництво, органи самоврядування ВВНЗ (ВНП ЗВО) аналізують реалізацію плану основних заходів на навчальний рік ВВНЗ та у разі потреби корегують його</p> <p>Діяльність вчених рад ВВНЗ (ВНП ЗВО) і його навчальних (навчально-наукових) підрозділів (факультетів, інститутів), педагогічних рад спрямовується на реалізацію плану основних заходів ВВНЗ (ВНП ЗВО) на навчальний рік і стратегію та/або програму розвитку закладу</p> <p>У ВВНЗ (ВНП ЗВО) запроваджено дієву систему внутрішнього контролю та управління ризиками</p>
8. У ВВНЗ (ВНП ЗВО) здійснюється самооцінювання якості освітньої діяльності на основі стратегії (концепції, політики) та процедур забезпечення якості освіти	<p>ВВНЗ (ВНП ЗВО) розробляє та оприлюднює документ, що визначає стратегію (політику) та процедури внутрішнього забезпечення якості освіти</p> <p>У ВВНЗ (ВНП ЗВО) здійснюється періодичне (не рідше одного разу на рік) самооцінювання якості освітньої діяльності відповідно до розроблених та/або адаптованих в закладі процедур</p> <p>Суб'єкти освітнього процесу залучаються до самооцінювання якості освітньої діяльності та якості вищої освіти</p> <p>У ВВНЗ (ВНП ЗВО) наявний дієвий механізм для виявлення слабких і покращення сильних сторін освітньої діяльності</p>

<p>9. У ВВНЗ (ВНП ЗВО) здійснюється регулярний внутрішній моніторинг стану (рівня) освітньої діяльності з питань підготовки військових фахівців</p>	<p>У ВВНЗ (ВНП ЗВО) розроблена та запроваджена дієва методика проведення внутрішнього моніторингу стану (рівня) освітньої діяльності, яка регламентована керівними документами закладу</p> <p>Методика проведення внутрішнього моніторингу стану (рівня) освітньої діяльності ВВНЗ (ВНП ЗВО) передбачає об'єктивне опрацювання матеріалів самооцінювання та проведення колегіального консультативного оцінювання освітньої діяльності на його основі</p> <p>Внутрішній моніторинг стану (рівня) освітньої діяльності ВВНЗ (ВНП ЗВО) передбачає залучення всіх категорій суб'єктів освітнього процесу для його здійснення</p> <p>У ВВНЗ (ВНП ЗВО) розроблені чіткі критерії оцінювання стану (рівня) освітньої діяльності, які узгоджуються із загальнонаціональними критеріями якості освіти (визначеними НАЗЯВО і затвердженими МОН) системи військової освіти (регламентованими керівними документами МОУ та/або ГШ ЗСУ)</p> <p>Процедури внутрішнього моніторингу стану (рівня) освітньої діяльності ВВНЗ (ВНП ЗВО) охоплюють всі види освітньої діяльності закладу – вищої, професійної, фахової передвищої (у разі наявності ЗФПВО у складі закладу) військової освіти, перепідготовки та підвищення кваліфікації</p> <p>Процедури внутрішнього моніторингу стану (рівня) освітньої діяльності ВВНЗ (ВНП ЗВО) передбачають чітку та структуровану звітність за результатами його проведення, яка розглядається й ухваляється на засіданнях колегіальних органів закладу (кафедр, вчених рад, методичних комісій)</p> <p>Процедури внутрішнього моніторингу стану (рівня) освітньої діяльності ВВНЗ (ВНП ЗВО) передбачають дієві механізми зворотного зв'язку із її суб'єктами, зокрема чіткі форми та методи реагування на виявлені недоліки, зауваження та виклики</p>
---	--

<p>10. ВВПЗ (ВВП ЗВО) впроваджує політику академічної доброчесності та сприяє формуванню в учасників освітнього процесу нульової толерантності до будь-яких проявів її порушень, у тому числі негативного ставлення до корупції</p>	<p>Керівництво ВВПЗ (ВВП ЗВО) забезпечує реалізацію заходів із формування академічної доброчесності та протидіє фактам її порушення</p> <p>Науково-педагогічні працівники поінформовані щодо дотримання академічної доброчесності</p> <p>Керівництво ВВПЗ (ВВП ЗВО) забезпечує проведення освітніх та інформаційних заходів, спрямованих на формування в учасників освітнього процесу негативного ставлення до корупції та інших проявів академічної недоброчесності</p> <p>У ВВПЗ (ВВП ЗВО) регламентовані чіткі процедури притягнення до відповідальності порушників академічної доброчесності</p> <p>Науково-педагогічні (педагогічні, наукові) працівники діють на засадах академічної доброчесності</p>
<p>11. Науково-педагогічні (педагогічні, наукові) працівники під час провадження педагогічної та наукової (творчої) діяльності дотримуються академічної доброчесності</p>	<p>Науково-педагогічні (педагогічні, наукові) працівники інформують здобувачів освіти про правила дотримання академічної доброчесності та забезпечують їх виконання</p>
<p>12. Науково-педагогічні працівники сприяють дотриманню академічної доброчесності здобувачами освіти</p>	<p>В середовищі науково-педагогічних (педагогічних, наукових) працівників, здобувачів освіти, учбово-допоміжного персоналу створена належна культура якості із нульовою толерантністю до будь-яких проявів академічної недоброчесності</p>
<p>13. В академічному середовищі ВВПЗ (ВВП ЗВО) сформовано належну культуру якості та нетолерантне (негативне) ставлення до академічної недоброчесності</p>	<p>Наявність установчих, реєстраційних і дозвільних документів ВВПЗ (ВВП ЗВО) відповідно до вимог нормативних та інших керівних і організаційно-методичних документів МОУ, ГШ ЗСУ, МОН, НАЗЯВО, ОВУ (до сфери управління яких належать відповідні ВВПЗ та ВВП ЗВО)</p>
<p>14. У ВВПЗ (ВВП ЗВО) наявні необхідні установчі, дозвільні документи</p>	<p>Управління яких належать відповідні ВВПЗ та ВВП ЗВО)</p>

	<p>Наявність організаційних і розпорядчих документів ВВНЗ (ВНП ЗВО), які відповідають вимогам нормативних та інших керівних та організаційно-методичних документів</p>
<p>15. Прийом на навчання здобувачів освіти здійснюється відповідно до правил прийому в межах затвердженого державного замовлення та згідно з укладеними угодами з юридичними (фізичними) особами</p>	<p>Керівництво ВВНЗ (ВНП ЗВО) аналізує стан виконання показників державного замовлення на підготовку військових фахівців та інших здобувачів освіти</p> <p>У ВВНЗ (ВНП ЗВО) наявні правила прийому на навчання, розроблені відповідно до вимог законодавства</p> <p>Укладені договори на навчання з юридичними (фізичними) особами, які відповідають вимогам законодавства</p>
<p>2. Кадровий менеджмент</p>	<p>Академічна та/або військово-професійна кваліфікація НПП (ПП, НП), задіяних у підготовці військових фахівців (яка визначається профілем вищої освіти, науковим ступенем, вченим званням, професійним досвідом, тематикою наукових публікацій) відповідає меті, змісту та наповненню навчальних дисциплін (освітніх компонентів)</p> <p>Науково-педагогічні (наукові, педагогічні) працівники, задіяні в освітньому процесі за ОП, відповідають мінімальній кількості професійних досягнень, визначених пунктом 38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності</p> <p>Процедури призначення (професійного відбору, конкурсного добору) НПП є об'єктивними, спрямованими на реальну оцінку їх кваліфікації відповідно до навчальних дисциплін, до викладання яких вони мають бути залучені</p> <p>Кафедри, факультети та інші навчальні (навчально-наукові) підрозділи, задіяні у провадженні ОП, залучають до організації та реалізації освітнього процесу досвідчених фахівців, зокрема тих, які мають досвід ведення бойових дій, експлуатації зразків озброєння та військової техніки</p> <p>Кафедри та факультети, задіяні у провадженні ОП, забезпечують своєчасне підвищення кваліфікації НПП (НП, ПП) відповідно до вимог МОУ, МОН України та НАЗЯВО, зокрема – в контексті закріплених за ними освітніх компонентів (навчальних дисциплін)</p> <p>Замовники та представники інших ОВУ активно залучаються до організації та реалізації освітнього процесу з підготовки військових фахівців, зокрема –</p>

<p>розроблення, періодичного перегляду та рецензування ОП, проведення контрольних заходів, підсумкової атестації випускників, практичний підготовці здобувачів освіти</p> <p>У ВВНЗ (ВНП ЗВО) розроблена та запроваджена дієва система заохочень НПП (НП, ПП) за досягнення в освітній, науковій та організаційній діяльності</p>	
<p>ВВНЗ (ВНП ЗВО) сприяє адаптації та інтеграції здобувачів освіти до освітнього процесу</p>	<p>2. У ВВНЗ (ВНП ЗВО) застосовуються підходи для адаптації та інтеграції здобувачів освіти до освітнього процесу, професійної адаптації постійного складу</p>
<p>ВВНЗ (ВНП ЗВО) сприяє адаптації постійного складу до професійної діяльності</p>	<p>3. Науково-педагогічні (наукові, педагогічні) працівники забезпечують власний професійний розвиток і підвищення кваліфікації</p>
<p>Науково-педагогічні працівники ВВНЗ (ВНП ЗВО) обирають різні види, форми й напрямки підвищення рівня своєї педагогічної та фахової майстерності</p>	<p>4. Науково-педагогічні працівники здійснюють інноваційну освітню діяльність, беруть участь в освітніх проєктах, залучаються до роботи як освітні експерти</p>
<p>Науково-педагогічні працівники беруть участь в інноваційній діяльності (розроблення / адаптація, впровадження освітніх технологій, експериментальна робота), ініціюють та/або реалізують освітні проєкти</p> <p>Науково-педагогічні працівники здійснюють експертну діяльність у сфері вищої освіти</p>	<p>5. У ВВНЗ (ВНП ЗВО) створюються належні умови для реалізації прав і обов'язків учасників освітнього процесу</p>
<p>Учасники освітнього процесу вважають, що їхні права у ВВНЗ (ВНП ЗВО) не порушуються</p>	
<p>Права й обов'язки постійного складу ВВНЗ (ВНП ЗВО) визначені посадовими інструкціями (функціональними обов'язками) та відповідають чинним нормативно-правовим актам</p>	
<p>Права й обов'язки здобувачів освіти визначені та відповідають чинним нормативно-правовим актам</p>	

<p>У ВВНЗ (ВНП ЗВО) розроблено та реалізовано політику всебічної підтримки всіх учасників освітнього процесу, яка спрямована на забезпечення дотримання їхніх прав і законних інтересів</p>	<p>Чисельність здобувачів освіти за спеціальностями й освітніми програмами в цілому та в навчальних групах зокрема відповідає встановленим нормативам (Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності, відомчим нормативам чисельності тощо)</p> <p>МТБ ВВНЗ (ВНП ЗВО) забезпечує ефективну реалізацію освітнього процесу з урахуванням вимог щодо розміщення здобувачів освіти, їх доступу до навчальних матеріалів тощо</p> <p>Відраховування здобувачів освіти за невиконання вимог навчальних планів і навчальних (освітніх) програм здійснюється із дотриманням вимог нормативно-правових актів</p>	<p>Розроблені процедури для попереднього оцінювання та перевірки професійної компетентності запрошених спікерів</p> <p>Здійснюються заходи щодо аналізу професійної компетентності запрошених спікерів</p>
<p>6. Чисельність здобувачів освіти відповідає ліцензійному обсягу ВВНЗ (ВНП ЗВО)</p>	<p>7. Процедури для попереднього оцінювання та перевірки професійної компетентності запрошених спікерів</p> <p>1. Керівництво ВВНЗ (ВНП ЗВО) планує та здійснює заходи щодо утримання в належному стані будівель, приміщень, обладнання</p> <p>2. Керівництво ВВНЗ (ВНП ЗВО) сприяє створенню психологічно комфортного середовища, яке забезпечує конструктивну взаємодію здобувачів освіти, їх батьків (осіб, які їх замінюють), науково-педагогічних та інших працівників ВВНЗ (ВНП ЗВО) і взаємну довіру</p>	<p>Учасники освітнього процесу задоволені загальним психологічним кліматом у ВВНЗ (ВНП ЗВО), взаємовідносинами та співпрацею між учасниками освітнього процесу в закладі, діями керівництва щодо формування відносин довіри та конструктивної співпраці між ними</p> <p>Діяльність ВВНЗ (ВНП ЗВО) є прозорою та відкритою, у ВВНЗ (ВНП ЗВО) забезпечується доступ учасників освітнього процесу, громадян до спілкування із керівництвом (особистий прийом, звернення, використання сучасних засобів комунікації тощо)</p> <p>Керівництво закладу вчасно розглядає звернення учасників освітнього процесу, громадян і вживає відповідні заходи реагування</p>
<p>3. Лідерство та управління</p>		

<p>3. Керівництво ВВНЗ (ВНП ЗВО) мотивує науково-педагогічних (педагогічних, наукових) працівників до підвищення якості освітньої діяльності, саморозвитку, здійснення інноваційної освітньої діяльності</p>	<p>Керівництво ВВНЗ (ВНП ЗВО) застосовує заходи матеріального та морального заохочення до науково-педагогічних, інших працівників</p> <p>Розроблена Політика (рекомендації) для заохочення досліджень і саморозвитку науково-педагогічних (педагогічних, наукових) працівників</p>
<p>4. ВВНЗ (ВНП ЗВО) планує та реалізує заходи щодо залучення здобувачів освіти та науково-педагогічних (педагогічних, наукових) працівників до позанавчальної діяльності</p>	<p>Здобувачі освіти залучені до участі в гуртках, секціях, що діють у ВВНЗ (ВНП ЗВО)</p> <p>Науково-педагогічні працівники залучені до позанавчальної організаційної та виховної роботи серед здобувачів освіти</p> <p>Здобувачі освіти залучаються до участі у конкурсах, змаганнях, олімпіадах тощо</p>
<p>5. Науково-педагогічні працівники діють на засадах педагогіки партнерства</p>	<p>Здобувачі освіти переконані, що їхня думка має значення (вислуховується, враховується) в освітньому процесі</p> <p>Науково-педагогічні (наукові, педагогічні) працівники використовують форми роботи, спрямовані на формування партнерських взаємин зі здобувачами освіти із застосуванням особистісно орієнтованого підходу</p>
<p>6. У ВВНЗ (ВНП ЗВО) існує практика педагогічного наставництва, взаємонавчання та інших форм професійної співпраці</p>	<p>Науково-педагогічні працівники надають методичну підтримку колегам, які її потребують, обмінюються досвідом (консультації, навчальні семінари, інструкторсько-методичні заняття, навчально-методичні збори, майстер-класи, конференції, взаємовідвідування занять, наставництво, публікації тощо)</p>
<p>7. Науково-педагогічні працівники отримують від керівництва ВВНЗ (ВНП ЗВО) інформацію про критерії, правила та процедури оцінювання їхньої педагогічної майстерності</p>	<p>У ВВНЗ (ВНП ЗВО) оприлюднено критерії, правила та процедури оцінювання педагогічної діяльності науково-педагогічних (наукових, педагогічних) працівників</p> <p>Науково-педагогічні (наукові, педагогічні) працівники визнають критерії, правила та процедури оцінювання їхньої педагогічної діяльності об'єктивними</p>

<p>8. У ВНЗ (ВНП ЗВО) здійснюється професійно-орієнтаційна робота</p>	<p>Заходи щодо професійно-орієнтаційної роботи ВНЗ (ВНП ЗВО) реалізують вимоги нормативних актів ВНЗ (ВНП ЗВО) забезпечує змістовне наповнення інформаційних ресурсів інформацією, спрямованою на популяризацію закладу освіти</p>
<p>9. Організація співпраці</p>	<p>Співпраця організована з іншими ВНЗ (ВНП ЗВО), ЗФЛВО, ЗВО зі специфічними умовами навчання, цивільними ЗВО та ЗФПО Співпраця організована із закордонними закладами освіти, установами, організаціями</p>
<p>10. Керівник ВНЗ (ВНП ЗВО) здійснює ефективну кадрову політику</p>	<p>У ВНЗ (ВНП ЗВО) виконуються кадрові вимоги щодо провадження освітньої діяльності, визначені Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності Формування штату (штатного розпису) здійснюється відповідно до вимог керівних документів Науково-педагогічні (наукові, педагогічні) працівники ВНЗ (ВНП ЗВО), які працюють, мають відповідну освіту та/або професійну кваліфікацію Керівництво ВНЗ (ВНП ЗВО) залучає кваліфікованих фахівців, замовників на підготовку до здійснення педагогічної діяльності Визначено принципи (процедури) та критерії підбору постійного складу Науково-педагогічні (наукові, педагогічні) працівники вважають, що рішення керівництва щодо матеріального та/або морального заохочення працівників є об'єктивними</p>
<p>11. Керівництво ВНЗ (ВНП ЗВО) сприяє підвищенню кваліфікації науково-педагогічних працівників</p>	<p>Керівництво ВНЗ (ВНП ЗВО) створює умови для постійного підвищення кваліфікації, чергової та позачергової атестації, добровільної сертифікації науково-педагогічних (наукових, педагогічних) працівників Науково-педагогічні (наукові, педагогічні) працівники визнають, що керівництво ВНЗ (ВНП ЗВО) сприяє їхньому професійному розвитку Виконання заходів щодо підвищення кваліфікації (у тому числі стажування) та атестації науково-педагогічних (наукових, педагогічних) працівників здійснюється відповідно до затверженого плану</p>

<p>12. Управлінські рішення приймаються з урахуванням пропозицій учасників освітнього процесу</p>	<p>Учасники освітнього процесу переконані, що їхні пропозиції враховуються під час прийняття управлінських рішень</p>
<p>13. Керівництво ВВНЗ (ВНП ЗВО) сприяє виявленню громадської активності та ініціативи учасників освітнього процесу</p>	<p>Керівництво закладу підтримує учасників освітнього процесу та їхню участь у виховних, культурних, спортивних, екологічних проектах тощо</p>
<p>14. Керівництво ВВНЗ (ВНП ЗВО) дотримується встановлених вимог щодо правил і процедур оцінювання їхньої діяльності</p>	<p>Постійний склад ВВНЗ (ВНП ЗВО) поінформований про критерії, правила та процедури оцінювання управлінської діяльності керівництва ВВНЗ (ВНП ЗВО) Постійний склад вважає, що у ВВНЗ (ВНП ЗВО) оцінювання відбувається прозоро й об'єктивно</p>
<p>15. Розпорядок дня ВВНЗ (ВНП ЗВО) та розклад занять враховують вимоги освітньої програми та відповідають освітнім потребам здобувачів освіти</p>	<p>Розпорядок дня ВВНЗ (ВНП ЗВО) враховує потреби учасників освітнього процесу, особливості діяльності закладу Розклад навчальних занять забезпечує рівномірний розподіл навчального навантаження з урахуванням вимог освітньої програми Розклад навчальних занять у ВВНЗ (ВНП ЗВО) сформований відповідно до освітньої програми (освітніх програм)</p>
<p>16. ВВНЗ (ВНП ЗВО) планує та реалізує діяльність щодо запобігання будь-яким проявам дискримінації, булінгу</p>	<p>У ВВНЗ (ВНП ЗВО) розроблено та запроваджено політику протидії булінгу та дискримінації за різними ознаками (у тому числі ознакою статі) У ВВНЗ (ВНП ЗВО) розроблено план заходів із запобігання та протидії булінгу У ВВНЗ (ВНП ЗВО) реалізуються заходи із запобігання проявам дискримінації Здобувачі освіти оцінюють освітнє середовище як безпечне Постійний склад оцінює освітнє середовище як безпечне Постійний склад ВВНЗ (ВНП ЗВО) обізнаний з ознаками булінгу, іншого насильства та засобами запобігання йому, ознайомлення проходить відповідно до законодавства</p>

<p>ВВНЗ (ВНП ЗВО) співпрацює з представниками правоохоронних органів, іншими фахівцями з питань запобігання та протидії булінгу</p> <p>Здобувачі освіти, обізнані з ознаками булінгу, дискримінації, іншого насильства та алгоритмом дій у випадку, якщо вони стали свідками чи жертвами цих явищ</p>	
<p>Керівництво ВВНЗ (ВНП ЗВО) забезпечує виконання вимог законів та інших нормативно-правових актів щодо соціального захисту здобувачів освіти</p> <p>Керівництво ВВНЗ (ВНП ЗВО) забезпечує реалізацію гарантованих державою прав на соціальний / особливий соціальний захист в галузі вищої, фахової передвищої, професійної освіти</p> <p>Простір і ресурси бібліотеки / інформаційно-ресурсного центру використовуються для індивідуальної, групової, проєктної та іншої роботи в рамках освітнього процесу, різних форм комунікації учасників освітнього процесу</p> <p>Здобувачі освіти, які належать до визначених законодавством категорій, першочергово забезпечені житлом</p> <p>Здобувачі освіти, яким здійснюється виплата академічної стипендії (з числа здобувачів освіти, які мають право на отримання академічної стипендії)</p> <p>Здобувачі освіти, яким здійснюється виплата соціальної стипендії (з числа здобувачів освіти, які належать до визначених законодавством категорій)</p>	<p>17. У ВВНЗ (ВНП ЗВО) організовано соціальний захист здобувачів освіти</p>
<p>ВВНЗ (ВНП ЗВО) належним чином реагує на результати акредитаційних експертиз освітніх програм та інституційної акредитації, проведених органами НАЗЯВО</p> <p>ВВНЗ (ВНП ЗВО) належним чином реагує на висновки за результатами цільових перевірок, здійснених органами МОН України</p> <p>ВВНЗ (ВНП ЗВО) належним чином реагує на висновки за результатами цільових перевірок, здійснених органами ДСЯО</p>	<p>18. У ВВНЗ (ВНП ЗВО) налагоджено дієвий механізм реагування на результати зовнішнього забезпечення якості освіти на державному рівні</p>
<p>ВВНЗ (ВНП ЗВО) належним чином реагує на результати акредитаційних експертиз освітніх програм та інституційної акредитації, проведених уповноваженими (визначеними в установленому законодавством порядку), іноземними акредитаційними установами</p>	<p>19. У ВВНЗ (ВНП ЗВО) налагоджено дієвий механізм реагування на результати зовнішнього забезпечення якості</p>

<p>освіти міжнародними (іноземними) інституціями</p>	<p>ВВНЗ (ВНП ЗВО) належним чином реагує на результати міжнародного інституційного аудиту професійної військової освіти, проведеного експертами НАТО</p> <p>ВВНЗ (ВНП ЗВО) належним чином реагує на висновки, сформовані за результатами цільових перевірок (заходів), проведених ДВОН МОУ</p> <p>ВВНЗ (ВНП ЗВО) належним чином реагує на висновки, сформовані за результатами інспекційних перевірок освітньої діяльності комісіями ГМО</p> <p>ВВНЗ (ВНП ЗВО) належним чином реагує на висновки, сформовані за результатами моніторингу стану (рівня) освітньої діяльності з питань підготовки військових фахівців моніторинговими групами ЦУВОН ГПШ ЗСУ</p>	<p>У ВВНЗ (ВНП ЗВО) є доступ до інформаційних ресурсів</p> <p>У ВВНЗ (ВНП ЗВО) створена й активно використовується інформаційно-комунікаційна платформа – у дистанційному навчанні, всебічній підтримці, інших формах внутрішньої комунікації тощо (Moodle, Prometheus тощо)</p> <p>У ВВНЗ (ВНП ЗВО) активно використовуються засоби відео-конференцв'язку, інших інформаційних заходів.</p> <p>Простір і ресурси інформаційно-ресурсного центру використовуються для індивідуальної, групової, проектної та іншої роботи в рамках освітнього процесу, різних форм комунікації учасників освітнього процесу</p> <p>Ресурси інформаційно-ресурсного центру використовуються для формування інформаційно-комунікаційної компетентності здобувачів освіти</p> <p>ВВНЗ (ВНП ЗВО) виконує технологічні вимоги щодо інформаційного забезпечення освітньої діяльності</p> <p>Найвищий доступ до міжнародних науково-метричних баз даних, ресурсів НАТО тощо</p> <p>Під час користування інформаційно-комунікаційними системами ВВНЗ (ВНП ЗВО) здійснює активні заходи кібергігени, які забезпечують надійний захист інформації</p>
<p>4. Інформаційні системи та управління знаннями</p>	<p>20. У ВВНЗ (ВНП ЗВО) налагоджено дієвий механізм реагування на результати зовнішнього відомчого забезпечення якості освіти (підрозділами), що належать до сфери управління МОУ</p>	<p>1. У ВВНЗ (ВНП ЗВО) створено простір інформаційної взаємодії та соціально-культурної комунікації учасників освітнього процесу (інформаційно-ресурсний центр тощо)</p>

2. ВВНЗ (ВНП ЗВО) спроможний організувати, запровадити та здійснити ефективне дистанційне навчання (у разі потреби)	Відповідність вимогам щодо науково-методичного, системотехнічного забезпечення для запровадження та здійснення дистанційного навчання Науково-педагогічні (наукові, педагогічні) працівники забезпечені відповідними технічними засобами та доступом до мережі Інтернет для здійснення дистанційного навчання Науково-педагогічні працівники пройшли відповідну підготовку із цифрової грамотності та володіють інформаційно-комунікаційними та психолого-педагогічними технологіями дистанційного навчання Здобувачі освіти, мають відповідні технічні засоби та доступ до мережі Інтернет для дистанційного навчання
3. Науково-педагогічні (наукові, педагогічні) працівники застосовують освітні технології, спрямовані на формування загальнопрофесійних, спеціальних компетентностей і наскрізних умінь здобувачів освіти	Науково-педагогічні (наукові, педагогічні) працівники використовують освітні, виробничі технології, спрямовані на оволодіння здобувачами освіти загальнопрофесійних (у тому числі військово-професійних), спеціальних (у тому числі військово-спеціальних) компетентностей і наскрізних умінь здобувачів освіти
4. Науково-педагогічні (наукові, педагогічні) працівники створюють та/або використовують електронні освітні ресурси (електронні презентації, відеоматеріали, методичні розробки, вебсайти, блоги тощо)	Науково-педагогічні (наукові, педагогічні) працівники, які створюють та/або використовують власні освітні ресурси, мають публікації з професійної тематики та оприлюднені методичні розробки (у тому числі такі, що пройшли апробацію та схвалені науково-методичними установами або професійними об'єднаннями викладачів закладів освіти, закладів післядипломної освіти)
5. Науково-педагогічні (наукові, педагогічні) працівники використовують інформаційно-комунікаційні технології в освітньому процесі	Науково-педагогічні (наукові, педагогічні) працівники застосовують інформаційно-комунікаційні технології в освітньому процесі
6. Кібербезпека та інформаційна гігієна	Навчання постійного складу щодо актуальних кіберзагроз і методів протидії проводиться систематично

	<p>Тренінги та практичні заняття для здобувачів освіти з кібербезпеки (кібергігієни) проводяться на регулярній основі</p> <p>Розроблено внутрішні процедури щодо інформаційного захисту</p> <p>Рівень обізнаності здобувачів освіти та постійного складу щодо правил інформаційної гігієни підтверджується сертифікатами, дипломами тощо</p> <p>Матеріально-технічна база для навчання з кібербезпеки наявна та періодично оновлюється</p> <p>ВННЗ (ВНП ЗВО) має та активно використовує дієві програмно-технічні засоби забезпечення кібербезпеки та захисту інформації, зокрема антивірусне програмне забезпечення</p>
<p>5. Навчально-методичне забезпечення</p>	<p>Створена система управління методичної діяльності ВННЗ (ВНП ЗВО)</p> <p>Навчально-методична діяльність охоплює розробку планувальних та організаційно-методичних документів</p> <p>Навчально-методична діяльність охоплює аналіз успішності навчання здобувачів освіти та розробку заходів щодо підвищення якості їхньої підготовки</p> <p>Навчально-методична діяльність охоплює аналіз відгуків на випускників ВННЗ, ВНП ЗВО, ЗФПВО з військ і розробку пропозицій з удосконалення підготовки здобувачів освіти</p> <p>Навчально-методична діяльність охоплює узагальнення та розповсюдження передового досвіду методичної діяльності</p> <p>Навчально-методична діяльність охоплює розробку заходів щодо підготовки викладачів-початківців і підвищення методичної майстерності науково-педагогічних (наукових, педагогічних) працівників</p> <p>Науково-методична діяльність спрямована на розробку нових навчальних дисциплін і визначення їхнього змісту</p> <p>Науково-методична діяльність спрямована на вдосконалення робочих програм навчальних дисциплін</p> <p>Науково-методична діяльність спрямована на створення нових або переробку наявних підручників і навчальних посібників</p>
	<p>1. Управління методичною діяльністю</p> <p>2. Організація навчально-методичної діяльності</p>
	<p>3. Організація науково-методичної діяльності</p>

	<p>Науково-методична діяльність спрямована на розробку та впровадження в освітній процес нових форм і методів організації підготовки здобувачів</p> <p>Науково-методична діяльність спрямована на впровадження наукової організації праці науково-педагогічних (педагогічних) працівників і здобувачів освіти</p> <p>Науково-методична діяльність спрямована на внутрішнє забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти ВВНЗ (ВНП ЗВО)</p>
<p>4. Проведення методичної діяльності</p>	<p>У ВВНЗ (ВНП ЗВО) здійснюється проведення навчально-методичних (методичних) зборів, нарад, науково-методичних конференцій і семінарів</p> <p>Проводяться засідання вчених рад ВВНЗ, ВНП ЗВО, педагогічних рад ЗФПВО та їх відповідних структурних підрозділів</p> <p>Проводяться засідання кафедр (циклових комісій), міжкафедральних (міжциклових) методичних комісій із розгляду питань методики навчання та виховання здобувачів освіти</p> <p>Проводяться інструкторсько-методичні, показові, відкриті та пробні навчальні заняття</p> <p>Проводяться лекції, доповіді, повідомлення з питань методики навчання, загальної та військової педагогіки та психології</p> <p>Здійснюється розроблення та вдосконалення навчально-методичних матеріалів, у тому числі матеріалів для проведення діагностики успішності навчання здобувачів освіти (проведення контрольних заходів)</p> <p>Проводяться педагогічні (методичні) експерименти і втілення їх результатів в освітній процес</p> <p>Проводиться вивчення та реалізація в освітньому процесі вимог керівних документів, матеріалів передового педагогічного досвіду та досвіду бойової підготовки військ (сил) ведення бойових дій Збройними Силами України та іншими складовими сил безпеки й оборони України</p> <p>Проводиться вивчення та впровадження в освітній процес кращих методик підготовки, військових фахівців, прийнятих у збройних силах держав – членів НАТО</p> <p>Розробляються пропозиції щодо вдосконалення освітніх програм підготовки військових фахівців, вимог до системи забезпечення якості вищої, фахової</p>

	<p>передвищої освіти, навчальних планів, робочих програм навчальних дисциплін</p> <p>Розробляються науково-обґрунтовані рекомендації щодо планування роботи науково-педагогічних (наукових, педагогічних) працівників, здобувачів освіти</p> <p>Розроблюються і проводяться взаємні та контрольні відвідування навчальних занять науково-педагогічними (науковими, педагогічними) працівниками</p> <p>Положення про військовий навчальний підрозділ із підготовки військових фахівців (кафедра, факультет тощо) і робочі програми навчальних дисциплін визначають чітку мету, цілі та ПРН освітньої діяльності з підготовки військових фахівців за відповідною спеціальністю</p> <p>Зміст ОП відповідає статутним документам ВВНЗ, базового ЗВО (для ВВП ЗВО) та положенню про ВВП ЗВО (для ВВП ЗВО) та документам, які визначають їх подальший розвиток (Концепції розвитку ВВНЗ, ВВП ЗВО, базового ЗВО, Стратегії розвитку ВВП ЗВО, їх місіям, візіям)</p> <p>Зміст ОП та регламентована ними освітня діяльність базується на процедурах і стандартах держав – членів НАТО, а також враховує вимоги Спільної директиви стратегічних командувачів НАТО “Освіта та індивідуальна підготовка”</p> <p>Нормативно-методична документація з організації та проведення освітнього процесу з підготовки військових фахівців (навчальні плани, РПНД, програми та плани практик і військового стажування, методичні вказівки та рекомендації тощо) забезпечує послідовне досягнення заявлених в ОП цілей і передбачуваних нею ПРН</p> <p>Зміст підготовки військових фахівців (робочих програм, календарних планів, методичних вказівок і рекомендацій, тестових питань та екзаменаційних білетів тощо) відповідає стандарту вищої освіти (за наявності), професійному стандарту, кваліфікаційним характеристикам, згідно з якими вона здійснюється</p> <p>Освітній процес із підготовки військових фахівців узгоджений із професійним стандартом (стандартами), що визначають кваліфікаційні вимоги до випускників (осіб, які пройшли відповідну підготовку)</p>
<p>5. Актуальність, логічна узгодженість, змістовність і структурованість реалізації освітніх програм</p>	

<p>ОП спроектовані, складені та реалізуються з урахуванням позицій всіх груп заінтересованих сторін – замовників, здобувачів освіти, академічної спільноти (наявні відповідні відгуки, рецензії, результати опитувань, які підтверджують врахування відповідних інтересів)</p>
<p>Мета ОП та передбачені ними ПРН узгоджуються з тенденціями розвитку Збройних Сил України та інших складових сил безпеки й оборони, виду (окремого роду) військ (сил) і його складових, для яких здійснюється підготовка військових фахівців (танкових, механізованих підрозділів, сил підтримки тощо), а також ураховують регіональний контекст (зокрема щодо виробництва відповідних зразків ОВТ) під час практичної підготовки військових фахівців</p>
<p>Обсяг освітніх програм й його розподіл між освітніми компонентами (обов'язковими, вибірковими) відповідає освітнім стандартам</p>
<p>Структурно-логічні схеми (далі – СЛС) ОП в цілому дозволяють досягти заявлених ними цілей і ПРН, а СЛС окремих освітніх компонентів дозволяють досягти ПРН, передбачених їхніми РПНД</p>
<p>ОП за формальними ознаками та фактично забезпечують можливість самостійного вибору здобувачами освіти навчальних дисциплін у межах регламентованого законодавством і освітніми стандартами обсягу, а також реалізації інших форм індивідуальної освітньої траєкторії та академічної свободи (вибору тематики індивідуальних завдань для самостійної роботи, курсового та дипломного проєктування тощо). Вибір навчальних дисциплін здійснюється без ознак тиску на здобувачів освіти, зокрема, спостерігається диференційованість їхньої позиції (відсутнє явище, коли вся навчальна група обирає одні й ті самі вибіркові дисципліни повним складом)</p>
<p>ОП та долучені до них навчальні плани (далі – НП), а також фактичне провадження освітньої діяльності за ними забезпечують реальну практичну підготовку здобувачів освіти (у вигляді практик, військового стажування, практичної орієнтованості освітніх компонентів із відповідною МТБ) у відповідності до керівних документів МОУ та ГШ ЗСУ</p>

	<p>Зміст ОП та їх освітніх компонентів забезпечують набуття здобувачами освіти відповідних соціальних навичок (комунікабельності, психологічної стійкості, знання історії, мовних компетентностей), необхідних для подальшого проходження служби, просування по службі, комунікації з цивільними структурами та міжнародної активності</p> <p>Цілі, ПРН і ПК, передбачені ОП, узгоджуються з Цілями сталого розвитку України на період до 2030 року, визначеними Указом Президента України від 30.09.2019 № 722/2019</p>
<p>6. Доступність інформації щодо підготовки військових фахівців</p>	<p>Форми та методи навчання та викладання за ОП сприяють досягненню заявлених в ОП цілей підготовки та ПРН</p> <p>Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна та зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та ПРН ОП, порядку та критеріїв оцінювання знань, умінь і навичок здобувачів освіти</p> <p>Зміст підготовки військових фахівців систематично оновлюється з урахуванням досвіду сил безпеки й оборони України, упровадження нових зразків озброєння та військової техніки, досвіду держав – членів НАТО тощо</p> <p>Найвні чіткі та зрозумілі правила, процедури та практика визнання результатів навчання, отриманих здобувачами освіти в інших ВНЗ, ВНП ЗВО, цивільних ЗВО та ЗВО зі специфічними умовами навчання (зокрема, закордонних), а також у неформальній та інформальній освіті</p> <p>Науково-педагогічні (наукові, педагогічні) працівники, які використовують тематичні плани та робочі навчальні програми, що відповідають освітній програмі (освітнім програмам) та аналізують їх результативність</p>
<p>7. Науково-педагогічні (наукові, педагогічні) працівники планують свою діяльність, аналізують її результативність</p> <p>8. Науково-педагогічні (наукові, педагогічні) працівники сприяють формуванню суспільних цінностей у здобувачів освіти у процесі їх навчання, виховання та розвитку</p>	<p>Науково-педагогічні (наукові, педагогічні) працівники, використовують зміст предметів (курсів) для формування суспільних цінностей</p>

<p>9. У ВВНЗ (ВНП ЗВО) створюються умови для реалізації індивідуальних освітніх траєкторій здобувачів освіти</p> <p>10. У ВВНЗ (ВНП ЗВО) створюються необхідні умови для проведення професійно-практичної підготовки здобувачів освіти</p>	<p>Керівництво ВВНЗ (ВНП ЗВО) забезпечує розроблення та затвердження індивідуальних навчальних планів, використання форм організації освітнього процесу відповідно до потреб здобувачів освіти</p> <p>Замовник спільно з ВВНЗ (ВНП ЗВО) визначає компетентності здобувачів освіти</p> <p>Під час складання (розроблення) освітньої програми (освітніх програм), ВВНЗ (ВНП ЗВО) організовує обговорення та враховує пропозиції (побажання) замовників на підготовку до змісту та якості вищої, фахової передвищої та професійної військової освіти, відповідність освітнім стандартам і вимогам до компетентностей випускників ВВНЗ (ВНП ЗВО)</p> <p>Забезпечується наявність і дієвість зворотного зв'язку з військовими частинами, установами, організаціями, де проходять службу випускники</p> <p>Замовники на підготовку задоволені якістю підготовки військових фахівців, що підтверджується результатами їх опитувань, відгуками, рецензіями тощо</p> <p>Замовники на підготовку мають намір продовжувати співпрацю та здійснювати формування потреби у підготовці військових фахівців</p>
<p>11 На час проведення військового стажування, навчальної, виробничої, ремонтної, корабельної та інших видів практики курсантів і слухачів створені умови для виконання відповідної освітньої програми</p>	<p>Перелік посад, на яких здійснюється проходження практики та військового стажування, погоджено із замовником на підготовку військових фахівців</p> <p>У ВВНЗ (ВНП ЗВО) відпрацьовано необхідні документи з проведення практик і військового стажування</p> <p>Під час проведення військового стажування, навчальної, виробничої, ремонтної, корабельної практики створені належні умови для виконання програми практики (стажування)</p> <p>Під час практики, стажування проводяться обов'язкові інструктажі з охорони праці, правил поведінки на робочих місцях (місцях несення служби) тощо</p> <p>ВВНЗ (ВНП ЗВО) здійснює контроль за ходом проведення практик (стажувань)</p> <p>Наявні звітні документи щодо результатів практик (стажувань)</p>

	<p>Представники замовників, ОВУ, військових частин, підрозділів, у яких проводяться практики (стажування), здійснюють належну верифікацію звітів із практик (стажувань) здобувачів освіти, а їхні відгуки враховуються під час захисту звітів і виставлення оцінок за проходження практик (стажувань)</p> <p>У ВВНЗ (ВНП ЗВО) наявний план періодичного перегляду та вдосконалення освітніх програм, взаємного відвідування навчальних занять</p> <p>У ВВНЗ (ВНП ЗВО) використовуються показники (критерії) оцінювання задоволеності здобувачів освіти</p> <p>У ВВНЗ (ВНП ЗВО) використовуються показники (критерії) оцінювання задоволеності викладацького складу</p> <p>У ВВНЗ (ВНП ЗВО) використовуються показники (критерії) оцінювання задоволеності штатного персоналу</p>
<p>12. Освітній план періодичного перегляду удосконалення освітніх програм і навчальних занять</p> <p>13. Задоволеність учасників освітнього процесу освітніми програми</p>	<p>Реалізація освітніх програм охоплює підготовку викладацького складу</p> <p>Реалізація освітніх програм охоплює контроль версій передбаченої ними освітньої діяльності</p> <p>Реалізація освітніх програм охоплює процедури оцінювання здобувачів освіти</p> <p>Реалізація освітніх програм охоплює підготовку належного освітнього середовища</p>
<p>14. Наявність механізму управління реалізації освітніх програм</p> <p>15. Розроблено та впроваджено систему зворотного зв'язку між учасниками освітнього процесу та зовнішніми заінтересованими сторонами</p>	<p>Система зворотного зв'язку включає анкетування (опитування) та/або відгуки здобувачів освіти</p> <p>Система зворотного зв'язку включає анкетування (опитування) та/або відгуки викладацького складу</p> <p>Система зворотного зв'язку включає анкетування (опитування) та/або відгуки запрошених спікерів</p> <p>Система зворотного зв'язку включає анкетування (опитування) та/або відгуки випускників і їхніх командирів (начальників)</p> <p>Система зворотного зв'язку включає анкетування (опитування) та/або відгуки замовників на підготовку</p>

<p>16. Системний підхід до підготовки відповідно до вимог НАТО</p>	<p>В освітній діяльності застосовується системний підхід до підготовки до вимог НАТО</p>
<p>17. Розвиток критичного мислення та прийняття військових рішень</p>	<p>В освітньому процесі здійснюється використання методик, що сприяють розвитку критичного мислення (наприклад, навчання за методом прикладів (case-study), імітаційне моделювання, тактичні ігри)</p> <p>Здобувачі освіти демонструють навички аналізу ситуацій і прийняття рішень в умовах невизначеності</p> <p>Оцінювання здобувачів освіти включає завдання, що вимагають самостійного аналізу та обґрунтування рішень</p> <p>Облік успішності здобувачів освіти здійснюється із застосуванням інформаційних технологій</p>
<p>18. Оцінка психологічної стійкості та готовності</p>	<p>У ВВНЗ (ВНП ЗВО) вживаються заходи проведення регулярного моніторингу та діагностики психологічного стану здобувачів освіти</p> <p>У ВВНЗ (ВНП ЗВО) здійснюється функціонування системи психологічної підтримки та адаптації здобувачів освіти (наприклад, консультування, тренінги зі стресостійкості)</p> <p>У ВВНЗ (ВНП ЗВО) регулярно оцінюється результативність заходів із оцінювання готовності до стресових ситуацій (наприклад, через моделювання, симуляції)</p> <p>У ВВНЗ (ВНП ЗВО) вживають заходи до зменшення кількості випадків емоційного вигорання або психологічних криз серед здобувачів освіти</p> <p>У ВВНЗ (ВНП ЗВО) наявні позитивні відгуки здобувачів освіти щодо доступності та ефективності психологічної підтримки</p>
<p>6. Оцінювання здобувачів освіти</p>	<p>1. Здобувачі освіти вважають оцінювання результатів навчання справедливим і об'єктивним</p> <p>2. У ВВНЗ (ВНП ЗВО) здійснюється системний аналіз результатів навчання здобувачів освіти</p> <p>Здобувачі освіти вважають оцінювання результатів їх навчання у ВВНЗ (ВНП ЗВО) справедливим і об'єктивним</p> <p>У ВВНЗ (ВНП ЗВО) систематично проводяться моніторинги результатів навчання здобувачів освіти</p> <p>За результатами моніторингів здійснюється аналіз результатів навчання здобувачів освіти, приймаються рішення щодо їх корегування</p>

	<p>Динаміка результатів навчальних досягнень з навчальних дисциплін підготовки є позитивною</p> <p>Здобувачі освіти, динаміка результатів навчальних досягнень яких із навчальних предметів (дисциплін) загальноосвітньої підготовки є негативною (упродовж навчання), вживають заходи щодо усунення відповідних недоліків і надають допомогу науково-педагогічні (наукові, педагогічні) працівники</p> <p>Здобувачі освіти, динаміка результатів навчальних досягнень яких із навчальних предметів (дисциплін) професійної підготовки є негативною (упродовж навчання), вживають заходи щодо усунення відповідних недоліків</p> <p>У ВВНЗ (ВНП ЗВО) розроблені рекомендації здобувачам освіти щодо їх ефективного навчання</p>
<p>3. У ВВНЗ (ВНП ЗВО) впроваджується мотиваційне оцінювання</p>	<p>Науково-педагогічні (наукові, педагогічні) працівники відстежують результати навчання, формують у слухачів внутрішню мотивацію, позитивну самооцінку, відзначають досягнення, підтримують бажання навчатися</p>
<p>4. ВВНЗ (ВНП ЗВО) сприяє формуванню у здобувачів освіти відповідального ставлення до результатів навчання та забезпечує самооцінювання та взаємооцінювання здобувачів освіти</p>	<p>Здобувачі освіти відповідально ставляться до процесу навчання, оволодіння освітньою програмою</p> <p>Науково-педагогічні (наукові, педагогічні) працівники в системі оцінювання навчальних досягнень використовують прийоми самооцінювання та взаємооцінювання здобувачів освіти</p> <p>Наявна процедура апеляції (оскарження результатів контрольних заходів) і повторного оцінювання для здобувачів освіти</p>
<p>5. Здобувачі освіти під час освітнього процесу дотримуються академічної доброчесності</p>	<p>Здобувачі освіти поінформовані щодо дотримання академічної доброчесності</p> <p>Здобувачі освіти дотримуються академічної доброчесності</p>
<p>6. Контрольні заходи з оцінювання якості підготовки військових фахівців</p>	<p>Форми контрольних заходів (екзаменів, залків, тестів, контрольних точок тощо) та критерії оцінювання здобувачів освіти є чіткими, зрозумілими, доводяться до відома здобувачів освіти та відповідають змісту підготовки військових фахівців (навчальному матеріалу)</p> <p>Графік і правила проведення контрольних заходів є чіткими та зрозумілими для всіх учасників освітнього процесу та дозволяють об'єктивно оцінити набуття здобувачами військової освіти передбачених ПРН</p>

	<p>Наявні чіткі правила, процедури та практика оскарження результатів контрольних заходів, що дозволяють об'єктивно, неупереджено та незалежно від первинного оцінювання визначити фактичний рівень набутих знань, умінь і навичок здобувача освіти – суб'єкта оскарження результатів оцінювання</p>
<p>7. Результати поточного, тематичного, проміжного та вихідного контролю навчальних досягнень здобувачів освіти відповідають фактичному рівню</p>	<p>Заходи контролю, що проводяться у ВВНЗ (ВНП ЗВО), спрямовані на визначення відповідності фактичного рівня знань, умінь і навичок здобувачів освіти вимогам освітніх програм</p> <p>Результати поточного, проміжного та вихідного контролю навчальних досягнень відповідають фактичному рівню, визначеному (встановленому) за результатами незалежного (зовнішнього, внутрішнього) оцінювання</p>
<p>8. У ВВНЗ (ВНП ЗВО) організовані заходи щодо атестації випускників</p>	<p>У ВВНЗ (ВНП ЗВО) створюються екзаменаційні комісії за професійним принципом</p> <p>Атестація (кваліфікаційна атестація) здобувачів освіти проводиться на завершальному етапі повного або певного проміжного ступеня навчання</p> <p>До складання кваліфікаційних іспитів допускаються особи, які пройшли відповідний повний або певний проміжний ступінь курсу навчання й мають позитивні підсумкові оцінки з усіх навчальних предметів (дисциплін), практики (стажування)</p>
<p>7. Матеріально-технічне забезпечення</p>	<p>1. Розроблені керівні документи щодо для ухвалення рішень щодо бюджету</p> <p>2. Будівлі, споруди, приміщення та територія ВВНЗ (ВНП ЗВО) є безпечними та нешкідливими для навчання та праці</p> <p>Формування кошторису здійснюється з урахування першочергових потреб забезпечення освітньої діяльності</p> <p>Облаштування території ВВНЗ (ВНП ЗВО) та розташування будівель, приміщень, споруд є безпечними, забезпечується їх належне облаштування та утримання тощо</p> <p>У ВВНЗ (ВНП ЗВО) забезпечується раціональне використання будівель, споруд, приміщень, території та земельних ділянок</p> <p>У ВВНЗ (ВНП ЗВО) є робочі (персональні робочі) місця для науково-педагогічних (наукових, педагогічних) працівників, що облаштовані відповідно до профілю діяльності та вимог освітніх стандартів та/або освітньої програми (освітніх програм)</p>

<p>3. ВВНЗ (ВНП ЗВО) забезпечений навчальними та іншими приміщеннями з відповідним обладнанням, що необхідні для реалізації освітньої програми (освітніх програм)</p>	<p>У ВВНЗ (ВНП ЗВО) є робочі (персональні робочі) місця для здобувачів освіти, що облаштовані відповідно до вимог освітніх стандартів та/або освітньої програми (освітніх програм)</p> <p>У ВВНЗ (ВНП ЗВО) створені належні умови проходження військової служби (роботи) для осіб з інвалідністю</p> <p>У ВВНЗ (ВНП ЗВО) є достатня кількість приміщень, необхідних для реалізації освітньої програми (освітніх програм) і забезпечення освітнього процесу</p> <p>У ВВНЗ (ВНП ЗВО) забезпечується наявність навчальних кабінетів, навчальних / навчально-виробничих майстерень, лабораторій, полігонів, автодромів, танкодромів, майданчиків, спортивної та актової зали, інших кабінетів, що обладнані засобами навчання відповідно до вимог законодавства та освітньої програми (освітніх програм)</p> <p>У ВВНЗ (ВНП ЗВО) забезпечується наявність навчальних кабінетів, навчальних лабораторій, навчальних майстерень, полігонів, автодромів, танкодромів, майданчиків, спортивної та актової зали, інших кабінетів, площа яких відповідає встановленим нормативам</p> <p>У ВВНЗ (ВНП ЗВО) забезпечується відповідність встановленим нормам забезпечення комп'ютерною та мультимедійною технікою, необхідною для виконання освітньої програми (освітніх програм)</p> <p>У ВВНЗ (ВНП ЗВО) розроблені процедури управління навчальними ресурсами з урахуванням потреб здобувачів освіти та інших учасників освітнього процесу</p>
<p>4. У ВВНЗ (ВНП ЗВО) створені належні умови для харчування постійного складу та здобувачів освіти</p>	<p>У ВВНЗ (ВНП ЗВО) організовано харчування (продовольче забезпечення) осіб, визначених законодавством</p> <p>Харчування у ВВНЗ (ВНП ЗВО) організовано та здійснюється відповідно до санітарних норм</p> <p>У ВВНЗ (ВНП ЗВО) не допускається реалізація заборонених продуктів харчування</p>

<p>5. У ВВНЗ (ВНП ЗВО) створені умови для безпечного використання мережі Інтернет, формуються навички безпечної поведінки в Інтернеті</p>	<p>У ВВНЗ (ВНП ЗВО) застосовуються технічні засоби та інші інструменти контролю за безпечним користуванням мережею Інтернет</p> <p>Учасники освітнього процесу поінформовані щодо безпечного використання мережі Інтернет</p>
<p>6. У ВВНЗ (ВНП ЗВО) створені умови для медичного обслуговування постійного складу та здобувачів освіти</p>	<p>У ВВНЗ (ВНП ЗВО) наявний медичний пункт, медичні працівники для надання необхідної медичної допомоги</p>
<p>7. У місцях проживання забезпечені необхідні умови для проживання, самостійної роботи, відпочинку, побуту, фізичної культури, виховної роботи</p>	<p>Розпорядок дня розроблений і доведений до здобувачів освіти</p> <p>Здобувачі освіти забезпечені необхідним майном (ліжко, шафа, стілець, постільні речі тощо)</p> <p>Здобувачам освіти своєчасно надаються житлово-комунальні послуги належної якості</p> <p>Здобувачі освіти забезпечені приміщеннями навчального, побутового та спортивного призначення, іншими допоміжними приміщеннями (загального користування), обладнанням та інвентарем</p> <p>Здобувачі освіти, які проживають в гуртожитку, беруть участь у вирішенні питань, пов'язаних із поліпшенням умов проживання, самостійної роботи, відпочинку, побуту, фізичної культури тощо</p> <p>Приміщення для проживання відповідають встановленим вимогам і використовуються за функціональним призначенням</p>
<p>8. Приміщення та територія ВВНЗ (ВНП ЗВО) облаштовані з урахуванням потреб постійного складу та здобувачів освіти</p>	<p>У ВВНЗ (ВНП ЗВО) забезпечується доступність території та будівель</p> <p>У ВВНЗ (ВНП ЗВО) приміщення (санвузли, їдальня, облаштування коридорів, навчальних кабінетів, майстерень, лабораторій тощо) та територія (доріжки, ігрові та спортивні майданчики, полігони тощо) адаптовані до використання всіма учасниками освітнього процесу</p> <p>У ВВНЗ (ВНП ЗВО) створені необхідні умови для життєдіяльності осіб з інвалідністю</p>

	<p>9. Освітнє середовище мотивує здобувачів освіти до оволодіння загальнопрофесійними, спеціальними компетентностями та наскрізними вміннями, ведення здорового способу життя</p>	<p>У ВВНЗ (ВНП ЗВО) формуються навички здорового способу життя (харчування, гігієна, фізична активність тощо)</p> <p>Простір ВВНЗ (ВНП ЗВО), обладнання, засоби навчання сприяють формуванню загальнопрофесійних, спеціальних компетентностей і наскрізних умінь здобувачів освіти</p> <p>ВВНЗ (ВНП ЗВО) виконує технологічні вимоги щодо матеріально-технічного забезпечення освітньої діяльності</p> <p>ВВНЗ (ВНП ЗВО) виконує технологічні вимоги щодо навчально-методичного забезпечення освітньої діяльності</p>
<p>8. Інформація для громадськості (прозорість і публічність)</p>	<p>1. ВВНЗ (ВНП ЗВО) оприлюднює інформацію про свою діяльність на відкритих загальнодоступних ресурсах (з урахуванням вимог до інформації з обмеженим доступом)</p>	<p>ВВНЗ (ВНП ЗВО) забезпечує змістовне наповнення та вчасне оновлення інформаційних ресурсів закладу освіти (інформаційні стенди, сайт, сторінки в соціальних мережах тощо) відповідно до вимог законодавства</p>

Додаток 6
до ТКП 7-341.25
(пункт 2.2.3)

Методика оцінювання освітніх і управлінських процесів військового навчального закладу та внутрішньої системи забезпечення якості освіти з використанням критеріїв якості військової освіти

Метою оцінювання є забезпечення єдиного підходу до збору, аналізу та оцінювання інформації, а також мінімізація суб'єктивності в процесі оцінювання.

Крок 1. Збір фактичного матеріалу

Під час оцінювання необхідно проаналізувати наявну інформацію та документи, що підтверджують виконання кожного індикатора оцінювання та керуватися принципом “відповідає вимогам” + “впроваджено ефективно”.

Приклад (таблиця 6.1).

Таблиця 6.1

Збір фактичного матеріалу			
Напрямы / Критерій	Необхідні документи та джерела інформації	Що вважати “відповідає вимогам” (ефективно впроваджено)	Що вважати “не відповідає вимогам” (неефективно впроваджено)
1	2	3	4
Політика та процедури забезпечення якості			
Критерій 1: Стратегія та/або програма розвитку	Стратегія та/або програма розвитку ВВНЗ (ВВП ЗВО), звіти про її виконання, статистичні дані (показники вступної кампанії, працевлаштування випускників тощо).	Позитивна динаміка ключових показників, відповідність реальних досягнень стратегічним цілям.	Відсутність динаміки або її негативний характер, відсутність звітів про виконання стратегії.

1	2	3	4
Критерій 2: Політика забезпечення якості освіти	Політика забезпечення якості освіти, протоколи засідань з її обговорення, звіти про внутрішні аудити.	Політика активно використовується, регулярно переглядається, її результати враховуються для покращення.	Політика є формальним документом, не застосовується на практиці, не переглядається.
Кадровий менеджмент			
Критерій 3: Науково-педагогічні (наукові, педагогічні) працівники забезпечують власний професійний розвиток і підвищення кваліфікації	Особові справи викладачів, звіти про проходження курсів, сертифікати, результати атестації.	Викладачі мають відповідну кваліфікацію, регулярно її підтверджують і підвищують, їхня діяльність отримує позитивну оцінку.	Відсутність систематичного підвищення кваліфікації, зауваження щодо компетентності, негативні відгуки.

Крок 2. Оцінювання

Оцінювання здійснюється на підставі використання критеріїв якості військової освіти та Таблиць 6.2–6.4.

Для оцінювання другого критерію якості “У ВВНЗ (ВНП ЗВО) затверджено Політику забезпечення якості освіти” у першому напрямі оцінювання “Політика та процедури забезпечення якості”, який має 3 індикатори оцінювання визначаємо, що 2 індикатора оцінювання “Відповідають вимогам”, що становить 67%, а 1 “не відповідає вимогам”. Виходячи з цього, оцінка за цей критерій якості становить 3 бали, що відповідає діапазону 50–74 відсотки.

Приклад (таблиця 6.2).

Таблиця 6.2

Оцінювання критеріїв шляхом визначення кількості (відсотку) індикаторів оцінювання, які відповідають вимогам

Бали	Опис	Відповідність оцінювання індикаторів
4	Повністю відповідає критерію, демонструє найкращі практики	75–100 %
3	Переважно відповідає критерію, є незначні недоліки	50–74 %
2	Частково відповідає критерію, наявні помітні недоліки	30–49 %
1	Критерій практично не виконується	15–29 %
0	Взагалі не реалізовано	1–14 %

У першому напрямі оцінювання всього оцінюється 15 критеріїв якості. Для оцінки напрямку оцінювання в цілому визначаємо, що 7 із них отримали по 3 бали та 8 – по 4 бали. Отримана сума балів напрямку оцінювання визначається як $(7 \cdot 3 = 21; 8 \cdot 4 = 32; 21 + 32 = 53)$. Загальна оцінка за цей напрям оцінювання становить “відмінно”, що відповідає діапазону 46–60 балів.

Приклад (таблиця 6.3).

Таблиця 6.3

Визначення оцінки стану освітньої діяльності по напрямкам оцінювання

1 напрям оцінювання	2 напрям оцінювання	3 напрям оцінювання	4 напрям оцінювання
Відмінно 46–60	Відмінно 21–28	Відмінно 54–72	Відмінно 19–24
Добре 30–45	Добре 14–20	Добре 36–51	Добре 13–18
Задовільно 15–29	Задовільно 7–13	Задовільно 18–35	Задовільно 6–12
Незадовільно 0–14	Незадовільно 0–6	Незадовільно 0–17	Незадовільно 0–5
5 напрям оцінювання	6 напрям оцінювання	7 напрям оцінювання	8 напрям оцінювання
Відмінно 54–72	Відмінно 25–32	Відмінно 27–36	Відмінно 4
Добре 36–51	Добре 16–24	Добре 18–26	Добре 3
Задовільно 18–35	Задовільно 8–15	Задовільно 9–17	Задовільно 1–2
Незадовільно 0–17	Незадовільно 0–7	Незадовільно 0–8	Незадовільно 0

Загальний рівень освітніх і управлінських процесів у військових навчальних закладах і внутрішньої системи забезпечення якості освіти визначається шляхом використання таблиці 6.4.

Приклад (таблиця 6.4).

Таблиця 6.4

Оцінювання освітніх і управлінських процесів у військових навчальних закладах і внутрішньої системи забезпечення якості освіти

Рівень	Стан освітньої діяльності ВНЗ (ВНП ЗВО)	Примітка
Високий	“Система якості функціонує ефективно, можливе поширення досвіду” Якщо 100 % перевірених напрямів оцінювання оцінено позитивно, із них не менше 63 % оцінені на “відмінно” та не менше 37 % – на “добре”	
Достатній	“Система працює, але потребує незначних удосконалень” Якщо 100 % перевірених напрямів оцінювання оцінено позитивно, із них не менше 50 % на “відмінно” та 50 % – на “добре”	
Середній	“Найвні серйозні прогалини, необхідно вживати заходів для покращення” Якщо 100 % перевірених напрямів оцінювання оцінено позитивно, із них 50 % – не нижче ніж “добре” та 50 % – не нижче ніж “задовільно”	
Низький	“Якість освітньої діяльності не організована, необхідні кардинальні заходи для покращення”, якщо хоча б один із напрямів оцінювання оцінений на оцінку “незадовільно”	

Крок 3. Формування висновку та рекомендацій

**ОРИЄНТОВНІ ЦІЛЬОВІ ПОКАЗНИКИ ЕФЕКТИВНОСТІ (КРІ)
ФУНКЦІОНУВАННЯ ВНЗ НА НАВЧАЛЬНИЙ РІК**

№ з/п	Цільові показники діяльності (результативності, ефективності та якості) закладу вищої освіти	Показник (у навч. році)
1	2	3
1.	Збільшення частки наукових, науково-педагогічних, наукових працівників, які мають бойовий досвід	5 %
2.	Збільшення кількості проведення занять (лекцій, семінарів, робочих засідань) щодо вивчення та впровадження досвіду сил оборони України та держав – членів НАТО	5 %
3.	Збільшення частки аудиторних годин у загальній кількості аудиторних годин, протягом яких викладання навчальних дисциплін здійснюється англійською мовою	5 %
4.	Збільшення міжнародної активності наукових, науково-педагогічних працівників, у тому числі проходження тренінгів, навчань, курсів тощо	5 %
5.	Виконання показників прийому здобувачів на навчання за освітніми програмами вищої освіти, курсів професійної військової освіти та курсів перепідготовки й підвищення кваліфікації (далі – КППК)	100 %
6.	Випуск військових фахівців за програмами вищої, професійної військової освіти та КППК (по відношенню до обсягів набору)	90 %
7.	Удосконалення системи забезпечення контролю академічної (авторської, інтелектуальної) доброчесності (перевірка на плагіат) наукових і навчально-методичних розробок і видань	10 %
8.	Удосконалення абсолютної та якісної успішності здобувачів освіти, зокрема підвищення середнього балу за результатами екзаменаційних сесій і підсумкової атестації	5 %
9.	Виконання кількісних показників щодо наукових публікацій науково-педагогічними працівниками в періодичних виданнях, які включено до наукометричних баз Scopus і WoS, у звітному навчальному році (у розрахунку на одного представника викладацького складу)	0,2
10.	Виконання кількісних показників щодо наукових публікацій науково-педагогічними працівниками у наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України, у звітному навчальному році (у розрахунку на одного представника викладацького складу)	2
11.	Видання монографії, підручника або навчального посібника науково-педагогічним працівником, що рекомендований МОН або вченою радою ВВНЗ, ВНП ЗВО (або іншого ЗВО), у звітному навчальному році (у розрахунку на одного представника викладацького складу)	1 ум. друк. арк.
12.	Виконання кількісних показників щодо участі науково-педагогічних працівників у науково-комунікативних заходах (у розрахунку на одного представника викладацького складу)	4
13.	Участь курсантів (слухачів) у Всеукраїнських студентських олімпіадах або Всеукраїнських конкурсах наукових робіт на рік від загальної кількості курсантів (слухачів)	10 %
14.	Збільшення частки науково-педагогічних працівників, які мають науковий ступінь	5 %

1	2	3
15.	Збільшення (приріст) частки наукових, науково-педагогічних, працівників, які отримали сертифікат вільного володіння англійською мовою рівня СМР2 (B2) (%)	5 %
16.	Збільшення подачі заявок на винаходи, корисні моделі, промислові зразки, права інтелектуальної власності на науково-технічні твори	5 %
17.	Створення збірника наукових праць молодих учених	100 %
18.	Створення онлайн Академії ВВНЗ (ВНП ЗВО)	100 %
19.	Структуризація платформи дистанційного навчання Moodle і розміщення на ній усіх матеріалів з організаційного, навчально-методичного та інформаційного забезпечення освітньої діяльності	100 %
20.	Отримання ліцензій ПЗ Steel Beasts Pro (у розрахунку на кількість робочих станцій)	70 %
21.	Створення спеціалізованої аудиторії та багатофункціональних класів	100 %
22.	Удосконалення наявної навчально-тренажерної бази інституту, закупівля комплексних комп'ютерних динамічних тренажерів екіпажів танку та інших бойових броньованих машин (БТР, БМП, БМД, МТЛБ тощо)	50 %
23.	Подальший розвиток матеріально-технічної бази фізичної підготовки та спорту, побудова смуги перешкод за стандартами CISM (НАТО)	20 %
24.	Подальший розвиток об'єктів загально-військової підготовки, матеріально-технічної бази за місцем постійної дислокації ВВНЗ, проведення робіт з удосконалення навчального містечка "Бойової системи виживання воїнів (в т.ч. військово-медична підготовка)"	20 %
25.	Виконання обсягу набору громадян України для здійснення їх військової підготовки за програмами підготовки офіцерів запасу (за відповідними ВОС)	100 %
26.	Випуск громадян України за програмами підготовки офіцерів запасу та їх атестація до офіцерського складу (за відповідними ВОС) із присвоєнням первинного офіцерського звання	90 %
27.	Переоформлення ліцензій на провадження освітньої діяльності в сфері вищої освіти за актуальним Переліком галузей знань і спеціальностей	100 %
28.	Акредитація освітніх програм вищої військової освіти (з урахуванням спрощеної процедури акредитації в умовах воєнного стану)	100 %
29.	Проходження інституційного аудиту професійної військової освіти експертами НАТО за всіма освітніми програмами вищої та професійної військової освіти	100 %
30.	Проходження зовнішнього моніторингу стану (рівня) освітньої діяльності з питань підготовки військових фахівців моніторинговою групою ЦУВОН ГШ ЗС України (за всіма напрямками освітньої діяльності)	100 %
31.	Проходження інспекційної (цільової) перевірки освітньої діяльності комісією ГМО України	100 %
32.	Отримання актуальних позитивних відгуків (рецензій) від представників замовників та інших ОБУ по всіх освітніх програмах	100 %
33.	Досягнення середнього рівня задоволеності замовниками якістю підготовки випускників інституту попереднього навчального року (за інтегрованими показниками)	85 %

ФОРМА

відомостей про самооцінювання стану (рівня) освітньої діяльності з питань
підготовки військових фахівців

ВІДОМОСТІ ПРО САМООЦІНЮВАННЯ

стану (рівня) освітньої діяльності з питань підготовки військових фахівців

(назва випускової кафедри, курсів підвищення кваліфікації)

за ОП

(назва ОП, шифр і назва спеціальності, галузі знань, тематики)

I. Загальні відомості про освітню діяльність із підготовки військових фахівців за ОП

(назва ОП, шифр і назва спеціальності, галузі знань, тематики)

Зазначити історію започаткування та подальшого провадження освітньої діяльності з підготовки військових фахівців за відповідною ОП. Вказати замовника на підготовку військових фахівців, кількісні показники підготовки військових фахівців за ОП.

II. Сильні та слабкі сторони підготовки військових фахівців за ОП

(назва ОП)

Шляхом критичного самоаналізу узагальнено зазначити, які аспекти провадження освітньої діяльності з підготовки військових фахівців за відповідною ОП навчальний (навчально-науковий) підрозділ, відповідальний за її реалізацію, вважає її сильними сторонами (перевагами, унікальністю тощо), а які – слабкими сторонами (недоліками та зауваженнями, над виправленням яких необхідно надалі працювати).

III. Критичний самоаналіз відповідності провадження освітньої діяльності з підготовки військових фахівців за ОП критеріям якості

(назва ОП)

Провести по кожному Критерію, зазначеному в додатку 5, у порядку їх викладення, критичний самоаналіз, у якому обґрунтовано довести відповідність освітньої діяльності критеріям якості підготовки військових фахівців – із посиланням на відповідні фактичні дані (документи, електронні ресурси, норми законодавства тощо).

IV. Висновки та узагальнення

Навести загальні висновки з самооцінювання освітнього процесу з підготовки військових фахівців із констатацією відповідності критеріям якості.

Додатки

У додатках наводяться документи (копії документів), які підтверджують дані, наведені у відомостях про самооцінювання, а також в обов'язковому порядку відомості про види забезпечення освітньої діяльності з підготовки військових фахівців.

Начальник _____

(назва кафедри, курсів)

_____ (військове звання)

_____ (підпис)

_____ (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Контактні дані відповідальної особи: _____

(телефон, електронна пошта та інші засоби зв'язку для робочого спілкування)

Додаток 9
до ТКП 7-341.25
(пункт 3.3.3)

ОРІЄНТОВНІ ФОРМИ ЗВЕДЕНИХ ТАБЛИЦЬ ПРО ВИДИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНА БАЗА

Інформація про приміщення, які використовуються в освітній діяльності з підготовки військових фахівців

Найменування приміщення (навчальна аудиторія, лабораторія, тренажерна кімната, комп'ютерний клас, бібліотека тощо)	Призначення приміщення (читання лекцій, проведення лабораторних занять, вправ, практичних занять, самопідготовка тощо)	Освітні компоненти (навчальні дисципліни, практики тощо), які засвоюються (викладаються) у приміщенні	Корисна площа приміщення, квадратних метрів	Власник приміщення (ВВНЗ, ВНП ЗВО, конкретна військова частина, ОВУ тощо)

Інформація про навчальні полігони та тренувальні бази, які використовуються в освітній діяльності з підготовки військових фахівців

Назва (умовна) полігону (бази)	Розташування (населений пункт, район)	Освітні компоненти (навчальні дисципліни, практики тощо), які засвоюються на полігоні (базі)	Власник полігону або бази (ВВНЗ, ВНП ЗВО, військова частина тощо)

Інформація про технічні засоби забезпечення провадження освітніх компонентів (навчальних дисциплін, практик, стажувань, зборів тощо), крім озброєння та військової техніки

(найменування ОП)

Найменування освітнього компонента	Вид засобу провадження освітньої діяльності (демонстраційне обладнання, лабораторний макет, ЕОМ, програмне забезпечення тощо)	Найменування обладнання (устаткування), його кількісні характеристики	Найменування навчальної аудиторії, лабораторії, спеціалізованого кабінету, полігону, бази, в якому (яких) використовується обладнання (устаткування)	Власник технічного (програмно-технічного) засобу (ВВНЗ, ВНП ЗВО, конкретна військова частина, ОВУ тощо)

**Інформація про озброєння та військову техніку, які забезпечують
проведення освітніх компонентів**

(найменування ОП)				
Найменування освітнього компонента	Вид озброєння або військової техніки (стрілецька зброя, ствольна артилерія, РСЗВ, бронетехніка, засоби РЕБ, спеціальна техніка тощо)	Найменування озброєння, військової техніки, їх кількісні та якісні характеристики (вказати, це реальне озброєння / військова техніка чи навчальний макет, і кількість одиниць)	Найменування лабораторії, спеціалізованого кабінету, полігону, бази, у якому (яких) використовується озброєння (військова техніка)	Власник відповідної одиниці (одиниць) озброєння або ОВТ (ВВНЗ, ВВП ЗВО, конкретна військова частина, ОВУ тощо)

КАДРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Інформація про викладацький склад кафедри

<p>(найменування кафедри)</p>										
Прізвище, ім'я, по батькові викладацького складу, рік народження, військове звання (за наявності – діоче, в записі, у відставці), стаж науково-педагогічної (наукової, педагогічної) роботи	Повне найменування посади із зазначенням виду зайнятості у ВНЗ (основна робота або служба, робота за сумісництвом)	Освітні компоненти, укладанні (реалізації) яких бере участь викладацький склад	Освітня кваліфікація (ЗВО, який закінчив викладацької склад, рік закінчення, спеціальність, ВОС, кваліфікація за дипломом, серія та номер диплому)	Наукова (науково-педагогічна) кваліфікація (науковий ступінь, наукова спеціальність, рік здобуття, тема дисертації, серія та номер диплому; вчене звання, за якою кафедрою, рік здобуття, серія та номер атестації)	Професійна (військово-професійна) кваліфікація (досвід військової служби із зазначенням військових посад і періодів їх обіймання, досвід роботи в цивільній сфері із зазначенням посад і періодів їх обіймання)	Досвід бойових дій (восні конфлікти, у яких брав(-ла) участь, вид участі (безпосередня участь, тылове забезпечення, лінійно-штабна робота тощо)	Відомості про рівень володіння іноземними мовами із зазначенням розкриттів відповідного документа	Відомості про підвищення кваліфікації (дата крайнього підвищення кваліфікації, суб'єкт підвищення кваліфікації, кількість кредитів ЄКТС із підвищення кваліфікації, реквізити відповідного документа (документів))	Кількість наукових публікацій за останні 5 років, із зазначенням їх виду (наукових статей і тез доповідей на конференціях, із них у наукових фахових виданнях і міжнародних наукометричних базах Scopus та WoS)	Досягнення у професійній діяльності (перелікти помери показників відповідно до кількісних рекомендацій, наведених у коментарі до цієї таблиці, наприклад: 2, 4, 6, 9 тощо, із переліченням під ними конкретних досягнень)*
<p>* Кількісні рекомендації щодо професійних досягнень викладацького складу, задіяного в підготовці (перепідготовці, підвищенні кваліфікації) військових фахівців:</p> <p>1. Наведені кількісні вимоги щодо досягнень у професійній (військово-професійній) діяльності викладацького складу сформовані з урахуванням переліку, встановленого пунктом 38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 13.12.2015 № 1187 (зі змінами), які скориговані та адаптовані до особливостей освітньої діяльності у ВНЗ.</p> <p>2. Кожному представнику викладацького складу, задіяному в реалізації освітнього процесу, у поточному навчальному році необхідно мати щонайменше <u>три професійні досягнення</u> з переліку, наведеного нижче.</p> <p>3. Досягнення у професійній (військово-професійній) діяльності, які зараховуються за останні п'ять років:</p> <p>1) наявність не менше п'яти публікацій у періодичних наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України та/або міжнародних наукометричних баз Scopus та/або WoS за тематикою освітніх компонентів, у реалізації яких бере участь викладацький склад;</p> <p>2) наявність не менше ніж одного патенту на винахід, або не менше п'яти патентів на корисну модель, або не менше п'яти свідоцтв про реєстрацію авторського права за тематикою освітніх компонентів, у реалізації яких бере участь викладацький склад;</p> <p>3) наявність виданого підручника, навчального посібника або монографії, у тому числі в співавторстві, обсягом не менше 1,5 авторських аркуша на одного співавтора за тематикою освітніх компонентів, у реалізації яких бере участь викладацький склад;</p> <p>4) наявність не менше трьох схвалених засіданням кафедри та/або вченою (навчально-методичною радою) університету / інституту / факультету та виданих методичних вказівок, методичних рекомендацій, конспектів лекцій, практикумів, посібників для самостійної роботи, робочих програм освітніх компонентів, у реалізації яких бере участь викладацький склад;</p> <p>5) захист дисертації на здобуття наукового ступеня;</p> <p>6) наукове керівництво (консультування) здобувача наукового ступеня, який успішно захистив дисертацію та якому відповідний науковий ступінь затверджено рішенням атестаційної колегії МОН України або відомості про який внесене в ЄДББО;</p>										

- 7) членство в постійно діючій спеціалізованій вчєній раді із захисту дисертацій, членство не менше ніж у трьох разових спеціалізованих вчєних радах із захисту дисертацій, участь у захисті дисертації на здобуття наукового ступеня в якості офіційного опонента;
- 8) керівництво науково-дослідною роботою (НДР), зареєстрованою в УкрІНТЕІ, або виконання функцій відповідального виконавця зазначеної НДР, або виконання функцій головного редактора / члена редакційної колегії наукового фахового видання України або іноземного наукового фахового видання, що індексується в бібліографічних базах;
- 9) участь у зовнішньому забезпеченні якості вищої освіти або науковій експертизі в якості члена експертної ради з експертизи дисертацій МОН, експертної групи або галузевої експертної ради з акредитації освітніх програм НАЗЯВО, науково-методичної ради або комісії (підкомісії) з вищої або фахової передвищої освіти МОН, комісії Державної служби якості освіти (ДСЯО), науковій / науково-методичній / експертній раді (комісії) ЦОВВ або місцевого самоврядування за профілем своєї науково-педагогічної (наукової, педагогічної) діяльності;
- 10) участь у міжнародних наукових та/або освітніх проєктах, ратифікованих МОН України, залучення до міжнародної експертизи, наявність звання "суддя міжнародної категорії";
- 11) наукове консультування ОВУ, військових частин (з'єднань), підприємств, установ, організацій (як правило, оборонного комплексу) не менше трьох років, що здійснювалося на підставі договору із ВНЗ;
- 12) наявність не менше п'яти апробаційних? та/або науково-популярних, та/або науково-експертних публікацій з наукової або професійної тематики за профілем педагогічної (наукової) діяльності викладацького складу, у тому числі тез (матеріалів) доповідей на наукових конференціях (семінарах, симпозіумах);
- 13) проведення навчальних занять зі спеціальних дисциплін іноземною мовою (крім дисциплін мовної підготовки та мов країни-агресора та її союзників) в обсязі не менше 50 аудиторних годин на навчальний рік;
- 14) керівництво здобувачем освіти, який зайняв призове місце на всеукраїнській або міжнародній олімпіаді, або всеукраїнських чи міжнародних спортивних змаганнях, або перебування у складі конкурсної комісії (журі) зазначених науково-освітніх або спортивних заходах;
- 15) участь у заходах із захисту національної безпеки та оборони України, наявність статусу учасника бойових дій (що має підтверджуватися відповідними довідками та/або посвідченням);
- 16) участь у міжнародних операціях із підтримання миру та безпеки під егідою ООН;
- 17) участь у міжнародних військових навчаннях (тренуваннях) за участі збройних сил держав – членів НАТО;
- 18) участь у роботі військових колегіальних органів (військових радах, радах офіцерів, атестаційних комісіях тощо);
- 19) досвід практичної роботи або проходження служби за фахом не менше п'яти років (крім педагогічної, науково-педагогічної, наукової діяльності).
4. Під час визначення досягнень у професійній діяльності викладацького складу зараховуються також досягнення за попередніми місцями роботи (служби), п'ятирічний строк може продовжуватися на час перерви в роботі з об'єктивних причин (соціальна відпустка, академічна відпустка, тривала непрацездатність, виконання державних зобов'язань, у тому числі за призовом на військову службу під час мобілізації, на особливий період, участь у бойових діях тощо).
5. Рекомендація щодо наявності досягнень у професійній (військово-професійній) діяльності не застосовується до викладацького складу зі стажем педагогічної (науково-педагогічної, наукової) роботи менше трьох років, працівників, що мають статус учасника бойових дій, а також до фахівців-практиків (військових практиків), які працюють (проходять службу) на посадах викладацького складу на умовах сумісництва в обсязі 0,25 або менше, або 1,50 годин навчального навантаження на навчальний рік.
6. Відповідність вищезазначеним пунктам (професійним досягненням) має бути підтверджена документально або у вигляді електронних фактичних даних (інформації на електронних ресурсах).

Зведені відомості про кадрове забезпечення провадження освітньої діяльності за**(найменування ОП)**

Найменування показника	Кількість
Загальна кількість викладацького складу Кількість представників викладацького складу з науковим ступенем та/або вченим званням, із них: кандидатів наук (докторів філософії) та/або доцентів докторів наук та/або професорів Кількість серед викладацького складу діючих військовослужбовців (осіб офіцерського складу) Кількість серед викладацького складу офіцерів запасу Кількість серед викладацького складу офіцерів у відставці Кількість серед викладацького складу осіб із досвідом участі в бойових діях Середній вік викладацького складу Кадровий резерв викладацького складу (кількість претендентів на заміщення вакантних посад викладацького складу) Відсоток укомплектованості викладацького складу від потреби (визначеної штатним розписом)	

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**Інформація про бібліотеки та бібліотечні фонди, які використовуються в освітньому процесі**

Найменування бібліотеки*	Загальна площа, кв. м	Обсяг фондів навчальної, наукової літератури, примірників	Площа читального залу, кв. м, кількість місць	Власник бібліотеки (ВНЗ, ВНП ЗВО, інший ЗВО тощо)	Наявність електронної бібліотеки, загальний обсяг оцифрованих літературних джерел (їх кількість і співвідношення у відсотках до кількості паперових джерел)	Обсяг (кількість) і співвідношення у відсотках до загального бібліотечного фонду літературних джерел власного видавництва ВНЗ (ВНП ЗВО)

* Інформація надається про всі бібліотеки та бібліотечні фонди, які використовуються в освітній діяльності ВНЗ

Інформація про забезпеченість освітніх компонентів підручниками, навчальними посібниками та іншою навчальною за літературою

(найменування ОП)

Освітній компонент	Прізвище, ім'я, по батькові автора (авторів) літературного джерела (підручника, навчального посібника, довідника тощо)	Найменування літературного джерела (підручника, навчального посібника, довідника тощо)	Найменування видавництва, рік видання	Кількість примірників і їх співвідношення до максимального обсягу здобувачів військової освіти в рік засвоєння освітнього компонента (для електронних літературних джерел не зазначається)	Наявність відповідного літературного джерела в оцифрованій (електронній) формі та його викладення на платформу дистанційного навчання

Інформація про фахові періодичні видання, які використовуються в освітній діяльності за

(найменування ОП)

Освітній компонент	Найменування фахового періодичного видання	Рік надходження (розміщення на відповідному електронному ресурсі)	Наявність відповідного фахового періодичного видання в оцифрованій (електронній) формі та його викладення на платформу дистанційного навчання

* Зазначаються фахові періодичні видання (власні або такі, на які ВВНЗ або ВНП ЗВО має підписку чи використовує їх на інтернет-ресурсах), що використовуються в освітньому процесі під час викладання відповідних освітніх компонентів.

Інформація про наочні, зокрема медійні, засоби провадження освітньої діяльності за

(найменування ОП)

Освітній компонент	Найменування наочного (зокрема медійного) засобу реалізації освітнього компонента (відеозапис лекції, демонстраційний матеріал, плакати, слайди, імітаційна або інтерактивна модель тощо).	Рік розроблення або останнього оновлення наочного матеріалу	Наявність відповідного наочного матеріалу в електронній формі та його викладення на платформу дистанційного навчання

* Маються на увазі відеозаписи (відеоролики), слайди, демонстраційні моделі, наочні макети техніки тощо.

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Зведена інформація про навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності за

(найменування ОП)

Освітній компонент	Інформація про наявність / відсутність ("+", "-", " " або "немає потреби")*								
	Робочої програми навчальної дисципліни (РПНД)	Конспекту лекцій	Планів лабораторних, практичних, семінарських занять, групових вправ тощо	Завдань до всіх видів занять, практик і самостійної роботи	Тестових питань (завдань) та/або блетів для контрольних заходів	Комплексної контрольної роботи та/або практичного тесту для перевірки знань (уміль, навичок)	Інструкцій (технологічних карт) по роботі з навчальним обладнанням (устаткуванням), озброєнням і військовою технікою	Правил охорони праці та техніки безпеки під час роботи з навчальним обладнанням (устаткуванням), озброєнням і військовою технікою	Матеріалів на платформі дистанційного навчання (електронних лекцій, відеоматеріалів, дистанційних тестів тощо)

* По кожному освітньому компоненту (навчальній дисципліні, практиці тощо) в таблиці по кожному з перелічених методичних документів поставити: "+" – у разі наявності відповідного документа; "-" – у разі його відсутності; "немає потреби" – у разі відсутності потреби в такому документі. По кожному з перелічених документів уповноважені особи навчального підрозділу з підготовки військових фахівців повинні бути готові надати необхідні пояснення моніторинговій групі (надати відповідний методичний документ у разі його наявності, пояснити причини його відсутності або обґрунтувати відсутність потреби в ньому).

Інформація про зміст НМЗ освітньої діяльності за

(найменування ОП)

Освітній компонент	Перелік складових навчально-методичного забезпечення (РПНД, всі види методичних вказівок, конспектів лекцій тощо з точними назвами)	Інформація про розробників і видавців складових навчально-методичного забезпечення (ВВНЗ, ВНП ЗВО, кафедра, автори) та рік видання
--------------------	---	--

ПАСПОРТ ВІЙСЬКОВОЇ СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ

за _____

(назва ОП)

Складова програми	Назва / зміст (обсяг)	Примітка
1	2	3
Шифр і назва ВОС (шифри та назви споріднених ВОС)		
Військова спеціалізація (за наявності)		
Наявність акредитації ОП (зазначити реквізити сертифіката про акредитацію та строк його дії)*		
Основні замовники		
Обсяг кредитів ЄКТС на реалізацію ОП, із них: загальний обсяг; на проведення теоретичного курсу (лекцій); на проведення практичних, семінарських, групових занять, групових вправ; на проведення практик і військового стажування; самостійна робота; на проведення атестації (контрольних заходів).		
Загальні дані щодо матеріально-технічного забезпечення освітньої діяльності з підготовки (підвищення кваліфікації) військових фахівців: види та кількість навчального обладнання (устаткування) та його призначення; види та кількість озброєння та військової техніки та їх призначення; кількість і площа (окремо та загалом) навчальних приміщень із зазначенням їх призначення; кількість і площа навчальних полігонів (окремо та загалом), баз і їх призначення.		
Дані щодо кадрового забезпечення освітньої діяльності з підготовки (підвищення кваліфікації) військових фахівців: загальна кількість задіяних у підготовці військових фахівців НП, ПП, НПП; кількість НП, ПП, НПП, які обіймають за штатом військові посади; кількість НП, ПП, НПП, які обіймають за штатом посади цивільних працівників (службовців) ЗС України; кількість професорів, докторів наук; кількість доцентів, кандидатів наук; кількість НП, ПП, НПП, що мають досвід участі в бойових діях (статус УБД); відповідність НП, ПП, НПП вимогам щодо професійних досягнень / показників науково-педагогічної активності (зазначити мінімальну та максимальну кількість професійних досягнень згідно з переліком).		

1	2	3
<p>Дані щодо навчально-методичного забезпечення освітньої діяльності з підготовки (підвищення кваліфікації) військових фахівців:</p> <ul style="list-style-type: none"> укомплектованість навчальних дисциплін робочими програмами, методичними вказівками, конспектами лекцій та іншими інструктивно-методичними матеріалами; наявність силябусів щодо кожної навчальної дисципліни; укомплектованість програмами, планами та іншими методичними матеріалами практик (військового стажування); наявність правил з охорони праці та техніки безпеки для учасників освітнього процесу та облікових документів із їх дотримання. 		
<p>Дані щодо інформаційного забезпечення освітньої діяльності з підготовки (підвищення кваліфікації) військових фахівців:</p> <ul style="list-style-type: none"> наявність, площа та загальний фонд бібліотеки; забезпечення освітніх компонентів відповідною навчальною літературою; наявність демонстраційного (зокрема медійного) матеріалу за освітніми компонентами; наявність дистанційних платформ для розміщення інформаційних матеріалів і доступу до них здобувачів освіти; забезпечення доступу до матеріалів з обмеженим доступом здобувачами освіти та захисту інформації з обмеженим доступом. 		
<p>Дані щодо військових частин (з'єднань) та ОБУ, на базі яких здійснюється практична підготовка здобувачів освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> назви (шифри) військових підрозділів; види занять, які проводяться на їх базі; практичні (прикладні) компетентності, які набуваються здобувачами освіти під час занять на базі військових підрозділів 		
<p>Дані щодо обсягів набору здобувачів освіти на навчання за ОП (співвідношення обсяг замовлення / фактичний обсяг набору):</p> <ul style="list-style-type: none"> за поточний навчальний рік; за минулий навчальний рік; за позаминулий навчальний рік; за попередній навчальний рік перед позаминулим. 		
<p>Дані про контингент здобувачів освіти за курсами**:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1-й курс; 2-й курс; 3-й курс; 4-й курс. 		
<p>Дані щодо абсолютної успішності здобувачів освіти за результатами проміжного (семестрового, річного) контролю (кількість здобувачів, допущених до контрольних заходів / кількість здобувачів, які їх успішно пройшли – отримали позитивні оцінки):</p> <ul style="list-style-type: none"> за минулий рік; 		

1	2	3
за позаминулий рік; за попередній перед позаминулим роком.		
Дані щодо абсолютної успішності випускників за результатами підсумкового контролю (кількість здобувачів, допущених до випускного екзамену або захисту випускної кваліфікаційної роботи / кількість здобувачів, які його успішно склали або її успішно захистили – отримали позитивні оцінки): за минулий рік; за позаминулий рік; за попередній перед позаминулим роком.		
Дані щодо кількісної та якісної успішності підготовки (підвищення кваліфікації) військових фахівців (за останнім випуском): загальна кількість і відсоток осіб, які успішно пройшли підсумкову атестацію за результатами навчання за відповідною ОП (порівняно з обсягом набору); кількість і відсоток осіб, які за результатами випускного екзамену або захистом випускної роботи отримали оцінку “відмінно”; кількість і відсоток осіб, які за результатами випускного екзамену або випускної кваліфікаційної роботи отримали оцінку “добре”.		
Відгуки заінтересованих сторін (військових частин, з’єднань, ОВУ, підприємств, установ, організацій, відомих випускників, іноземних партнерів тощо – перелічити авторів відгуків), за наявності		

* Для курсів професійної військової освіти та курсів підвищення кваліфікації вказуються реквізити розпорядчого документа (наказу), яким відповідні курси запроваджені.

** Для ОП першого (бакалаврського) рівня вищої освіти вказуються всі чотири курси, для ОП другого (магістерського) рівня вищої освіти – два курси, для ОП третього рівня (освітньо-наукового) вищої освіти – чотири курси, для ОП професійної військової освіти та КППК розділення контингенту здобувачів на курси не здійснюється (зазначається їх загальний обсяг у поточному наборі).

Додаток 10
до ТКП 7-341.25
(пункт 3.3.1)

ФОРМА
доповіді за результатами моніторингу стану (рівня) освітньої діяльності
з питань підготовки військових фахівців

Начальнику _____
(назва ВВНЗ (ВНП ЗВО), ОВУ)

ДОПОВІДЬ
про результати моніторингу стану (рівня) освітньої діяльності з питань
підготовки військових фахівців

за ОП* _____
(назви ОП, шифри й назви спеціальностей вищої освіти та галузей знань, рівнів вищої або професійної військової освіти, назви курсів професійної військової освіти або підвищення кваліфікації)

на _____
(назви кафедр, факультетів, курсів підвищення кваліфікації)

Період проведення моніторингу: з “__” ____ 20__ р. по “__” ____ 20__ р.

Період роботи:
з “__” ____ 20__ р. по “__” ____ 20__ р.

Склад моніторингової групи (комісії):

Керівник (координатор) моніторингової групи: _____
(в/звання, місце служби / роботи, посада, ПІБ)

Члени моніторингової групи: _____
_____
_____
(в/звання, місце служби / роботи, посади, ПІБ)

Підстави для проведення моніторингу стану (рівня) освітньої діяльності
з питань підготовки військових фахівців _____
(реквізити документа з проведення моніторингу)

I. Обґрунтований аналіз відповідності освітньої діяльності
з підготовки військових фахівців критеріям якості
за ОП*

(назви ОП, шифри й назви спеціальностей вищої освіти та галузей знань, рівнів вищої або професійної військової освіти, назви курсів професійної військової освіти або підвищення кваліфікації)
на _____
(назви кафедр, факультетів, курсів підвищення кваліфікації)

По кожному напрямку оцінювання відповідно до додатка 5 до цієї Інструкції провести ґрунтовний аналіз критеріїв якості та показників якості, ступеня відповідності їм освітньої діяльності з підготовки військових фахівців і видів її забезпечення, що є об'єктом моніторингу, із наведенням виявлених переваг, недоліків і зауважень. По кожному недоліку та зауваженню зробити обґрунтований висновок щодо ступеня їх впливу на якість підготовки військових

фахівців (суттєвий, несуттєвий) і навести рекомендації щодо способу та строків їх усунення.

Наприкінці аналізу провести Оцінювання освітніх і управлінських процесів вищих військових навчальних закладів (військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти) та внутрішньої системи забезпечення якості освіти відповідно до Методики оцінювання (додаток 6 до цієї Інструкції), зробити ґрунтовний висновок про ступінь відповідності стану (рівня) освітньої діяльності з підготовки військових фахівців вимогам керівних документів, навести зведений перелік недоліків, зауважень і рекомендацій щодо їх усунення, рекомендацій щодо вдосконалення освітньої діяльності.

II. Підсумок сильних сторін (переваг) освітньої діяльності з питань підготовки військових фахівців

Навести зведений перелік сильних сторін (переваг, позитивних складових, елементів унікальності тощо) освітньої діяльності з питань підготовки військових фахівців, що є об'єктом моніторингу.

III. Підсумок слабких сторін, недоліків і зауважень до освітньої діяльності з питань підготовки військових фахівців

Навести зведений перелік слабких сторін, недоліків і зауважень до освітньої діяльності з підготовки військових фахівців, що є об'єктом моніторингу, з обов'язковим зазначенням ступеня їх суттєвості щодо якості освітнього процесу та його забезпечення.

IV. Рекомендації щодо усунення недоліків, зауважень і вдосконалення освітньої діяльності з питань підготовки військових фахівців

Навести ґрунтовні рекомендації з усунення недоліків і зауважень, виявлених під час моніторингу освітньої діяльності з підготовки військових фахівців за відповідними ОП, із обов'язковим зазначенням способу та строків їх усунення, а також рекомендації з удосконалення освітньої діяльності.

V. Загальний висновок та оцінка якості освітньої діяльності

Навести загальні висновки з оцінювання якості освітньої діяльності з питань підготовки військових фахівців за відповідними ОП.

Додатки

У додатках наводяться документи (копії документів), які підтверджують висновки моніторингової групи.

“ ” _____ 20__ р.

Керівник (координатор) моніторингової групи:

(посада, в/звання, підпис, ім'я, прізвище)

ПОСИЛАННЯ НА НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ ТА ВІЙСЬКОВІ ПУБЛІКАЦІЇ

Позначення нормативно- правового акта та військової публікації	Повне найменування нормативно-правового акта та військової публікації
1	2
	1. Закон України “Про правовий режим воєнного стану”, введений у дію постановою Верховної Ради України від 12.05.2015 № 389-VIII (зі змінами)
	2. Закон України “Про оборону України”, введений у дію постановою Верховної Ради України № 1993-XII від 06.12.1992 (зі змінами)
	3. Закон України “Про Збройні Сили України”, введений у дію постановою Верховної Ради України від 06.12.1991 № 1935-XII (зі змінами)
	4. Закон України “Про національну безпеку України”, введений у дію постановою Верховної Ради України від 21.06.2018 № 2469-VIII (зі змінами)
	5. Політика Міністерства оборони України із забезпечення якості професійної військової освіти, затверджена рішенням Міністра оборони України від 16.06.2025 № 6521/у/10-2024.
ССОП 7-00(480).68	6. Інструкція “З проведення процедури аналізу проведених дій”, затверджена Командувачем Сухопутних військ ЗС України 04.06.2025
ВП 1-00(189)	7. Інструкція “З порядку отримання електронних або друкованих військових публікацій, відеоматеріалів, проведення дистанційних курсів Збройних Сил України та країн-партнерів”, затверджена начальником Головного управління доктрин та підготовки Генерального штабу (J7) ЗС України 04.04.2025 (друге видання)
ВП 7-00(348).62(63)	8. Інструкція “З порядку впровадження системи зворотнього зв’язку (Feedback)”, затверджена начальником Головного управління доктрин та підготовки Генерального штабу ЗС України 09.07.2024

Примітка. Якщо військову публікацію (нормативно-правовий акт, доктринальні документи або навчально-методичні матеріали, керівний документ і стандарт НАТО та держав – членів НАТО тощо), на яку є посилання, замінено новою або до неї внесено зміни, то треба застосовувати нову військову публікацію тощо, охоплюючи всі внесені до неї зміни

ПЕРЕЛІК СКОРОЧЕНЬ ТА УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ

Скорочення та умовні позначення	Повна назва словосполучення та поняття, що скорочуються
1	2
ВВНЗ	Вищий військовий навчальний заклад
ВНЗ	Військовий навчальний заклад
ВНП ЗВО	Військовий навчальний підрозділ закладу вищої освіти
ГІМО	Головна інспекція Міністерства оборони України
ГШ	Генеральний штаб
ДВОН	Департамент військової освіти і науки Міністерства оборони України
ДСЯО	Державна служба забезпечення якості освіти
ЗВО	Заклад вищої освіти
ЗС України	Збройні Сили України
ЗФПВО	Заклад фахової передвищої військової освіти
КМ України	Кабінет Міністрів України
МО України	Міністерство оборони України
МОН України	Міністерство освіти і науки України
МТБ	Матеріально-технічна база
НАЗЯВО	Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти
НМЗ	Навчально-методичне забезпечення
НМЗД	Навчально-методичне забезпечення навчальних дисциплін
НПА	Нормативно-правовий акт
ОВУ	Орган військового управління
ОП	Освітня програма (освітньо-професійна (освітньо-наукова) програма, освітня програма курсів професійної військової освіти, навчальна план-програма курсів підвищення кваліфікації (перепідготовки))
ПК	Програмні компетентності
ПРН	Програмні результати навчання
РПНД	Робоча програма навчальної дисципліни
СОП	Стандартна операційна процедура
ТТД Д-8	Табель термінових донесень ЗС України з кадрових питань та підготовки військових фахівців, затверджений директивою Головнокомандувача ЗС України від 22.02.2023 № Д-8 (зі змінами)
ЦОВВ	Центральний орган виконавчої влади
ЦУВОН	Центральне управління військової освіти і науки ГШ ЗС України
AAR (АПД)	After Action Review (Аналіз проведених дій)
MDMP	Military Decision Making Process (Військовий процес прийняття рішень)

1	2
NATO (НАТО)	North Atlantic Treaty Organization (Організація Північноатлантичного договору)
OPP	Operational Planning Process (Процес оперативного планування)
PDCA	Plan – Do – Check – Act (Плануй-Дій-Перевірйй-Впливай)
TLP	Troop Leading Procedures (Процедура планування бою)

ОСНОВНІ ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ

Аналіз проведених дій (After Action Review) – динамічне, об'єктивне, обговорення особливостей виконання завдань особовим складом відповідно до стандартів. Кожен військовослужбовець може і повинен брати участь в АПД, якщо в нього є розуміння, інформація, погляди чи питання, що допоможуть підрозділу визначити та подолати слабкі сторони та зміцнити сильні.

Базовий заклад вищої освіти – заклад вищої освіти (цивільний або зі специфічними умовами навчання), у складі якого перебуває відповідний військовий навчальний підрозділ.

Військова освіта – це спеціалізована освіта, яка спрямована на набуття компетентностей у сфері професійної військової діяльності для здобуття відповідних ступенів освіти та/або рівнів військової освіти.

Військовий процес прийняття рішень – це структурований алгоритм для штабів, що допомагає аналізувати завдання та розробляти найефективніші варіанти його виконання. Складається з семи етапів, які включають аналіз місії, опрацювання варіантів, їх порівняння та затвердження, а також розробку операційного наказу.

Замовник – структурний підрозділ Апарату Міністерства оборони України, Апарату Головнокомандувача Збройних Сил України, Генерального штабу Збройних Сил України, інший орган військового управління, відповідальний за визначення вимог до компетентностей військових фахівців і для потреб якого здійснюється їх підготовка за певною освітньою програмою або навчальним планом-програмою.

Зворотний зв'язок (en: Feedback) – це процес отримання й аналізу узагальнених відгуків (думок) і результатів оцінювання військовослужбовця від військової частини (підрозділу) до навчального центру (центру підготовки підрозділів, школи тощо) з метою покращення якості підготовки військовослужбовців враховуючи досвід бойових дій і своєчасного внесення змін (доповнень) до програм базової загальновійськової та фахової підготовки.

Здобувачі освіти – курсанти, слухачі, студенти, ад'юнкти, інші особи, які здобувають освіту за будь-яким видом і формою здобуття освіти.

Ключові показники ефективності – це вимірювані значення, які використовуються для оцінки продуктивності та досягнення навчальних, наукових, організаційних та інших цілей військового навчального закладу або їх окремих підрозділів, педагогічних, науково-педагогічних, наукових працівників.

Критерії якості – встановлені МОН України, НАЗЯВО, МО України, ГШ ЗС України, органами військового управління та/або військовими навчальними закладами об'єктивні показники та параметри, які визначають кількісні та якісні вимоги до оцінки ефективності провадження освітньої діяльності в закладах освіти.

Ліцензійні умови – розроблені МОН України та затверджені КМ України кількісні та якісні показники, які за формальними ознаками визначають можливість (допустимість) провадження освітньої діяльності на певному рівні вищої, фахової передвищої та професійної освіти.

Освітній процес – система науково-методичних і педагогічних заходів, спрямованих на розвиток особистості шляхом формування та застосування її компетентностей.

Освітня діяльність – діяльність суб'єкта провадження освітньої діяльності, спрямована на організацію, забезпечення та реалізацію освітнього процесу у формальній та/або неформальній освіті.

Плануй-Дій-Перевірй-Впливай, або **Плануй-Виконуй-Перевірй-Дій** (*en: Plan-Do-Check-Act*) – це модель циклічного вдосконалення процесів, також відома як цикл Демінга, що включає чотири основні етапи: планування, виконання, перевірку та дію.

Політика із забезпечення якості військової освіти – це сукупність стандартів, рекомендацій і рішень, прийнятих відповідно до принципів забезпечення якості освітньої діяльності у військовому навчальному закладі та процес їх виконання.

Процедура планування бою – це систематичний процес прийняття військового рішення, який складається з восьми кроків для планування та проведення бойових дій, починаючи з аналізу завдання до завершення організаційної роботи.

Процес забезпечення якості військової освіти – це сукупність процедур, спрямованих на впровадження принципів забезпечення якості військової освіти відповідно до законодавства України та внутрішніх нормативних документів.

Суб'єкти освітньої діяльності – керівний склад, науково-педагогічні (педагогічні), наукові працівники, інструкторський, інженерно-технічний склад, здобувачі освіти військових навчальних закладів та представники замовників.

Заінтересовані сторони – суб'єкти освітньої діяльності та інші фізичні або юридичні особи чи їх підрозділи, які мають інтерес, вплив або залежність від діяльності військового навчального закладу чи системи військової освіти загалом.

Якість військової освіти – це відповідність результатів навчання здобувачів військової освіти вимогам, установленим законодавством, відповідним стандартом освіти та/або професійним стандартом військового фахівця Збройних Сил України.

Якість освітньої діяльності – рівень організації, забезпечення та реалізації освітнього процесу, що забезпечує здобуття особами якісної освіти та відповідає вимогам, установленим законодавством та/або договором про надання освітніх послуг.

Інші терміни, які використовуються у цій Інструкції вживаються у значеннях, наведених у нормативно-правових актах України (посилання 1–4) [4–8], Політиці МО України із забезпечення якості професійної військової освіти, затвердженій рішенням Міністра оборони України від 16.06.2025 №6521/у/10-2024 (посилання 5), керівних документах, затверджених МО України [9–12], військових публікаціях, затверджених Головнокомандувачем ЗС України [2, 3, 14], начальником ГШ ЗС України [13], керівниками інших органів військового управління ЗС України (посилання 6–8).

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ (ДЖЕРЕЛ)

1. Закон України “Про авторське право і суміжні права”, введений у дію постановою Верховної Ради України від 20.03.2023 № 2974-ІХ.
2. Наказ Головнокомандувача ЗС України від 31.01.2024 № 40 “Про затвердження Інструкції з діловодства у Збройних Силах України” (зі змінами).
3. Порядок оформлення військових публікацій у Збройних Силах України, ДДП 1-0(189), затверджений і введений у дію наказом Головнокомандувача ЗС України від 19.02.2022 № 60.
4. Закон України “Про освіту”.
5. Закон України “Про вищу освіту”.
6. Закон України “Про фахову передвищу освіту”.
7. Закон України “Про військовий обов’язок і військову службу”.
8. Положення про вищі військові навчальні заклади, затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 12.05.2021 № 467.
9. Положення про військові навчальні підрозділи закладів вищої освіти, затверджене наказом Міністерства освіти і науки України та Міністерства оборони України від 15.08.2018 № 910/412 (zareєстровано в Міністерстві юстиції України 30.10.2018 за № 1229/32681).
10. Положення про особливості організації освітнього процесу у вищих військових навчальних закладах Міністерства оборони України, військових навчальних підрозділах закладів вищої освіти, закладах фахової передвищої військової освіти, затверджене наказом МОУ від 15.02.2024 № 120 (zareєстровано в Міністерстві юстиції України 26.03.2024 за № 453/41798).
11. Порядок організації і проведення військового стажування, навчальної, виробничої, ремонтної, корабельної та інших видів практики курсантів та слухачів вищих військових навчальних закладів, військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти та закладів фахової передвищої військової освіти, затверджене наказом МОУ від 12.01.2024 № 23 (zareєстровано в Міністерстві юстиції України 30.01.2024 за № 155/41500).
12. Інструкція про організацію та проведення військово-професійної орієнтації громадян України і прийому на навчання до закладів фахової передвищої військової освіти, вищих військових навчальних закладів, військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти та наукових установ у системі Міністерства оборони України, затверджена наказом МОУ від 16.07.2024 № 479 (zareєстровано в Міністерстві юстиції України 21.08.2024 за № 1285/42630).
13. Доктрина з вивчення та впровадження досвіду у Збройних Силах України, затверджена начальником Генерального штабу Збройних Сил України від 30.06.2020 (№ 1928/НВГШ від 03.07.2020).
14. Інструкція з організації вивчення та впровадження досвіду в навчальних закладах, навчальних частинах (центрах) Збройних Сил України, затверджена наказом Головнокомандувача Збройних Сил України від 19.02.2025 № 85.

15. Спільна директива стратегічних командувань НАТО "Освіта та індивідуальна підготовка" (E&ITD) 075-007.

16. Рекомендації Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти стосовно запровадження внутрішньої системи забезпечення якості, затверджені рішенням НАЗЯВО від 26.06.2019 (протокол № 6).

ВІДКРИТА ІНФОРМАЦІЯ

ВІДКРИТА ІНФОРМАЦІЯ

С